ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 3 АВГУСТ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 149 (7998)

ИНТЕРВЮ

Емил Георгиев: Визията поставя човека в центъра на природата 10

НАГЛОСТ

Бежанци се връщат на ваканция в Сирия и Афганистан 8

2

Гласят смяната на Валентин Радев

За нов вътрешен министър се спрягат Красимир Ципов, Маноил Манев и Тодор Гребенаров

Столът на вътрешния министър Валентин Радев се клати с пълна сила. Според слуховете Радев е загубил благоволението на управляващите, нарочен е за смяна и вече се търси негов заместник. Неслучайно никой не опроверга критичните доклади за състоянието на МВР, в които се говореше и за слабо ръководство на ведомството. Под сурдинка се говори, че Бойко Борисов изобщо не бил доволен от МВР шефа от месеци, но изчаквал да мине европредседателството, преди да го смени.

Три имена се спрягат като кандидати за вътрешен министър - заместникът на Радев Красимир Ципов, депутатът от ГЕРБ Маноил Манев и зам.-шефът на Главна дирекция "Национална полиция" Тодор Гребенаров. 3

Депутатите от ПГ "БСП за България" Георги Свиленски, Станислав Владимиров и Петър Витанов се срещнаха вчера с обявилите гладна стачка служителки на "Български пощи", които вече са пет. Сред тях е Златка Младенова (вдясно), която първа започна протеста

3

ЧЕТИВО

Неделник

Народните песни - летопис на кървавото лято 1903 г. 14

ПЕГАС

Отблясъкът на руската поетеса Лариса Василиева 22

Властта не знае какво да прави с фонда „Радио и телевизия" 11

Старозагорската опера представя във Видин „До, ре, ми в пелени" 33

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

КАПО ДИ ТУТИ КАПИ

Да бе убила петима, да бе ограбила банка или да бе източила милиони от хазната нямаше да я оковат в букаи и да я развеждат като добитък пред цял народ. Оня, дето уби 18-годишно момче, съдът го прати в... домашен арест. Друг с двойно убийство - и той "лежи" на кревата вкъщи. А кметицата - 40 кила с мокрите дрехи, я арестуваха с белезници като "капо ди тути капи", само дето по земята не я въргаляха с часове показно. В съда я вкараха в клетка като див звяр, в болница я пратиха със синджири на глезените и я вързаха за леглото *(стр. 5)*. Била виновна за подкуп, ама не е доказано. Незаконно? Че то кое е законно в тази държава?

Абе, властта, що ви уплаши толкоз Иванчева? Първи престъпник я изкарахте, за да сплашите всеки, който дръзне да ви катурне далаверите и мутренските строежи? Само в дървени средновековни пранги не сте я заковали и в желязна маска по Дюма не сте я стиснали. От показни напъни грам мозък не ви остана, та чудовищните мъчения на една жена толкоз ви кефят! Цял народ ви проклина, колкото повече мачкате Иванчева. Щото утре всички ще ни навържете в "три синджира роби". А Цачева да отваря касата, министерството й ще плаща като поп на тази жена за геноцид. Ако не я уморите дотогава.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

В Пловдивско обявиха гражданско неподчинение

Хората от Катуница, Чешнегирово и Садово излязоха на протест заради бездействието на държавните институции след бедствията в района

Хората от Садово и селата Катуница и Чешнегирово обявиха гражданско неподчинение заради бездействието на държавните институции след бедствията в района. Земеделските земи на повечето от тях са наводнени за втори път в рамките на месец и половина. Затова хората се събраха снощи в района на Кемера, на "Цариградско шосе". Кметът на община Садово Димитър Здравков заяви, че застава твърдо зад тях.

Вчера сутринта водната стихия отново скъса дигата на река Чая на две-три места и наводни нивите на хората, които засаждат за втори път това лято. По-късно през деня водата заля и международния път Е-80. Още сутринта стана ясно, че частично бедствено положение е обявено в трите засегнати общини в Пловдивска област - Садово, Родопи и Куклен. Очакваше се и община Асеновград също да обяви частично бедствено положение. Причините за това са прелялата река Чая и затворени пътища в общините Садово и Родопи и срутище на пътя за Добралък в община Куклен.

От полицията съобщиха, че е затворен за движение пътят между селата Ягодово и Катуница, защото е наводнен. Движението се пренасочва по обходни маршрути. Залети са и множество земеделски площи. Заради свлачища е затворен и пътят между Лъки и Кръстова гора. На място има полицейски екипи, които пренасочват движението.

Свлачище е затворило и пътя между Асеновград и Смолян на около 3-4 километра след Бачково. Около 600 тона е падналата скална маса.

Частичното бедствено положение остава и в общините Чепеларе и Девин в Смолянско. В Чепеларе свличане на земна маса е затворило достъпа до село Забърдо и природния феномен "Чудните мостове". Без път е и девинското село Осиково. Той е прекъснат на две места. Заради запушването на дерето при частна мина, вода се излива и на главния път и той е пропадна при разклона за Осиково. Има наводнени къщи и отнесена улична настилка.

Село Добралък в община Куклен е откъснато от света. На 4 километра под селото огромното количество вода е отнесло част от пътя, оставяйки 10-метрова яма. В самото село, до кметството, водата е свлякла няколко кубика пръст, камъни и дървен материал. В половината село няма ток, а няколко двора на къщи са пропаднали в дерето. Единият от двата водопровода на селото също е откъснат и има вероятност да има недостиг на вода. В горната част на селото вода няма, а тази, която тече от чешмите, е кална и не е година за пиене.

Около 600 тона скална маса падна на пътя между Смолян и Асеновград

В с. Добралък обявиха частично бедствено положение

Обявиха Митьо Очите за издирване

Димитър Желязков, известен като Митьо Очите, е обявен за общодържавно издирване. Това заяви заместник главният прокурор Иван Гешев, който е в Бургас, за да оказва "методическа помощ и координация на разследването по случая с разбитата организирана престъпна група, на която Митьо Очите е ръководител". Гешев очакваше до края на вчерашния ден да се задействат всички механизми на международната правна помощ - Европейска заповед за арест (ЕЗА) и Интерпол.
Разбитата престъпна група е за рекет, телесни повреди и разпространение на наркотици. Групата се занимавала и с палежи на автомобили и обекти. Гешев заяви, че властите са имали информация, че Желязков ще напусне страната. Органите обаче решили да не отлагат плановете за залавянето на групата. В хода на операцията на спецпрокуратурата и ГДБОП са задържани всички други 19 души, които са участвали в групата. Тя е действала по Южното Черноморие и се ползвала с определено влияние и в страната.
В подкрепа на това Гешев каза, че в една от къщите в несебърското село Кошарица полицаите са заварили жената и дъщерята на мъж, който е от известен кръг в Плевен и в момента е подсъдим в Специализирания съд. Паралелно с арестите и събирането на доказателства срещу престъпната група течеше и акция на полицията - на входовете на Бургас служителите на МВР проверяваха луксозните автомобили.
Според различни източници сред арестуваните са Никола Маринов, известен като Кольо Магарето, Йордан Ларша, Радослав Николов-Рачо и други от обкръжението на Митьо Очите.

Емигрант в САЩ завеща 2 млн. долара на гимназията в Лом

Над два милиона долара дарение получи Ломската гимназия от емигриралия в САЩ българин д-р Андрей Георгиев. Освен за училището, в което е учил, в завещанието си той дарява и сумата от 500 000 долара на община Лом. Средствата вече са постъпили по сметките на училището и общината. За завещанието се знаеше отдавна, но се смяташе, че парите са около един милион долара. Постъпилите по сметката на общината средства обаче се оказват двойно повече.

Волята на д-р Георгиев е парите за гимназията да бъдат разпределени за стипендии на ученици, които следват в европейски университети. Първите 10 стипендианти бяха избрани още миналата година, когато се разбра за дарението. Двамата студенти в Англия ще получат по 6000 долара, а останалите осем възпитаници на български висши училища - по 800 долара за учебна година. В училището вече приемат документи на тазгодишните абитуриенти, които са приети да продължат образованието си. По предварителни изчисления на директора на гимназията Теодор Йончев, двойно по-голямата сума ще стигне за стипендии "Д-р Андрей Георгиев" за повече от 30 години.

Кметът на града пък трябва да реши за какво ще се използва сумата, дарена на общината.

Жителите на Лом поддържат идеята с парите да бъде ремонтирана спортната зала, която от създаването си не е обновявана.

Съдът задължи ЦИК да въведе машинното гласуване до 6 месеца

Административният съд в София е задължил Централната избирателна комисия (ЦИК) да въведе машинното гласуване до половин година. Делото бе заведено от бившите депутати и настоящи членове на "Демократична България" Мартин Димитров и Петър Славов. ЦИК обаче ще обжалва решението. Единият от аргументите ще е, че комисията е съдена по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а дейността ѝ се подчинява на Изборния кодекс. Другият аргумент на ЦИК е, че гласуването не може да се въведе, без да е обявена обществена поръчка за машините. Това бе и един от аргументите на експертите, които бяха представени в съда.

Според съдебното решение ЦИК трябва да осигури машини за алтернатива на аналоговия хартиен вот във всяка секция, както постановява Изборният кодекс. Това трябва да стане до февруари догодина, т.е. няколко месеца преди евровота. Според действащия закон във всички избирателни секции в страната трябва да има опция човек да подаде гласа си през устройство, а не само чрез стандартните хартиени бюлетини.

Според разпоредбите в Изборния кодекс на извънредния парламентарен вот на 26 март 2017 г. във всички секции в страната трябваше да има възможност за машинно гласуване. Затова бе обявена обществена поръчка за наемане на 12 500 машини за гласуване с прогнозна цена от 15 млн. лева без ДДС, но заради кратките срокове се яви един кандидат, който по-късно обяви, че не може да изпълни поръчката.

На изборите за евродепутати през 2019 г. трябва да бъде въведено и дистанционното електронно гласуване, за каквото референдум инициира президентът Росен Плевнелиев. Бюджетът за пилотната система е 1,5 млн. лева. ЦИК поиска отлагане на електронното гласуване.

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Никоя от вас - светлите сили, ли не забеляза, че властта показно докарва една жена в болница с вериги на краката

КОРНЕЛИЯ НИНОВА ПИТА ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА, ЦЕЦКА ЦАЧЕВА И ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА ЗА КАЗУСА НА ИВАНЧЕВА И ИСТАНБУЛСКАТА КОНВЕНЦИЯ

БСП пита Борисов и Московски за проблемите в „Български пощи”

Синдикалната дейност трябва да се извършва от всички синдикати, те трябва да са равнопоставени и всеки да избере къде да членува, заяви Георги Свиленски

Ще поставим проблемите в “Български пощи” пред премиера Бойко Борисов, министъра на транспорта Ивайло Московски и пред главния изп. директор на дружеството Деян Дънешки. Това обяви зам.-председателят на ПГ “БСП за България” и зам.-председател на транспортната комисия в НС Георги Свиленски, който заедно с народните представители Станислав Владимиров и Петър Витанов се срещна с протестиращите служители. Разговорът се състоя след писмено заявеното желание на пощенци, обявили гладна стачка.

Както ДУМА първа обяви, на 30 юли първа започна гладна стачка председателката на НС „Защита“ в “Български разменно-сортировъчен център” (БРСЦ) Златка Младенова. Покъсно се присъединиха и колежките й Светлана Великова, Паулина Съртмаджиева, Марийка Божилова, Мария Пашунова.

“Ще продължим да отстояваме и защитаваме социалните и трудови права както на хората, работещи в “Български пощи”, така и на всички, чиито права са нарушени. Не е допустимо в 21 век хора да гладуват, за да ги защитят”, заяви Свиленски. По думите му проблемите, довели до протест, са нарушените социални и трудови права на работещите с намаляването на добавката за прослужено време от 1 на 0,6%, с отнемането на ваучерите за храна и със заплащането на извънредния труд. Свиленски обясни, че директорът на БРСЦ г-жа Серова е поела ангажимент това повече да не се случва. “Голяма част от проблемите касаят и изпълнителния директор на “Български пощи”, и Министерството на транспорта, а в някои отношения и МС, що се отнася до субсидията на предприятието, защото всички проблеми са поради липсата на пари”, обясни Свиленски. Той уточни, че предприятието има като източници на средства компенсацията, която получава, но 2 г. не е изплащана и цената на универсалната пощенска услуга, която е в пъти по-ниска от на другите оператори, които работят на терен. “БРСЦ е неконкурентоспособен в тази среда. Няма как работещите да получават добри заплати, когато цената на една пратка е 65 стотинки. Тези въпроси ще ги поставим пред управляващите, за да бъдат скоро решени, а не с преговори и консултации да бъдат отлагани във времето”, категоричен е Свиленски.

Друг важен проблем е липсващото вече 10 г. работно облекло за пощальоните. “Когато ходят по улиците, не си личи, че са служители на “Български пощи”. Този проблем трябва да бъде решен, за да бъде вдигнат авторитетът и на дружеството, и на трудещите се в него”, отбеляза депутатът. Стачкуващите жени са поставили и въпроса за извършване на синдикална дейност. Те са споделили, че няма помещение, в което да се провеждат подобни срещи.

Според Свиленски ръководството на БРСЦ е поело ангажимент да осигурява такова помещение. “Ще разговаряме с Деян Дънешки тези въпроси да бъдат регламентирани, за да не стават обект на спорове. Синдикалната дейност трябва да се извършва от всички синдикати, те трябва да бъдат равнопоставени и всеки служител да избере в кой синдикат да членува, за да бъдат защитавани правата му”, заключи Свиленски.

Семейството на Румен Овчаров поздрави от връх Елбрус БСП по случай 127-та годишнина от началото на организираното социалистическо движение в България. Те покориха първенеца на Русия, който се извисява на 5642 метра над морското равнище, и развяха българското знаме

ГЛАСЯТ СМЯНАТА...

От стр. 1

Медии започнаха все по-упорито да твърдят, че рокадата вече съвсем е назряла.

Формален повод за смяната на Радев вероятно ще стане докладът на Световната банка, който само преди дни обяви, че министерството е задръстено с чиновници. Според анализа й, за да се оптимизира работата на МВР, трябвало да бъдат закрити областни дирекции, да се използва по-ефективно човешкият и техническият ресурс. През май друг тематичен доклад, изготвен от УНСС и струвал на МВР около 30 хил. лв., констатира, че част от проблемите във ведомството вероятно се дължат на слабо ръководство.

Възможно е смяната на министъра да стане факт едва в началото на есенния политически сезон след отпускарския август. С рокадата премиерът може да опита да убеди Европейската комисия, че България полага усилия да пребори престъпността, корупцията и нелегалния трафик.

Като фаворит за началническия пост се смята Ципов, който в момента е зам.-министър и би трябвало да е достатъчно запознат със случващото се в МВР. Той е активен пред медиите, не пропуска да похвали правителството и ГЕРБ с повод и без повод. Ципов е смятан и за изключително приближен до зам.-председателя на ГЕРБ и бивш вътрешен министър Цветан Цветанов.

В началото на февруари името на Тодор Гребенаров усилено се спрягаше за шеф на НСО след оставката на ген. Ангел Антонов. Тогава обаче за директор бе назначен Росен Тодоров. Гребенаров хвърли оставка и обяви, че се пенсионира, но в крайна сметка остана в ГДНП.

С най-малки шансове към момента се смята Маноил Манев. В момента той е член на парламентарната комисията по вътрешна сигурност и обществен ред. Завършил е Академията на МВР със специалност национална сигурност и често е представян като експерт по фирмена сигурност.

КРАСИМИР МИТОВ:

Проверка на ГИТ доказа нарушенията

Юлия КУЛИНСКА

Доказателство за правотата на исканията на служителите от “Български пощи” е проверка на ГИТ, извършена на 24 юли, която констатира неизпълнение на задълженията на работодателя относно спазване на наредби от КТ, съобщи лидерът на Националния синдикат “Защита” Красимир Митов. “Тя показва, че от 1 юни т.г. едностранно е променено трудовоправното правоотношение на 9 работнички от “Българския разменно сортировъчен център”, изразяващо се в понижаване на процента за изчисляване на допълнителното трудово възнаграждения за трудов стаж и професионален опит от 1% на 0,6% за всяка прослужена година. За отстраняване на последиците от това нарушение на работодателя е дадено задължително предписание със срок на изпълнение 10 август 2018 г.”, подчерта той.

“Интересно как ще коментират тези факти от “Подкрепа”? Дали да закриваме ГИТ или и тя работи по поръчка на “Защита”?”, попита Митов. С това спирам коментарите на невежите, коментира той декларацията на КТ “Подкрепа”, в която “Защита” е обвинена, че е провокирала безотговорно, злонамерено и необосновано напрежение в “Български пощи”, а синдикатът е определен като самозван. От “Подкрепа” скачат на Красимир Митов и за участието му в събора на Бузлуджа.

“Понеже ни обвиняват за политически проект, в какъвто ние не участваме, нека подкрепаджиите да си отворят листите за общински съветници по места. Те ще им припомнят колко техни регионални представители има в листите на ГЕРБ. Това дава отговор на въпроса кой е ангажиран политически”, подчерта Митов. Според него това, че “Защита” си партнира с БСП, не е проблем. “Ще си партнираме с когото пожелаем. Разликата между тях и между нас е, че тези байганьовци винаги са с управляващите. Нали помните, че героят на Алеко казва, че е с тез, които са на власт. Разликата между нас и “Подкрепа” е, че ние винаги ще бъдем с опозицията”, категоричен е Митов. Ако БСП сега говори едно, а утре тръгне да върши друго, ние ще сме й опоненти, предупреди той.

“На вчерашната среща стана ясно, че за годините, в които казионните синдикати са били сред пощенските служители, нищо не са направили. Може ли да има синдикати 10 г. и да няма работно облекло за хората? Това е срам. А напрежението го провокираме не ние, а работодателят, който отне на служителите трудови, социални и човешки права”, възмути се Митов.

“Синдикалното движение у нас е унищожено. То трябва да се разпусне и да се изгради отново. Крайно време е и да има закон за синдикатите. Но “Защита” ще бъде на улицата и ще защитава хората на труда. Защото това е основната мисия на синдикатите, а не да се присламчват към властимащите и да защитават с позиции в комисиите в НС законопроектите им. “Защита” е коренно различен от тях и ще продължим да подаваме сигнали за нарушения на правата на работниците. Вместо заедно да решаваме проблемите, от “Подкрепа” воюват срещу нас, защото ги поставяме и нарушаваме комфорта на управляващите”, заключи Митов.

Из фейсбук

Илинденско-Преображенското въстание е подвиг на националния дух, който кара хилядите сърца да бият като едно в стремеж за свобода. Въстанието е пример, който всеки един българин трябва да помни - да бъдем силни, да отстояваме с характер българщината и да не прекланяме глава. Нека заедно да почетем паметта на храбрите ни предци.

Лидерът на БСП Корнелия Нинова по повод 115 годишнината от избухването на Илинденско - Преображенското въстание

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Близо 1450 работници са получили дължими заплати

Омбудсманът Мая Манолова отчете 3-годишната си дейност

1443 работници са получили дължими заплати от Фонда за гарантиране на вземанията, обяви омбудсманът Мая Манолова при отчета на дейността си за 3 години. Тя припомни, че след законодателните промени, инициирани в началото на годината от екипа й, са положени основите за прекратяване на т. нар. модерно робство. Като успех Манолова отбеляза създалата се нетърпимост към "наглите работодатели", които не плащат заплати. Очаква се близо 670 души от "Пикадили" да получат неплатените си възнаграждения в резултат на доброто взаимодействие с фонда, НОИ и ГИТ.

От 1 февруари в ГИТ са внесени 35 искания за откриване на производство по несъстоятелност срещу фирми. В резултат на нормативните промени 78 предприятия, които не са платили заплатите, са заплашени срещу тях да започне производство по несъстоятелност. 700 000 лева са изплатени за миналата година от Фонда за гарантиране на вземанията, след пакета законови промени в КТ, ГПК и Търговския закон от началото на 2018 г. са изплатени 3 милиона, до края на годината ще са 6 милиона лева. Това е един от големите успехи на омбудсмана.

Снимка БГНЕС

За 3 години в приемната на омбудсмана дошли 42 690 души

Манолова бе категорична, че продължава да се бори за промени в КТ за забрана да се плащат на работници само 60% от заработеното възнаграждение.

Манолова ще иска и корекция на новата идея на правителството персоналните пенсии за децата сираци да се трансформират в помощ, ако всеки член на семейството има доход под 450 лв. Тя ще настоява за допълнителни предложения между първо и второ четене, с които да отпадне подоходният критерий.

За 3 години в администрацията на омбудсмана са постъпили 75 339 сигнала за нарушени права. Над 450 са колективните жалби, зад които се крият десетки хиляди души, обясни Манолова. В приемната на омбудсмана са дошли 42 690 души, 32 649 жалби са постъпили, от които 31 078 са приключили. Много банки злоупотребяват със съдебни такси, често по-високи и от размера на запорирана сума, отбеляза Манолова.

"Бих искала да съм плашило само за тези, които не искат да си вършат работата, за лошите и нагли администрации. Ето, осъдих "Топлофикация" на 3 инстанции, но новият директор не ми дава информация", каза Манолова.

Като справедлива кауза, по която е постигната национална коалиция между всички институции, неправителствени организации и граждани, Манолова отчете повдигнатия на европейско ниво по време на европредседателството въпрос с двойния стандарт в храните и петицията, внесена в ЕП.

Фандъкова призна за знакови сгради в риск

Кметът на София Йорданка Фандъкова призна, че в София има знакови сгради, които са в риск. За тях общината обаче водела битки. Тя допусна, че палежът на Царските конюшни в центъра на столицата не е случаен и е свързан с делото за собственост, което се води от 2015 г.

Според Подробния устройствен план на този терен не се допуска ново строителство, надстрояване на сградата или достройване. Фанъкова добави, че инвеститорът, който закупува терена през 2016 г., е внасял инвестиционно намерение за изграждане на седеметажна сграда на мястото. "Гарантирам, че няма да позволим да се случи строеж на мястото на Царските конюшни и дори статутът й да падне в съда, регионалният министър може да даде нов", закани се Фандъкова.

Тя глобявала три пъти собственика на "Захарна фабрика" по 100 000 лв. Същата санкция имало и за къщите на Яворов и на Фингов.

Кран падна върху училищна ограда в центъра на Варна

Самоходен кран падна вчера върху оградата и част от двора на Музикалното училище във Варна. При инцидента няма пострадали хора.

Кранът се е преобърнал по време на разтоварване на строителни материали за изграждаща се жилищна кооперация на ул. "Славянска" в централната част на града. От полицията съобщават, че стрелата на крана е нанесла щети само на паркирал в близост автомобил. Три часа след инцидента опитите за отстраняване на крана останаха безуспешни, а ул. "Славянска" бе затворена.

След като кафенето на ул. "Позитано" превзе зелената площ, сега дойде ред и на дърветата - дългогодишната бреза пречи на бизнеса, алармира вчера общинският съветник от БСП в София Борис Цветков

Над 2600 жители на Димитровград в защита на дъбова гора

2658 жители на Димитровград внесоха подписка в общината срещу намерението на местната власт да разреши застрояване в парк "Вапцаров". 15 декара от 60-годишна гора ще бъдат изсечени, за да се превърне мястото в урбанизирана територия за ниско застрояване. Общинският съвет гласува разрешение да се изготви подробен устройствен план на територията на парка без знанието на обществеността, заяви Гергана Вълчева, от инициативния комитет за организирането на подписката. Според нея е променен Общият устройствен план без знанието на жителите.

Представители на протестиращите са връчили на председателя на Общинския съвет папка със 148 страници с подписи. Копия от подписката ще бъдат изпратени до кмета на община Димитровград, областния управител на област Хасково и до националния омбудсман Мая Манолова.

ДВЕ ДЕЦА СА С ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА СЛЕД ВОЛТОВА ДЪГА

13-годишно момче е с тежки изгаряния и с опасност за живота, след като се е качило върху вагон в района на жп гарата в Стара Загора. Във вторник детето се качило на покрива на товарен вагон, при което се е образувала волтова дъга и при контакт с тялото му е нанесла сериозни наранявания. С опасност за живота и с тежки изгаряния детето е прието в болницата на града, а по-късно е пратено в клиника по изгаряния в УМБАЛ "Свети Георги" в Пловдив. По-късно стана ясно, че момчето е с 55% дълбоко шоково изгаряне.

В същата клиника ден по-рано е докарано в тежко състояние и 7-годишно момиче от подобен инцидент, станал в същия район. Момичето е с 15% дълбоко шоково изгаряне, засегнало основно едната ръка. Волтовата дъга в този случай е довела до падане и детето е получило фрактура на едно от ребрата си, което от своя страна е причинило пневмоторакс. Момиченцето също е с реална опасност за живота.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Над 1/3 от българите не могат да поддържат дома си топъл

Издръжката на живот достигна 590 лв. на човек, но 2,2 млн. души живеят с по-малко от 321 лв. месечно

Аида ПАНИКЯН

36,5% от българите не могат да поддържат дома си достатъчно топъл през зимата, докато за ЕС този процент е 8,2. Това сочат данни на Евростат, цитирани от президента на КНСБ Пламен Димитров. Той поясни, че от синдиката ще настояват целевата помощ за отопление от 385 кВт/ч да се увеличи на 530, тъй като при най-икономично ползване (без отопление) за 2 часа дневно се изразходват 252,35 квт/ч, ако са включени една крушка, електрическа печка, телевизор и хладилник. Припомняме, че за предстоящата зима месечната помощ за топло е 74,83 лв., с 1,83 лв. повече от миналата. От синдиката коментират, че поскъпването на енергоносителите води до ограничаване на потреблението. Делът на разходите на бедните домакинства за вода, ток, отопление е значително по-висок и непрекъснато расте в сравнение с разходите на богатите семейства. Очаква се задълбочаване на социалните неравенства като следствие от влизането в сила на новите цени на електро и топлоенергията, прогнозират от КНСБ. Те припомнят, че през последните 10 години цената на тока се увеличила с 18,9%, на парното с 15,5%, а на водата с 33%.

Месечната издръжка на мъж е 661 лв., на жена - 625 лв., на дете до 13 г. - 493 лв., а на тийнейджър - 582 лв., обявиха от КНСБ

Парите, необходими за месечната издръжка на 4-членно семейство през второто тримесечие на т.г. са 2361 лв., т.е. средно по 590 лв. на човек. Затова нетната заплата на двамата работещи в такова домакинство трябва да е 1180 лв., са изчислили от Института за социални и синдикални изследвания към КНСБ. Животът в София обаче е над 30% по-висок от средните за страната - 3078 лв. за домакинство от двама работещи възрастни и 2 деца.

В области като Видин, Кюстендил и Благоевград нетните възнаграждения са едва около 50% от необходимите за издръжката на живот.

Около 5 417 000 души (44%) у нас преживяват с доход под 590 лв. месечно, а около 2,2 млн. с по-малко от 321 лв. - колкото е линията на бедност. Почти 25% от българите (около 1,8 млн. души) живеят с над 590 лв. Очертава се ясно изразена тенденция на повишаване на доходите на високодоходните домакинства, а разликата в парите на най-бедните и най-богатите е 8,2 пъти, докато преди година е била 7,7 пъти, обясни Димитров. Той е категоричен, че заплатите в бюджетната сфера е необходимо да нараснат с 12 до 15%.

АДВОКАТ МАРКОВСКИ:

Оковаването на Иванчева е противозаконно

Оковаването на бившия кмет на столичния район "Младост" Десислава Иванчева с вериги на краката е укоримо, грозно и противозаконно, коментира адвокат Марин Марковски по повод излъчените кадри от извеждането ѝ от ареста до болница за преглед. Той отбеляза, че никой не е застрахован от подобен акт, и определи отношението като жестоко и граничещо с големи възможности за обезщетение.

Иванчева е с тумор на хипофизата и в момента е в болницата на затвора, където при нея имало двама души. Според адвоката Иванчева влиза с белезниците в тоалетната и е прикована към болничното легло. Марковски отбеляза, че дори да има инструкция за поставянето на тези вериги, ако то противоречи на закона, не трябва да се прилага. "Никъде в цивилизованите държави не се прави така. Иванчева е жертва на груба съдебна грешка и грешно прокурорско обвинение", смята Марковски.

Бившият правосъден зам.-министър Димитър Бонгалов също изрази възмущението си по казуса. "Това е нехуманно отношение, което предполага дисциплинарна и наказателна отговорност. Самият правилник забранява да се допуска изтезание", каза експертът. Бонгалов добави, че практиката за поставяне на вериги на краката по време на транспортирането на задържани е от месец. "Тази безопасност е не само да избяга, но и да не бъде нападната. Преценката е сбъркана, а самата инструкция се дава от началника на затвора", добави той.

141 години от турските кланета в димитровградския квартал Черноконево, наречен Малкия Батак, бяха отбелязани вчера. През 1877 г. над 300 души от тогавашното село Караатли са намерили смъртта си, след като местните се вдигнали на бунт и дали отпор на нахлуващата от Чирпанско и Старозагорско войска на Сюлейман паша. Селото било опожарено и сринато със земята, а повечето от останалите живи, спасили се при клането, били пратени на заточение в Диарбекир

БЛС Е ПРОТИВ ОБВИНЕНИЯТА ПРИ НЕДОКАЗАНА ВИНА

Тиражирането на недостоверна информация по особено чувствителна тема като майчиното и детско здраве създава недоверие към българските медици. Това становище разпространиха от БЛС по повод на трагичния случай с починалата родилка в Плевен.

"Докато по създал се медицински проблем не бъде извършено щателно разследване относно възможните причини за настъпилите последици, всеки гражданин следва да бъде неприкосновен от уронващи името му упреци, както и вменяващи му недоказана вина коментари. Дори и да са налице виновно извършени действия, не бива да забравяме, че вината винаги е индивидуална, а не обща, поради което е неприемливо укорът за допусната грешка да рефлектира върху цялото съсловие", пишат от лекарската гилдия.

Ръководството на съсловната организация вярва, че обществото ще успее да осъзнае, че лекарската професия е призвание и всички, ангажирани с нея, се водят от принципа "Primum non nocere" - "На първо място не вреди!"

БЕБЕ 850 Г СПАСИХА СПЕШНИТЕ МЕДИЦИ В ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

Бебе с тегло 850 г се роди във филиала за Спешна медицинска помощ в Генерал Тошево, съобщи Про Нюз Добрич. Дежурни са били фелдшерите Димитър Алексиев и Дида Димова, и санитарката Теодора Желева. Момиченцето е родено в шестия месец. 21-годишната майка от с. Снягово, община Генерал Тошево, имала болки в корема и обилен кръвоизлив, имала контракции на 2 мин. Настъпи преждевременно раждане, обясни Димитър Алексиев. В резултат на реанимационните мероприятия бебето изплакало и задишало, после повиканият реанимационен екип от Добрич го транспортирал в областния град. "В амбулаторни условия дарихме радост на една майка с общи усилия. Какво ни струваше, само медик от Спешна помощ може да ни разбере!", казва Дида Димова.

ПРЕОБРАЗУВАТ ФАКУЛТЕТА ПО НАЧАЛНА И ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА НА СУ

Софийският университет повече няма да има Факултет по начална и предучилищна педагогика. Структурата ще се преобразува във Факултет по науки за образованието и изкуството след приемането на постановление на Министерския съвет, публикувано за обсъждане. Сега СУ има два педагогически факултета - Факултет по педагогика и Факултет по начална и предучилищна педагогика. Предложението за промяната е направено след положителна оценка от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА).

Сегашното име на факултета не отразява професионалната квалификация на получилите образование там, а и акцентът върху началната и предучилищната педагогика създава неточната представа, че във факултета се обучават изключително бъдещи учители за нуждите на предучилищното и началното училищно образование, гласят мотивите за промяната. Факултетът е създаден през 1983 г. като Факултет за подготовка на детски и начални учители, в който се обучават студенти по три специалности - "Предучилищна педагогика", "Начална педагогика" и "Дефектология". По-късно в него вече се преподава по 4 професионални направления - "Педагогика", "Педагогика на обучението по...", "Изобразително изкуство" и "Музикално и танцово изкуство", в 12 бакалавърски специалности, 42 магистърски и 17 докторски програми.

EUR: 1.95583 GBP: 2.19399 ⇩ USD: 1.68359 ⇧ CHF: 1.69336 ⇧

ДУМА

БЪЛГАРСКОТО ЯДРЕНО ДРУЖЕСТВО:

Нужни са и двете атомни централи

Бъдещето на проекта АЕЦ „Белене" е под въпрос

В писмо до парламента, президента и премиера от Българско ядрено дружество /БЯД/ настояват в дългосрочната стратегия за енергийното развитие на България да бъде включено запазването на действащите и намиращите се в напреднал стадий на реализация нови ядрени блокове на площадките на АЕЦ "Козлодуй" и АЕЦ "Белене", както и развитието на нови, още по-съвременни, ядрени мощности. От БЯД са на мнение, че по технико-икономически съображения се налага атомната енергия да продължи да бъде гръбнак на националната енергия, както и че засега тя е единственият доказал се едновременно екологичен, надежден и достъпен източник на електроенергия за България.

Според дружеството за по-голяма прозрачност, обоснованост и приемственост в енергийната политика на България следва да се разработи нова Енергийна стратегия от водещи в страната учени и енергийни експерти, която да се подложи на обществено обсъждане, да се приеме от Народното събрание на страната и да стане основа на бъдещото развитие на областта във времевия период до 2030 и в дългосрочен план до 2050 година, се посочва още в писмото.

В отчета си за полугодието НЕК прави оценка и на направените разходи по проекта АЕЦ "Белене" и се опасява, че има съществена несигурност около бъдещето на втората ядрена централа у нас

В същото време ситуацията в държавната енергетика остава противоречива, се вижда от отчетите на дружествата за първото полугодие.

През второто полугодие на годината картината на държавната енергетика остава противоречива. Влошава се ситуацията в Националната електрическа компания (НЕК), като в отчета е отбелязано, че финансовите й показатели не са в съответствие с изискванията на банките кредитори, които са й предоставили заеми.

Държавната енергийна компания също отчита влошаване на състоянието си и отново излиза на загуба. През първите шест месеца на 2017 година НЕК имаше минимална нетна печалба от 1,5 млн. лева, която обаче от началото на тази година се трансформира в загуба в размер на 74 млн. лева. Приходите от дейността се повишават минимално до 1,59 млрд. лева. От компанията изпитват опасения, че при тези финансови резултати няма да могат да изпълняват дейността си без подкрепата на компанията майка БЕХ. В отчета си за полугодието НЕК прави оценка и на направените разходи по проекта АЕЦ "Белене" и се опасява, че има съществена несигурност около бъдещето на втората ядрена централа у нас.

БЕХ, от своя страна, записва ръст на печалбата си, но и на разходите за емисии въглероден диоксид, с които пък подпомага друго закъсало държавно енергийно предприятие - ТЕЦ "Марица изток" 2.

В същото време обаче растящите цени на електроенергията подкрепят АЕЦ "Козлодуй" и финансовото състояние на ядрената ни централа се стабилизира. С ръст на печалбата може да се похвали и "Булгартрансгаз". Операторът на газопреносната мрежа обаче отчита спад на приходите от транзитния пренос, но пък парите от преноса по националната мрежа се увеличават.

Кризата в държавната въглищна централа в Маришкия басейн обаче продължава да се задълбочава. Дружеството изпитва негативните ефекти от поскъпването на емисиите въглероден диоксид и записва загуба от 116 млн. лева, спрямо загуба от 36,1 млн. лева в първите шест месеца на 2017 година. От дружеството отчитат, че само разходите за емисии са в размер на 115 млн. лева, спрямо 37 млн. лева година по-рано. Дружеството е внесло и 13 млн. лева във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС). Общо разходите за дейността в периода януари - юни 2018 година са в размер на 390 млн. лева.

Валежите съсипаха зеленчуците

Цените е много вероятно да бъдат по-високи спрямо средните за последните 5 години

Неблагоприятното време от началото на юни с висока влажност и по-малък брой слънчеви дни засегна производството на зеленчуци и се очаква по-слаба реколта от полското производство спрямо миналата година. Очаква се повишение на цените. Това се отчита в бюлетина за юли на Центъра за икономически изследвания в селското стопанство (САРА) към Института по аграрна икономика. По текущи прогнози общото производство на домати през 2018 г. може да спадне до 145 хил. т, или приблизително с 9% по-малко спрямо реколтата през 2017 г. Делът на полските домати ще остане водещ с около 91 хил. т, което е намаление с около 11% в сравнение с 2017 година. Производството на краставици през 2018 г. се очаква да е в рамките на около 58 хил. т. Отбелязаният през 2017 г. ръст в количествата от открити площи ще претърпи най-сериозен спад и от 15 хил. т и може да спадне на около 9 хил. т (намаление от 40%). Предвижданията при пипера са за реколта от 55 хил. т. От трите култури пиперът е с най-големи колебания на добивите, защото най-голяма част от това производство се прави на открито. Цените е много вероятно да бъдат по-високи спрямо средните за последните 5 години. При доматите средногодишните цени на дребно се очаква да бъдат около 2,50 лв./кг - 4% над тези от периода 2013-2017 г. При пипера цените може да достигнат 2,20 лв./кг - 7% над тези за последните 5 години, а при краставиците да останат на около 2,50 лв./кг - с 3% по-малко отколкото през предходните 5 години.

Заради лошото време реколтата на зърно в България ще е по-слаба от миналогодишната, но това не е фатално, коментира междувременно Васил Симов, изпълнителен директор на Софийската стокова борса пред Bloomberg TV Bulgaria. По думите му нуждите на България от пшеница са под 2 млн. тона, така че над 3-3,5 млн. тона ще останат за износ, което е добавена стойност за българската икономика. Въпросът е вече за цената и качеството, коментира Симов. Той каза, че цената на по-качествената пшеница е в рамките на около 320-330 лева на тон в България.

Световните цени на хранителните продукти през юли се понижават максимално от декември м.г. насам, спад на котировките е отчетен на всички пазари, съобщи международно Организацията по прехрана и земеделие към ООН (FAO).

Индексът на цените на хранителните стоки на FAO за юли е 168,8 пункта, понижаващ се на месечна и годишна основа с 3,7%. Най-голямо намаление се наблюдава при млечните продукти и захарта, а най-малко - при месната продукция.

Издадените разрешителни за строеж намаляват

Спрямо година по-рано издадените разрешителни за жилищни сгради намаляват с 10,4%, но броят на жилищата в тях се увеличава с 40,6%, а разгънатата им застроена площ - с 31%, показват данните на Националния статистически институт.

Спад, дори по-голям, има и при разрешителните за други сгради. При административните той е с 20% за година, а при другите - с 35,3%. Същевременно разгънатата площ на административните сгради намалява с 53,6%, докато на другите сгради е с 1,2% повече.

Спрямо първото тримесечие на годината обаче издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради се увеличават с 27%, жилищата в тях - с 30,9%, а общата им застроена площ - с 25,5%. При броя на издадените разрешителни за строеж на административни сгради и на други сгради също се наблюдава нарастване съответно с 23,1 и 24,2% на общата им застроена площ е повече с 3,8 и 50,3%.

Най-голям брой разрешителни за строеж на нови жилищни сгради са издадени в областите Пловдив - 223, София (столица) - 216, Варна - 133, и София - 125. Най-много жилища предстои да бъдат започнати в областите София (столица) - 3168, Пловдив - 1319, Варна - 713, и Кърджали - 501.

През второто тримесечие е започнал строежът на 1128 жилищни сгради с 6195 жилища в тях и с 812 169 кв.м обща застроена площ, на 25 административни сгради/офиси с 26 136 кв.м застроена площ и на 724 други сгради с 545 449 кв.м площ.

България събра над 1,4 млн. лв. мито от турски чорапи

Над 65 милиона чифта турски чорапи са декларирани в Агенция "Митници" от миналия юли досега. Това става ясно от писмен отговор на финансовия министър Владислав Горанов в отговор на депутатски въпрос.
За посочения период са събрани 1 464 544 лв. мито и 3 148 970 лв. ДДС, като трябва да се отбележи, че голяма част от декларираните за допускане за свободно обращение чорапи са с произход Република Турция, където ставката на митото е 0%", пояснява министърът. Относно допуснатите за свободно обращение чорапни изделия (чорапи, дълги, три четвърти и къси и други подобни артикули) от памук, които са с произход Беларус, Китай, Хонконг, Индонезия, Южна Корея, Нова Зеландия, Пакистан, Тайланд, Канада, Индия, Япония, Камбоджа, Южна Корея, Мианмар, Сингапур, Турция, Тайван, САЩ, Виетнам и Сърбия, са с осреднена единична стойност от 0,60 лв./брой. По отношение на чорапните изделия е създаден рисков профил в Българската интегрирана митническа информационна система (БИМИС), който проследява вноса на тези стоки и изисква задължително проверка на количеството, произхода и декларираната им митническа стойност.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

ДСК поглъща СЖ Експресбанк

264 млн. лв. е печалбата на френската банка за 2017 г.

С пазарен дял от приблизително 6,7% Сосиете Женерал Експресбанк е седмата по големина на българския банков пазар

Унгарската банка ОТП обяви официално вчера, че нейното българско дружество Банка ДСК ЕАД, придобива 99,74% акционерно участие в Сосиете Женерал Експресбанк АД (SGEB), което е българското дъщерно дружество на Сосиете Женерал Груп и другите местни дъщерни дружества, притежавани от SGEB.

С пазарен дял от приблизително 6,7% Сосиете Женерал Експресбанк е седмата по големина на българския банков пазар и като универсална банка е активна както в сегмента банкиране на дребно, така и в бизнес сегмента. В резултат на придобиването ОТП Груп ще засили още повече пазарната си позиция в България. Банка ОТП присъства в България от 2003 г. и нейната дейност е печеливша. Финансовото приключване на сделката се очаква да стане през последното тримесечие на 2018 г., при условие че бъдат получени всички необходими регулаторни одобрения. Паралелно с тази сделка Сосиете Женерал и Банка ОТП обсъждат сключване на споразумение за услуги, което ще обхване предоставянето на взаимни услуги в различни области (включително, но не само - инвестиционно банкиране, капиталови пазари, финансиране и глобално трансакционно банкиране) в Албания, България, Хърватия и Унгария. ОТП контролира втория по големина кредитор в България - Банка ДСК, а сделката, която подлежи на регулаторно одобрение, вероятно ще увеличи пазарния й дял по активи до около 19%, което е близо до дела на най-големия български кредитор Уникредит Булбанк

По информация в световните медии очаква се френската банка да продаде и подразделението си в Албания на ОТП. Това е част от стратегията му да се раздели с бизнес, който или не е от критичен размер, или няма потенциал за развитие в рамките на групата. Източниците в България са отказали коментар каква е стойността на сделката, но според един от тях вероятно ще съответства на продажбата на българския бизнес на National Bank of Greece (ОББ) на белгийската KBC Group миналата година, която бе на стойност 1,1 пъти от общия капитал на ОББ.

В края на май 2018 г. рейтинговата агенция Фич потвърди дългосрочния рейтинг на Сосиете Женерал Експресбанк - 'А-', който е възможно най-високият рейтинг, даван от Фич на финансова институция в България, надвишавайки с едно ниво този на държавата. Сосиете Женерал Експресбанк АД приключи 2017 г. със 109,5 млн. лева нетна печалба, 264,6 млн. лева нетен банков доход, 7,0 млрд. лв. общ обем на активите.

Пазарът на бизнес имоти стигна 380 млн. евро

Офис сградата в комплекса Милениум Център бе купена от KBC Group, собственик на ДЗИ и ОББ, за 55 млн. евро

Обемът на инвестиционния пазар на бизнес имоти през първото полугодие на 2018 г. в България възлиза на 380 млн. евро. Той е белязан от 4 големи сделки, а всички инвеститори са международни компании, които имат дългосрочни намерения. Това каза Таня Косева-Бошова, председател на УС на Асоциацията на собствениците на бизнес сгради в България и управляващ партньор в Park Lane Developments, в ефира на Bloomberg TV Bulgaria.

Тя коментира закупуването на МОЛ София от полската компания Globe Trade Centre S.A.(GTC) за 90 млн. евро при обявена доходност от малко над 8%. Според нея това е добър знак за икономическото развитие на България. Бошова отбеляза и изместването на инвестициите на компанията в страната от Стара Загора и Бургас към София.

GTC дълго търсеше добър проект в София. Столицата остава основният център на инвеститорска активност. За съжаление останалите градове в България не са така развити и не предоставят толкова добри инвестиционни пазари, посочи експертът.

Според нея закупуването на офис сградата в комплекса Милениум Център от KBC Group, собственик на ДЗИ и ОББ, за 55 млн. евро при обявена доходност между 7,5 и 8% е добра новина, защото компания от финансовия сектор и Европейския съюз (ЕС) купува знакова сграда за България. Закупуването на офис комплекса "Мегапарк" и Полиграфия офис център от Lion's Head Investments според Бошова сочи, че южноафриканските инвеститори продължават да бъдат водещи и да се чувстват добре в страната. Според нея няма пренасочване на инвеститорския интерес.

„МЕТРО" ПРОДАВА ИМОТИТЕ СИ В БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ

Германската Metro Cash&Carry, една от най-големите търговски групи в Европа, смята да продаде имотните си активи в България и Румъния, твърди румънското издание Ziarul Financiar. Компанията вече е наела американската банка Goldman Sachs, която да намери купувач. Активите включват земите, магазините и други активи, казват източници на медията. Компанията притежава 30 магазина в Румъния и 13 в България. В северната ни съседка общата им площ е около 200 хил. кв. м, а стойността на портфолиото се изчислява на между 400 и 600 милиона евро. У нас веригата, която отвори първите си два обекта през 1999 година, има по два магазина в София и Пловдив, както и по един в Бургас, Варна, Русе, Плевен, Велико Търново, Стара Загора и Благоевград. В Хасково и Добрич през 2010 година бяха открити първите два магазина МЕТРО Компакт. Освен това компанията има и 2 специализирани бази в курортите Банско и Слънчев бряг. Веригата има 760 магазина в 25 страни в Европа и Азия.

50 компании търсят терени за инвестиции

В "Национална компания индустриални зони" (НКИЗ ЕАД) са постъпили над 50 инвестиционни запитвания за два месеца от разнородни компании, съобщи изпълнителният директор Антоанета Барес. Дружеството, което е 100% държавно, оперира четири действащи зони - Свободни зони Русе, Видин и Свиленград и Транзитна търговска зона - Варна, и развива пет допълнителни индустриални терена в градовете София (Божурище), Бургас, Карлово, с. Телиш (Плевен) и Варна. Най-силен интерес проявяват дружества от автомобилния бранш, както и доста логистични компании, каза Барес. По думите й най-голямата инвестиция на логистична компания е с датски адрес. Същата изгражда на територията на зоната в Божурище най-големия си дистрибуторски център върху площ от 300 дка. Турски и френски фирми също проявяват интерес. Отправена е покана към световния автомобилен производител Hyundai да реализира проект в България на терен в авиобазата до бургаското село Равнец, допълни Барес.

При потребност от разширяване или позициониране на нови мощности българските компании взимат по-бързо решение, каза изпълнителният директор на НКИЗ. Според нея чуждите компании по-бавно определят дестинация. Хвърляме много усилия, за да изберат България, заяви Барес. По думите й битката със съседните ни страни, извън Европейския съюз, е доста тежка.

Пътниците на Централна гара намалели с една пета

С една пета са намалели пътниците на жп гарата в София само за година. През 2017 г. през Централна гара са преминали 4,4 млн. пътници с превозни документи, а година по-рано цифрата е била 5,3 млн., показва статистика на транспортното министерство.

Данните са на база на брой продадени билети и коефициент издадени карти. За дванайсетте месеца на миналата година данни показват, че през най-голямата гара у нас са заминали 1,54 млн. пътници, а пристигналите са 1,92 млн., или общо 3,46 млн. Заедно с продадените карти, които се използват най вече от работещите в столицата от съседни градове и села, броят на возещите се с железниците достига 4,4 млн.

Среднодневно през най-голямата гара у нас, която в началото на месеца отбеляза 130 години от създаването си, преминават около 12 000 души. Толкова са ориентировъчно и пътниците на намиращата се в съседство автобусна гара в столицата. Все пак за първото полугодие на 2018 г. железниците успяват да понапълнят повече перонite на обновената наскоро гара София. За първите шест месеца пътниците са малко над 1 млн., или с около 65 хил. души повече в сравнение със същия период на 2017 г. Според данните на транспортното министерство за полугодието на 2016 г. статистиката не се различава особено от тази две години по-късно.

www.duma.bg

Така изглеждаше вчера централният площад на Болоня, където се събраха хиляди жители по повод едно трагично събитие - атентата от 1980 година на гарата в града, отнел живота на 85 души. Ранените тогава бяха над 200. Масовото убийство бе извършено от неофашистка групировка. Това бе един от най-кървавите актове на насилие, което бе характерно за страната през 70-те и 80-те години

Бежанци отивали на ваканция в Сирия

Хванатите рискуват да им бъде отнет бежанският им статут

115 мигранти с бежански статут са се връщали в родните си страни за почивка, срещи с роднини или бизнес от началото на годината. Това съобщи държавният секретар за миграцията на Белгия Тео Франкен.

Броят им е нараснал спрямо предходната година, като те са станали и по-изобретателни, избирайки летища в съседните държави, за да не бъдат заловени от властите.

Става дума основно за сирийски и афганистански граждани, които са получили хуманитарна закрила в Белгия заради военните действия в родните им държави.

"Ние даваме международна закрила на хора, които не могат да се върнат в родните си държави. Това им дава право на някои придобивки, но също води до някои условия", коментира Франкен пред местното Радио 1.

"Ако се връщат доброволно за ваканция, значи те повече не се опасяват, че ще бъдат преследвани", добавя министърът.

Всички те рискуват бежанския им статут в Белгия да бъде отнет.

Делата им ще бъдат отворени, за да се прецени отново дали те се нуждаят от закрила в ЕС, съобщи Франкен.

Увеличените гранични проверки и подобряването обмена на информация между европейските държави, са причина повече хора да бъдат залавяни на летищата, преди да вземат самолетите за вкъщи. Подобрената координация в ЕС позволява на властите по-бързо да бъдат информирани, ако някой с бежански документи бъде установен да напуска ЕС от друга европейска държава.

Междувременно, Испания поиска извънредна помощ от ЕС за справяне с увеличения брой мигранти, пристигащи от Африка, след като трафикантите се пренасочиха от маршрута от Либия към Италия от Мароко и Тунис към Испания.

От пролетта Западносредиземноморският път стана най-използваният за трафик на хора това лято. За разлика от коридора от Либия, където се използваха гумени лодки, трафикантите товарят хората в Мароко на корабчета, което увеличава шансовете им за успешен преход през морето и позволява повече хора да бъдат превозвани едновременно.

В Германия пък са притеснени от факта, че почти всеки четвърти в страната е с имигрантски произход. Официална статистика показва, че броят на хората в Германия с имигрантски произход се е увеличил с 4,4% през миналата година до близо 19,3 милиона души, информира АП.

Федералната статистическа служба съобщи, че 51% от тези хора са германски граждани. Службата определя като човек с имигрантски произход този, който не е роден като германски гражданин или има най-малко един родител, който не е германец.

Най-голямата група са 2,8 милиона души от турски произход, а след това са 2,1 милиона души от полски произход, 1,4 милиона души от руски произход и 1,2 милиона души с казахски корени.

Не се посочва причината за отчетения през миналата година ръст и не се разкриват подробности за хора в комунални жилища.

Населението на Германия е около 82 милиона души.

Албания и Косово отварят границата си

Албанският министър на диаспората Пандели Майко извести косоварите, че от 1 януари 2019 година между Косово и Албания няма да има граница. Това съобщи кореспондентът на МИА в Тирана, на когото се позовава македонската електронна медия ДА1 ОнУ

Майко в сряда вечерта беше на посещение в град Скендерай, Централно Косово, присъства на манифестация, посветена на косовската диаспора. Там той заяви, че албанският премиер Еди Рама вече е взел решението. "Границата между Албания и Косово трябва да се отвори и премиерът ми каза, че вече е взел решение от 1 януари да започне свободното движение между Албания и Косово", подчерта Майко. Неговото изказване бе посрещнато от бурни овации и скандирания.

На манифестацията в Скендерай са присъствали и премиерът, и президентът на Косово Рамуш Харадинай и Хашим Тачи. Медиите в Прищина съобщиха, че двамата не са коментирали информацията, обявена от бившия албански премиер и министър на отбраната, а сега министър на диаспората Пандели Майко.

Междувременно Великобритания, която пое ротационната председателство на Съвета за сигурност на ООН, извади от дневния ред косовския проблем. Това стана, след като Русия и Китай настояваха за провеждане на заседание на Съвета за сигурност на ООН за Косово през този месец.

САЩ: Русия да не се меси в изборите

Държавният департамент на САЩ отправи предупреждение към Русия да не се намесва в американската демокрация. Това стана само ден, след като от Белия дом отрекоха подобни твърдения, предава американското електронно издание Politico. "Настояваме Русия и всички други зловредни актьори да прекратят незабавно своето безразсъдно поведение", заяви говорителката на департамента Хедър Науърт. "Както президентът Тръмп, вицепрезидентът Пенс и секретарят Помпео заявиха многократно, САЩ няма да толерират чуждестранни, включително руски, опити за подриване на нашите демократични процеси и институции".

Науърт се позова на съобщение от социалната мрежа фейсбук, обявила, че е затворила над две дузини "неавтентични" профили и страници, които са източници на подривна кампания преди междинните избори за Конгрес този ноември. Науърт похвали фейсбук и призова всички технологични компании да предприемат агресивен подход към този коварен проблем.

КРАТКИ

Израел доволен, че Асад си е възвърнал Южна Сирия

Пред журналисти израелският министър на отбраната Авигдор Либерман заяви: „От наша гледна точка, ситуацията се връща към положението отпреди гражданската война, което означава, че има някой, който носи отговорност, има централно управление". Попитан дали Израел ще е по-спокоен за Голанските възвишения, той отговори: „Вярвам, че ще е така".

Украински хакери задържани от Америка

Американските власти арестуваха трима украински граждани за хакерство, съобщи Министерството на правосъдието на САЩ. Тримата са арестувани в три отделни страни - Полша, Германия и Испания. Те са обвинени в кражба на данни на американски компании в особено голям размер. Членове са на хакерската група "Кабанак", смятана за една от най-активните в света. Техни жертви са компании в 47 от 50-те американски щата, както и във федерален окръг Колумбия.

Арестуваха крадец на 275 тона железопътни релси

Той бил 38-годишен безработен жител на Санкт Петербург. Извършвал кражбите, въоръжен само с гаечен ключ и клещи. Хванат е на местопрестъплението. Очакват го до пет години затвор. В Русия един тон метал е около 14 000 рубли (220 долара, 190 евро). В страната често крадат железопътни релси.

Опасни горещини мъчат Франция и Италия

В 34 френски департамента днес е обявено предпоследното, оранжево равнище на опасност заради горещините. Зоната на оранжевия код обхваща цяла Източна Франция и част от Юга. В 18 града на Италия е обявено най-високо равнище на опасност заради рекордно високите температури. Сред тях са Рим, Милано, Генуа, Верона, Венеция, Болцано и Болоня. Най-високият връх в Швеция, който е в планината Кебнекайсе, се топи от жегите. Върхът е изгубил 4 метра сняг между 2 юли и 31 юли.

Полицейски сили се появиха пред централата на опозиционната партия Движение за демократични промени (ДДП), за която се смята, че е отговорна за протестите след парламентарните избори в Зимбабве на 30 юли. При сблъсъците загинаха трима души. Изборите бяха спечелени от партията на президента Емерсън Мнангагва ЗАНУ-Патриотичен фронт. Това бяха първите избори след отстраняването на Робърт Мугабе, който управляваше страната 37 години

www.duma.bg
ДУМА ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

САЩ наложиха санкции на Турция

АНКАРА, БЯСНА, ОБЕЩА ОТВЕТНИ МЕРКИ

Турската лира падна до историческо ниско равнище от 5 за долар минути след като Съединените щати гласиха санкции срещу двама турски министри заради отказа на Анкара да освободи американския пастор Андрю Брънсън. Вашингтон оказва натиск над Анкара да освободи американеца, който доведе до дипломатическо напрежение между двата натовски съюзника, информира АФП. Администрацията на президента Доналд Тръмп наложи санкции на правосъдния министър Абдулхамит Гюл и на вътрешния министър Сюлейман Сойлу. Санкциите се изразяват в конфискация на авоари, които са под американска юрисдикция, и забраняват на американски граждани да работят с тях, уточни Франс прес. Правосъдният министър на Турция от своя страна заяви, че няма имущество или пари извън Турция.

Андрю Брънсън, който ръководи протестантска църква в град Измир, е поставен под домашен арест след близо две години в затвора по обвинения в шпионаж и подкрепа на терористични организации. Той може да влезе в затвора за 35 г., ако бъде осъден.

"Не виждаме доказателства пастор Брънсън да е направил нещо лошо и ние вярваме, че той е жертва на несправедливо внимание от страна на правителството на Турция", коментира говорителят на Белия дом Сара Сандърс и добави, че след решение на президента финансовото министерство санкционира турските министри на правосъдието и вътрешните работи, тъй като са изиграли водеща роля за арестуването и задържането на пастора.

Анкара заплаши да отговори на "агресивното поведение" на САЩ. Министерството на външните работи на Турция публикува своя позиция: "Няма съмнение, че това сериозно ще навреди на конструктивните усилия в работата да се разрешат казусите между двете държави. Без отлагане ние ще отговорим на това агресивно поведение, което няма да обслужи никаква цел. Призоваваме американската администрация да отмени това погрешно решение".

Турският президент Реджеп Таийп Ердоган заяви, че неговото правителство няма да се огъне и ще поеме свой курс на действие.

В туитър турският външен министър Мевлют Чавушоглу посочи, че Вашингтон и Анкара "не могат да решат проблемите помежду си, докато американската администрация не осъзнае, че няма как да постигне незаконните си искания с подобен метод". Чавушоглу коментира решението на САЩ, заявявайки, че Анкара няма да изпълни незаконните искания на САЩ.

Тази улица без изход изглежда една от най-сериозните кризи между Турция и САЩ в най-новата история, заедно със скандалите покрай турското нахлуване в Кипър през 1974 г. и ръководената от САЩ инвазия в Ирак през 2003 година. "Скандално решение от Вашингтон", гласи заглавието на проправителствения в. "Хюриет". "Историческо скъсване", добавя опозиционният "Джумхюриет".

Скандалът с Брънсън е само един от редица спорове, които погребаха всяка надежда за затопляне на връзките при президентството на Тръмп. Анкара и Вашингтон са в противоречие заради американската подкрепа за кюрдска милиция в Сирия и САЩ са изключително предпазливи по отношение на нарастващото сътрудничество на Турция с Русия и сделката за закупуване на руски системи за противовъздушна отбрана. Двама турски служители на американски консулства в Турция също са в затвора в момента по обвинения в терористични атаки, а друг е под домашен арест, а няколко американци бяха заловени по време на репресиите след неуспешния преврат.

Турция междувременно е бясна, защото САЩ не екстрадират Гюлен, който живее в селските райони на Пенсилвания, за да се изправи пред съдебен процес за опита за преврат.

Корупция с лекарства разбита в Беларус

Властите в Беларус са арестували десетки лекари, представители на фармацевтични компании, и чиновници по подозрение, че са източили милиони долари държавни средства.

Шефът на беларуското КГБ Валери Вакулчик обяви, че е разбита огромна мрежа за доставка на лекарства и медицинско оборудване на завишени цени. Цените обикновено се повишават до 60%, а в някои случаи дори се удвояват, каза той.

Арестувани са 37 висши служители от здравната система, водят се и разследвания срещу 60 души, включително местни представители на международни фармацевтични компании. Сред тях са зам. здравният министър Игор Лозицки, лекари от реномирани клиники и водещи бизнесмени, участващи в производството и вноса на лекарства. Един от арестуваните бизнесмени е Сергей Шакутин, който пък е брат на един от близките служители на президента Александър Лукашенко.

"Системата за доставка на медицинско оборудване и лекарства създава условия за корупционни практики", посочи Валери Вакулчик. Причината е, че поръчките се правят не директно от производителите, а "чрез множество посредници и финансови компании", добави той.

В медиите са публикувани снимки от претърсване в дома на директор на медицинския център, в който са открити $500 000 в брой. Други $620 000 са намерени в гаража на директор на обществена фирма за внос на медицинско оборудване.

Испанските таксиметрови шофьори ликуват в края на няколкодневните им протести из цялата страна срещу такситата тип Юбер, които ги застрашаваха да останат без работа. Правителството прие искането им да дава само едно разрешително за такси Юбер при 30 лиценза за традиционните таксита

Британци искат нов референдум за „Брекзит"

Повече от 400 000 души подписаха петиция във Великобритания в подкрепа на нов референдум за "Брекзит", което ще позволи на гражданите да имат решаваща дума по споразумението с ЕС за понататъшно сътрудничество. Това съобщи вестник "Индипендънт", който по-рано инициира събирането на подписи.

Според бившия министър на образованието Джъстин Грининг, който е поддръжник на петицията, много от членовете на парламента и редица високопоставени членове на кабинета са съгласни, че ново гласуване може да бъде единствения начин да се излезе от безизходицата с "Брекзит".

Преговорите с ЕС трябва да продължат до ноември 2018 г. По план напускането на Великобритания ще стане на 29 март 2019 г. Следва преходен период до 31 декември 2020 г.

ЧУЖДЕНЦИ УБИТИ В КАБУЛ

Афганистанската полиция откри телата на трима чужденци, които бяха отвлечени и убити, предаде БГНЕС. "На този етап мислим, че това е свързан с тероризма инцидент", каза говорителят на полицията Хашмат Станикзай.

Според македонски медии единият от убитите е македонски гражданин. Другите двама са от Индия и Малайзия. И тримата убити са работили в международна фирма за храни и кетъринг - "Содексо". Документите на жертвите били открити при намирането на телата им и сега от полицията чакат потвърждаване на самоличността им от компанията. Това е поредният кървав инцидент, в който са въвлечени граждани на чужди държави в разкъсвания от война Афганистан.

Тилърсън станал жертва на Саудитска Арабия и ОАЕ

Бившият държавен секретар на САЩ Рекс Тилърсън бил принуден да си подаде оставката заради Саудитска Арабия и ОАЕ, разкри порталът Intercept.

По данни на изданието той е провалил плановете на двете страни да нахлуят в Катар и да отстранят неговото ръководство. Разузнаването на Катар научило за подготвяното нахлуване и съобщило за това на Тилърсън. Той на свой ред настойчиво възразявал срещу военната интервенция и в резултат Саудитска Арабия се отказала от плановете. Впоследствие именно Саудитска Арабия и ОАЕ започнали енергично да лобират за оставката му, за което последните месеци писаха някои медии. "Ню Йорк таймс" писа, че посланикът на ОАЕ в САЩ знаел за оставката няколко месеца преди обявяването ѝ през март.

Амнистия в Северна Корея

На 1 август в Северна Корея официално започна амнистия на политически затворници, за която властите бяха обявили предварително, предаде "gaseta.ru". Съгласно плана на властите амнистията ще засегне тези, които са извършили престъпления против "държавата и народа". Не е ясно колко точно ще бъдат освободените.

За амнистията бе оповестено по-рано в официоза на страната в. "Нодон Синмум". В статията се говори, че властите ще я използват за интеграцията на бившите престъпници обратно в обществото. Амнистията е обявена за 70-годишнината от основаването на КНДР. Тя далеч не е първата за страната.

По данни на САЩ в КНДР има между 80 000 и 120 000 политически затворници.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ:

Във „Визия за България” в центъра на природата се поставя човекът

Гафовете на управляващите чертаят предсрочни избори, твърди лидерът на ПК ”Екогласност”

Интервю на
Юлия КУЛИНСКА

☐ *Г-н Георгиев, като председател на партия Политически клуб “Екогласност”, която е в коалиция “БСП за България”, присъствахте на националното съвещание на левицата при представяне на Проекта “Визия за България”. Какво е вашето впечатление от съвещанието и как вие от “Екогласност” оценявате документа?*

- Като първа и автентична природозащитна партия, от ПК”Екогласност” многократно сме се доказали като изключително лоялен коалиционен партньор с кауза. От друга страна, изповядвайки политика с леви измерения, което е характерно за всяка екологична партия по света с изключение на т.нар. български “зелени”, а преди това Консервативната екологична партия на Христо Бисеров, ние следим с особено внимание всеки програмен документ на нашите партньори от БСП, които без съмнение са стожерът на коалиция “БСП за България”.

Без каквато и да е куртоазия, мога да кажа, че съм впечатлен от съдържанието и философията на проекта, който беше представен на националното съвещание. Прави особено впечатление, че се отделя огромно внимание на опазването на околната среда в раздел “Зелена икономика”, като в центъра на природата се поставя човека. Казано по друг начин, има пълна хармония между мерките по опазване на околната среда и икономическото развитие в проблемните екологични зони.

Неоспорим факт е, че зелената икономика води до подобряване на човешкото благосъстояние и социална справедливост, като същевременно намалява значително екологичните рискове и екологичните недостатъци. Във “Визия за България” са определени основните принципи, които БСП залага за развитието на зелената икономика. А те са опазване на околната среда, социално въздействие, икономически ползи. Ние, като еколози, приветстваме разгръщането на виждането за мястото на зелена икономика в пет основни сектора - възобновима енергия, зелени сгради, управление на водите, на отпадъците и на земите. В раздела за зелена икономика се предлага премахване концесиите на плажовете, въвеждане на критерий за екологичните характеристики на земеделската земя при разпределяне на земеделските субсидии, ограничаване на всички мерки, превръщащи земеделската земя в инвестиционен инструмент, забрана на концесиите за добив на дървесина в държавните горски стопанства. Заставаме зад идеите държавата като собственик да организира и извършва санитарната и промишлената сеч в държавните гори, а частните ползватели да купуват дървесината, за преразглеждане на екологичните проекти с акцент върху залесяването, за задължаването на индустрията с високи въглеродни емисии ежегодно да финансират залесителни мероприятия.

☐ *Как бихте коментирали напускането на ЗС “Александър Стамболийски” на “БСП за България”?*

- Съжаляваме, че партията на левите земеделци напусна коалицията. Съжаляваме, защото сме убедени, че тяхното естествено място е в левия политически спектър. Аз съм убеден, че редовите членове на тази партия мислят по същия начин като мен, за разлика от тяхното ръководство. Не съм учуден, че техният Спас Панчев реши да напусне коалицията, защото той отдавна се движеше по “ръба на бръснача” .

Казано по друг начин, г-н Панчев многократно саботирше усилията на коалицията да печели изборите за органи на местно самоуправление. На много места в страната той предоставяше, а вероятно и продаваше, разберете го както искате, регистрацията на партията си на най-различни бизнесмени, които влизаха в органите на местно самоуправление, единствено за да защитават корпоративните си интереси. Пак на много места в страната, общинските съветници от листата на ЗС “Александър Стамболийски, подбрани лично от г-н Панчев, гласуват изцяло с представителите на ГЕРБ и бойкотират предложенията за съвместна дейност с представителите на партиите от коалиция “БСП за България”. Примери в това отношение са общинските съветници във Видин и Пловдив.

В същото време с цел лично облагодетелстване с избираемо място при парламентарните избори г-н Панчев беше от хрисим по хрисим, но интригантстваше по адрес на своите коалиционни партньори. Впрочем подобно беше поведението преди няколко години и на т.нар. социалдемократ Георги Анастасов.

С други думи, с напускането на коалицията г-н Панчев явно изпълни нечия партийна поръчка и то точно в навечерието на гласуването на вота на недоверие. Дали поръчката беше от ГЕРБ или друга партия, предстои да се разбере. Лично аз оценявам неговото поведение като аморално и непочтено, но както се казва, всяко зло за добро. Убеден съм, че без разни анастасовци и панчевци коалицията ще бъде още помонолитна.

☐ *Как възприехте промените в Закона за приватизация - като поредния гаф, сътворен от определена група народни представители или като поредното доказателство, че в НС се защитават корпоративни и олигархични интереси?*

- Може да се говори за гаф, когато е допусната грешка. По-скоро скандалната промяна е поредният опит за защита на корпоративни интереси на определена група олигарси. В конкретния случай на властелина на футбола от Разград Домусчиев, но могат да се дадат и други примери, например с концесията на “Каолин”. И въобще районът на Разград се оформя като българския Клондайк. Всъщност Законът за концесиите в голяма степен обслужва корпоративни интереси. Говоря конкретно за концесиите при добив на подземни богатства, което е свързано с опазването на околната среда. Нека не забравяме, че по конституция подземните богатства са общонародна собственост, но на практика от добива им се облагодетелства определена група олигарси. В същото време концесионните такси в полза на държавата са обидно ниски, да не кажа подигравателни.

☐ *Вие сте добре запознат с концесията на фирма “Каолин”, която може да бъде дадена като пример за престъпна.*

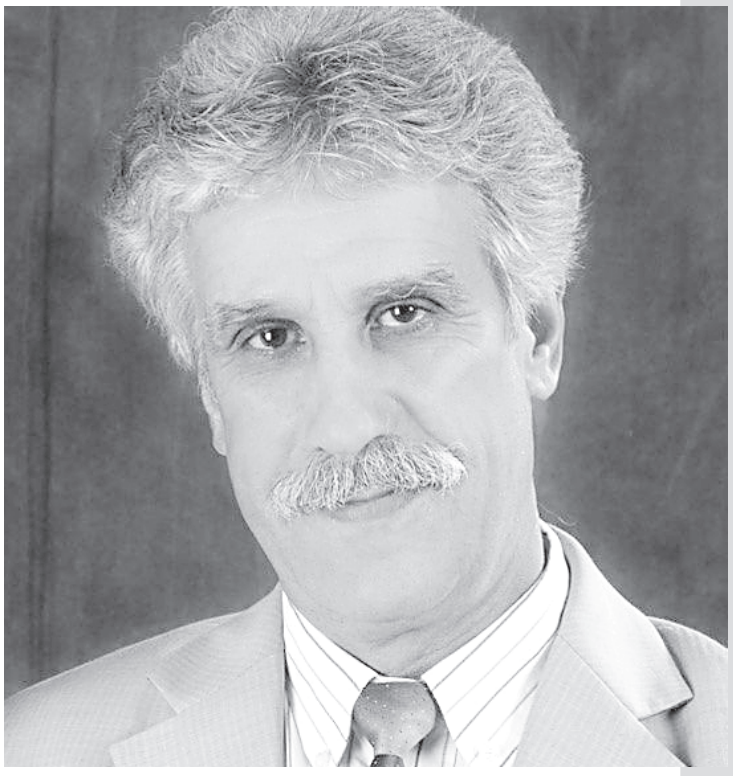
- Да, така е. Концесията на фирма “Каолин”, която се водеше като “златната кокошка” на Прокопиев на кариера “Великан” в землището на градчето Меричлери, община Димитровград. В концесионен договор е записано, че добивът на варовик от кариерата не може да бъде повече от 100 хил.т. на година. Доказано е, че за около три години са добити не по-малко от 2 млн.т., което е абсолютно нарушение на закона, но ръководството на РИОСВ в Хасково прикриваха нарушенията. Подобно беше поведението и на Министерството на икономиката.

За сведение концесионната такса по подписан договор е само 46 ст./1 тон добит варовик. За обявения добив от 2 млн. т. варовик би трябвало в Републиканския бюджет да са постъпили 920 хил.лв. Казвам, би трябвало. В същото време за период от 2010-2013 г. фирма “Каолин” доставя на държавната ТЕЦ “Марица Изток 2”, а вероятно и на американските централи “Марица-изток 1 и 3” обявения добив на стойност 28 лв/т. Приспадайки разходите по добив и транспорт в размер на не повече от 13 лв., остава чиста продажна цена от поне 15 лв./т., т.е. за цялото количество има чиста печалба от 30 млн. лв.

Казано по друг начин, за тази концесия за 3 г. в бюджета би трябвало да са постъпили около 920 хил. лв. при чиста печалба в размер на 30 млн.лв., т.е. близо 32 пъти повече. Както се казва, такъв размер на печалба вероятно няма и при търговията с оръжие и наркотици. Да споменавам ли за концесиите при добив на злато и други ценни метали, които се изнасят безконтролно в чужбина!?...

☐ *Ще има ли предсрочни парламентарни избори, според вас?*

- Убеден съм, че ще има. Гафовете на правителството и на управляващото мнозинство в парламента ми дават убеденост, че това ще се случи. Последният случай със скандалните промени в Закона за приватизацията доказват това. Добре е, че президентът Румен Радев наложи вето и ГЕРБ нямаха друг изход освен да го подкрепят предвид скандалите, които се вихреха дни наред между тях и коалиционните им партньори от “Обединени патриоти”. Всъщност разправиите между властимащите не са секвали нито ден. В края на парламентарния сезон представители на коалиционните партньори на ГЕРБ дори се сбиха в НС. Е, поголям резил от това има ли? Пародийните опити да се прикрият вносителите на лобистките промени в много закони, които се гласуват от мнозинството, подсказват, че ситуацията в парламента е почти безконтролна. А това означава, че вървим към предсрочни парламентарни избори.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ е роден в с. Кутово, община Видин. Завършил е ВИХВП в Пловдив. Специализирал е защита на правата на потребителите в Австрия и Англия. Има две специализации в областта на местното самоуправление в САЩ. Работил е като инженер-технолог в тютюневите комбинати във Видин и Хасково и в системата на стандартизацията и сертификацията на продукцията като ръководител на Националния изпитателен център по тютюн и цигари и като директор на Центъра по метрология и стандартизация в Хасково. Бил е четири мандата общински съветник в Хасково и председател на Общинския съвет. Сред основателите е на Политически клуб “Екогласност”, а от 2006 г. е лидер на партията. Депутат в 42-то НС от БСП. Георгиев е дългогодишен член на националното ръководство на Федерацията на потребителите в България (ФПБ), а от 2015 г. е изпълнителен секретар. Владее говоримо румънски и английски език.

> **Законът за концесиите при добив на подземни богатства обслужва корпоративни интереси**

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Управляващите нямат идея какво да правят с фонд „Радио и телевизия”

БСП предлага дебати за финансирането на обществените медии

Управляващите не знаят какво да правят с фонд “Радио и телевизия”, от който обществените медии и СЕМ трябваше да започнат да се финансират още през 1998 г. Това става ясно от отговор на финансовия министър Владислав Горанов, който отговори по време на парламентарния контрол на въпрос на зам.-председателя на ПГ “БСП за България” Крум Зарков. Той поиска да знае какво ще се случи със средствата във фонда и със самия фонд.

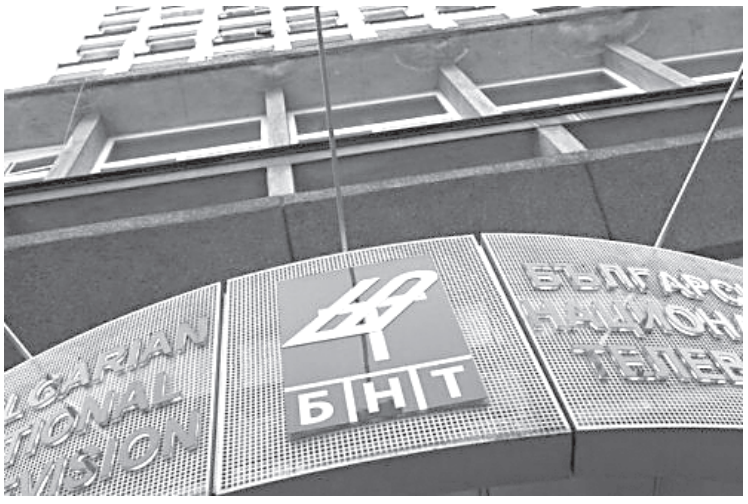
Въпросът

Зарков попита министъра какви са неговите виждания и намерения по модела на финансиране на БНР и БНТ. Социалистът припомня, че в отговор на негов въпрос от 25 май Горанов е признал, че към настоящия момент не е създаден и не функционира фонд “Радио и телевизия” към СЕМ за финансиране на радио- и телевизионната дейност, поради което по този ред не се събират средства. Зарков напомня на министър Горанов, че Законът за радио и телевизия предвижда от 1 януари 2019 г. субсидията от държавния бюджет на БНР, БНТ и СЕМ да се замени изцяло с финансиране от несъществуващия фонд “Радио и телевизия”. Той обаче не заработи, защото политиците не можаха да измислят механизма, по който да се събират парите в него. Зарков потърси отговор ще продължи ли практиката, наложила се от 2006 г. насам, с всеки Закон за държавния бюджет да се отлага с година влизането в сила на новия модел на финансиране на двете обществени медии и СЕМ. “В отговора си от май споменавате законодателното предложение на МС от 2015 г. за отмяна на фонда, но не става ясно поддържа ли сегашното правителство това становище”, обърна се Зарков към Горанов.

Крум Зарков

Отговорът

Моделът за финансиране на БНР и БНТ от фонд “Радио и телевизия” е неприложим на практика, обяви Горанов пред депутатите. Предвиденият модел за финансиране на радио и телевизионната дейност чрез заплащане на месечна такса въз основа на всеки регистриран електромер до момента не е намерил реализация, а и при първоначалната законодателна инициатива, според мен, не е бил добре обмислен, обяви министърът.

Социалистите се съгласиха, че законът за попълване на фонда не е добре направен. И предложиха дебати за финансирането на обществените медии, посочиха като възможност това да става чрез реклама. Министър Горанов се съгласи на подобна дискусия, но предупреди, че трябва да се има предвид и да се заяви отсега, че няма да е лесно изцяло субсидията от държавния бюджет да бъде заменена с такси, които се събират на друг принцип, тъй като общият размер на субсидията за БНР и БНТ надхвърля 100 милиона лева. Ако тези пари тръгнат да се събират през такси, това означава значителен допълнителен ресурс да се иззема от потребителите на подобен тип услуга, уточни Горанов.

Това е промяна в курса на ГЕРБ, заяви Зарков и припомни, че през 2015 г. е имало предложение Фондът да се заличи, тъй като не е проработил, но са срещнали силен отпор от представители на обществените медии.

Юлия КУЛИНСКА

Идеите

“Трябва да помислим откъде могат да дойдат тези собствени ресурси. Писти за размисъл има. Събирането на такса за гражданите за обществената телевизия в момента не е възможно, а е и нежелателно”, коментира депутатът. Той вижда засега поне два. БНР и БНТ имат ограничения от закона относно рекламата си дейност. Това е било направено преди 20 години, за да се даде възможност на пазара на медийните реклами да се развие. Днес може да погледнем как функционира този пазар и дали няма възможност някои от тези ограничения да отпаднат. “Втора писта, която трябва да се обмисли много внимателно, е, че в момента начинът, по който се разпространяват БНТ и БНР, минава през оператори, които преди две десетилетия не са съществували. Това са тези оператори, които доставят сигнала по домовете и получават за това съответните пари”, подчерта Зарков. Той отбеляза, че дебатите за финансирането на БНР и БНТ ще бъдат полезни не само за тях, а и за цялата медийната среда, тъй като в целия свят обществените медии са еталон за стандарт. А техният авторитет е гарант за достоверността на новините в тях и средство за борба с разпространението на фалшивите новини.

“Но за да вярваме на обществените медии, трябва да знаем, че те са независими, включително от властимащите. Винаги остават съмненията, че някои правителства се намесват в политиката на радиото и телевизията. Както показва конфликтът, който тече от месеци с музикалните състави към БНР, правителството е неспособно да се занимава реално с тези промени и трябва да се намери друг механизъм, по който те да бъдат решавани”, смята Зарков.

Всъщност при създаването на фонда идеята е в него да има представители на СЕМ, на частните телевизии, на министерствата на финансите, на транспорта. През 2015 г. е направен опит от министър Горанов фондът да бъде закрит. Предложението влиза за разглеждане в Комисията по култура и медии. При обсъждането му обаче тогавашният генерален директор на БНТ Вяра Анкова възроптава срещу искането. Вносителите спират законопроекта. Няколко месеца след това правителството подава оставка, 43-то НС се разпуска и проблемът с фонда остава да виси.

Поискана промяна

През 2015 г. КЗК иска промяна в правилата за реклама в БНТ и БНР и настоява да се извърши промяна в законодателството, което да позволи по-гъвкави условия в зависимост от държавната им субсидия, така че да се постигне едновременно компенсиране на недофинансирането от държавата и в същото време да не се стигне до свръхфинансиране, което да изкриви конкурентната среда. “Сега, съгласно Закона за радиото и телевизията, общото времетраене на рекламата в БНТ не може да надвишава 15 минути на денонощие и 4 минути на час, а в БНР - 6 минути на час. БНТ има право да използва до 1/3 от общия обем на рекламното време между 19 и 22 ч.”, пише в констатациите си КЗК. Според Българската асоциация на рекламодателите БНТ е поставена в неравностойно конкурентно положение спрямо другите телевизии, които предоставят услугата “излъчване на реклама”, ограничават се възможностите на БНТ да реализира приход от реклама, а рекламодателите трябва да се съобразяват с административни ограничения, които могат да изместят пазарните критерии при вземане на решения. Аналогични са мотивите им и за ограниченията на рекламното време за БНР.

КЗК предлага на компетентните държавни органи, включително на органите със законодателна инициатива, да въведат механизъм за предварителен и последващ обективен контрол по отношение на размера на необходимото финансиране, съотношението между държавна субсидия и допустимо рекламно време, изпълнението на възложените обществени функции по Закона за радиото и телевизията и ефективното разходване на държавната субсидия. Като този контрол следва да бъде извършван не от БНР и БНТ, а от компетентен държавен орган. Парламентът обаче отново замълча по проблема, който е свързан с фонд “Радио и телевизия”.

По закон всеки български гражданин има право на безплатен достъп до БНР и БНТ. Фактически обаче националната телевизия е включена във всички пакети на различни оператори и формира добавена стойност. Не е сигурно, ако тя бъде извадена от пакетите, дали те ще имат толкова абонати. На практика се оказва, че според условията на фонд “Радио и телевизия” хората практически ще бъдат принудени да плащат за нещо, което им се полага безплатно.

Решението

Ако в новата сесия на парламента се проведе истински и задълбочен дебат с грижа и мисъл за финансирането на обществените медии, ще стане ясно, че ще бъдат формулирани много реалистични начини да формиране на средствата във фонда. Това, естествено, не може да се случи от догодина, но все пак трябва да бъдат положени основите. Освен това дори да предположим, че всичките пари за БНТ и БНР идват от бюджета, има голяма разлика дали отиват директно като трансфер в бюджетите на генералните директори на БНР и БНТ или във фонда, който по определен начин следи за независимостта на двете медии. А това е предпоставка за свободата на словото и за истински независима журналистика. Защото медиите няма да могат да бъдат държани на къса верижка от управляващите, а директорите им - да колят и да бесят, както е в случая с Лили Маринкова.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

С плюс на минус

ЕВГЕНИ ГАВРИЛОВ

Анатолий СТАНКУЛОВ

И този път традицията бе спазена. Преди заседанието на МС в сряда премиерът пак се похвали. Приходните агенции работели добре, бюджетният излишък бил добър, ще преизпълним плана за годината. А пък Му казвали, че задлъжнял държавата и идните поколения. Точно обратното е, рече Борисов. Вярно, приходите в края на юли са с над 2 млрд. лв. над планираното и са малко повече от отчетения излишък за същия период на 2017 г. Така изглежда, че и тази година през декември държавните финанси ще останат на плюс.

Обаче. Приходните агенции работели добре! И както работят добре, пред очите им изтичат милиарди левове. Въпреки декларираните успехи в борбата с контрабандата и сивата икономика, статистиката показва, че най-малко 2 млрд. лв. се укриват от търговците чрез манипулация на касовите апарати. Умел търговец у нас може да укрие до 70% от оборотите си чрез "фини настройки" на фискалното устройство, даже то да е вързано онлайн с НАП. Има хитрини, чрез които изчезва паметта на касовия апарат с регистрираните продажби. И какво в крайна сметка? Уж трупаме 2 млрд. лв. излишък, а в това време държавата с лека ръка губи 2 млрд. лв. заради слаб контрол. Както казват хората: откъдето дошло, там отишло.

Традицията бе спазена най-вече в друго. Премиерът най-обича да прехвърля провалите си на друг. Първо беше тройната коалиция, напоследък - и служебното правителство на Огнян Герджиков. То му било завещало дефицит от 3,7% и увеличило дълга. Подобно твърдение, ако не беше смешно, щеше да бъде тъжно. Защото въпросното правителство бе на власт 3 месеца и излиза, че за това време е изхарчило всички пари в държавата. Но просто няма право на това. А кой управляваше преди и след Герджиков? Б.Б. Ако е имало наистина дефицит, кой го е направил? Б.Б., очевидно. А на него парламентът му разписа и празен чек за 16 млрд. лв. Някому да е ясно как се харчат?

Психиатрия БГ

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Парламентът е във ваканция, но простотиите в държавата избуяват с пълна сила. Каракачанов щял да съди Веселин Марешки заради обвиненията, че употребявал прахообразни лекарства. И тъй като вицето разбира словосъчетанието като намек за наркотици, съобщи, че си е направил тест във Военна болница, а резултатът бил отрицателен. Това щяло да влезе в съда като доказателство срещу "лицето с жълтите гащи", което си позволявало да го атакува под път и над път за щяло и нещяло... Новината бързо влезе в медиен оборот, а мрежата емна Каракачанов с попържни как кълве като шаран на гола кука и че гузен негонен бяга. Май съвсем ни взеха за мезе в пословичното си натискане кой да е патерицата на Бат'Бойко. Кой да слушка и да папка. Кой да бъде с малката чинийка на голямата трапеза.

Не остава по-назад и колегата му Симеонов, прославил се освен като вицепремиер на шума и с нескрития си лобизъм за втори лифт на Банско. И ето ти пак изненада - съдът поряза проекта, а Валерката се заречe, че ще си сложи една релса на врата и ще скочи от бургаския мост, ако държавата загуби делото и на втора инстанция. Хайде, чакаме! Вземи със себе си и прЕателчетата "патриоти". Вземи и Боко, и Цвъцко, и вакансуващите. После ще ви направим паметник - един голям казан със стърчащ от него черпак. Да му пожелаем успех в начинанието.

А какво да кажем за друг един връх на гениалната герберска мисъл - как сме щели да спираме дивите прасета по границата с вълча урина в тарелки. Дали обществената поръчка е вече пусната, или тепърва ще се събират проекти за нея по европрограми - туй се питат хората в нета. Ех, Порожанов, как така и не разбра, че нищо не е в състояние да спре прасетата, докато държавата е пълна с гнили тикви.

Глупавата Европа

ЮРИ МИХАЛКОВ

Досега мигрантската политика на Евросъюза се оценяваше от критиците й като опасна - тя криеше риск в перспектива да бъде сменена кръвната група на християнска Европа. Или най-малко да бъде разводнена с кръвната група на исляма.

Мигрантската политика бе възприемана от критиците й като погрешна - "кръвосмешението" (пардон - интеграцията) на кръста и полумесеца просто е невъзможна.

Тази политика бе критикувана и като користна, печалбарска - да се осигури работна ръка за корпорациите-акули, без да се мисли за другите последици. Поради това я обвиняваха, че е и късогледа. Беше атакувана и като соросоидна - политика на хора без родина, без корени. Без национална памет.

От вчера обаче стана ясно, че тази политика е и глупава. Защото излезе, че мигрантите са въртели тази политика на малкия си пръст и са ни водили за носа. От началото на годината поне 115 мигранти, получили бежански статут в Белгия, са си позволявали да ходят на почивка в родните си страни. На ваканция сиреч. Да се видят с роднини и близки, да завъртят бизнес, да поемат с пълни гърди от родния въздух. Те са били главно сирийци и афганистанци. Според белгийските власти броят им нараснал в сравнение с 2017 г., а и те станали по-изобретателни, отлитайки на ваканция от съседни държави, за да не бъдат спипани от властите.

Сега най-вероятно бежанският статут ще им бъде отнет. Щом ваканцуват в страните си, значи те са безопасни или поне не толкова опасни.

Но от това глупостта на Европа не избледнява. Защото каква излиза тя! Въпреки здравомислещите предложения, Европа отвори широко врати за лица, които далеч не бяха бедстващи. И те какво взеха да правят? Да ни будалкат в собствения ни дом. Ти ги храниш, а те вършеят из къщата ти и задигат по някоя друга вещ, за да я шитнат на черно. Точно на това прилича мигрантското ваканцуване. Иди и се интегрирай с такива хора!

Датата 3

1778 - В МИЛАНО Е ОТКРИТ ОПЕРНИЯТ ТЕАТЪР "ЛА СКАЛА". Построен е по проект на арх. Джузепе Пиермарини през 1776-1778 г. на мястото на църквата "Санта Мария дела Скала", откъдето идва и името на прочутия театър. Открит е с постановка на опера на Антонио Салиери. Сградата струва на Милано около 1 млн. лири, а разходът е поет от 90 аристократически семейства. По време на Втората световна война театърът е разрушен, но е възстановен в първоначалния си вид през 1946 г.

1811 - РАЖДА СЕ БАЩАТА НА АСАНСЬОРА ИЛАЙША ОТИС, американски изобретател (умира 1861 г.). През 1852 г. изобретява устройство, с което издига тежките машини във фабриката за легла, в която работи, до втория етаж. Скрипецът вече съществува, но новаторският ум на Отис измисля начин, по който платформата да не пада, ако въжето се скъса. През 1853 г. показва изобретението си в Ню Йорк. Разработената своеобразна спирачка за елеваторите превръща скрипеца в познатия и днес асансьор.

1898 - РАЖДА СЕ КАЛИНА МАЛИНА, ДЕТСКА ПИСАТЕЛКА И ПРЕВОДАЧКА (УМИРА 1979 Г.). Рожденото ѝ име е Райна Иванова Радева-Митова. Автор на около 50 книги за деца, на първия български детски роман "Златно сърце", както и на още два романа. На нейно име е създадена награда.

1903 - ОБЯВЕНО Е СЪЗДАВАНЕТО НА КРУШЕВСКАТА РЕПУБЛИКА. С това название се нарича сформираната власт на въстаниците от ВМОРО в гр. Крушево по време на Илинденско-Преображенското въстание. Съществува само 10 дни и е най-големият успех на въстанието. Републиката е обявена в семейната къща на Наум и Георги Томалевски, в която днес се помещава Музеят на Илинденското въстание и Крушевската република (на снимката). Организацията на управлението в града е повлияна от социалистическите възгледи на част от ръководството.

1952 - ПЪРВИ ОЛИМПИЙСКИ МЕДАЛ ЗА БЪЛГАРИЯ. На тази дата са закрити XV Олимпийски игри в Хелзинки, по време на които боксьорът Борис Георгиев (на снимката) печели бронзово отличие. Борис Георгиев с прякор Моката взема медала в категория до 75 кг. В състезателната си кариера Моката е провел 289 мача, 54 от тях - международни. Той е един от хората, през които минава олимпийският огън по пътя си към Атина за игрите през 2004 г.

2008 - УМИРА АЛЕКСАНДЪР СОЛЖЕНИЦИН, РУСКИ ПИСАТЕЛ И ДИСИДЕНТ (Р. 1918 Г.). Заради критики към Сталин 8 години е затворен, прекарва известно време и в лагери за тежък принудителен труд в системата на ГУЛАГ. За тях пише в "Един ден на Иван Денисович" и "Архипелагът ГУЛАГ". Лауреат на Нобеловата награда за литература през 1970 г. През 1974 г. е лишен от съветско гражданство и депортиран в Западна Германия. Живее в Швейцария и САЩ. През 1990 г. съветското му гражданство е възстановено и през 1994 г. се връща в Русия. Избран за редовен член на Руската академия на науките (1997).

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
3 АВГУСТ 2018
ДУМА

ЕЛЕКТРИЧЕСКИТЕ САМОЛЕТИ ВЕЧЕ НЕ СА ФАНТАЗИЯ

Амбициозните планове на скандинавците да използват зелената енергия за полети в небето

Иван ЙОРДАНОВ

Човечеството със своята дейност променя живота на планетата, променя климата, но също със своята дейност хората трябва да запазят Земята за бъдните поколения. Нужна им е смелост, за да приемат трудни решения и повече доверие в науката и новите технологии. Иновациите са във всичко и навсякъде, желанието и обществената воля ще помогнат да ги използваме пълноценно.

Например доброто старо електричество - най-чистата енергия.

Транспортният министър на Норвегия Кетил Солвик-Олсен и Даг Фалк-Петерсен, изпълнителен директор на държавното предприятие „Авинор“, извършиха няколкоминутен полет около летището на Осло с електрическия самолет „Алфа Електро Г2“, построен от фирма „Пипистрел“ в Словения.

„Това е... първият пример, в който ние се придвижваме бързо напред към зелената авиация, казва Солвик-Олсен.

„Ние трябва да сме сигурни, че това е безопасно – хората няма да летят, ако не вярват на самолета“, съобщава Ройтерс.

Държавната компания „Авинор“, която експлоатира повечето от гражданските летища в страната, иска да бъде “първа в света”, която да премине към електрически въздушен транспорт.

„Смятаме, че всички полети с продължителност до час и половина могат да бъдат изпълнявани с изцяло електрически самолети“, казва Даг Фалк-Петерсен, цитиран от в. „Индипендънт“, като отбеляза, че това ще обхване всички вътрешни полети и тези до съседните скандинавски столици.

Норвегия е планинска страна с пет милиона жители, където фиордите и островите предопределят много от пътищата да са къси, под 200 км, което е идеално за електрическите самолети, отбелязва Солвик-Олсен. Всички полети на малки разстояния в Норвегия да бъдат изцяло електрически до 2040 г., са плановете на националния публичен оператор на въздушния транспорт. В близко бъдеще „Авинор“ предвижда да обяви търг за тестване на маршрут, изпълняван от малък 19-местен електрически самолет.

Следвайки държавната политика, компанията си е поставила за цел да намали емисиите парникови газове от самолетите си в краткосрочен план чрез постепенното използване на биогорива през следващите години и след това чрез въвеждане в експлоатация на електрически самолети. Големи компании като „Боинг“ и „Еърбъс“ също

разработват електрически самолети и смятат, че до десетилетие ще има самолети, превозващи до 70 пътници на кратки разстояния, а цените на електрическите батерии ще спаднат значително.

Норвегия е най-големият производител на нефт и газ в Западна Европа, но е и лидер в областта на електрическия транспорт. Там са регистрирани повече електромобили на пътя по отношение на пазарния дял, от която и да е друга държава в света. През месец май тази година 56% от всички продадени коли в страната са изцяло електрически или хибридни, като година по-рано са били 46 процента. Норвегия е и сред лидерите в света по съотношение на глава от населението на електрически коли като „Тесла“, „Нисан Лийф“ или „Фолксваген Голф“. Това е факт заради поощренията, които страната предлага при закупуването им – намалени такси и данъци, безплатно паркиране и освобождаване от тол такса по пътищата. Скандинавската държава е взела решение за спирането от движение на превозните средства, задвижвани с изкопаеми горива. Според някои оценки всички автомобили в страната ще могат да работят на зелена енергия до 2025 г. Освен това в Норвегия има няколко проекта за разработка на електрически кораби.

През 2017 г. неправителствената организация „Енерги Норж“ обяви, че е възможно Норвегия да стане първата страна, задвижвана от 100% чиста електроенергия.

„Нашата цел е Норвегия, на базата на хидроенергията и по-доброто сътрудничество между бизнеса и властите, да стане първото изцяло електрическо общество в света до 2050 г.“, каза Олуф Улсет, директор на „Енерги Норж“. Страната се възползва от изобилието от реки и водопади, за да произвежда по-голямата част от електроенергията си, използвайки водноелектрически централи. Според различни източници 98% от електричеството в страната се генерира от чисти възобновяеми енергийни източници.

Първият електрически самолет „Еърбъс Е-Фан“ прелита през Ламанша през юли 2015 г. Електрическите самолети имат все още проблем с теглото си, с огромните батерии и с ограничения пробег. Двуместният самолет „Алфа Електро Г2“ има електрически двигател с мощност 50 КВ и батерия 21 КВч, достатъчни самолетът да лети във въздуха около един час и да измине 130 км. Самолетът тежи 350 кг и е излетял с общо тегло 570 кг, като пътуването е било много по-безшумно спрямо самолетите с традиционно гориво.

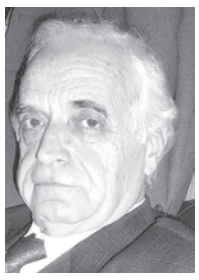
И двамата, министърът, но и пилот Солвик-Олсен и Фалк-Петерсън, казват, че трябва да са на строга диета преди полет. „Моята съпруга е щастлива от това...“ казва Солвик-Олсен.

Попитан за евентуалния първи полет с пътници, Фалк-Петерсън казва: „Прогнозата ми е преди 2025 г... И всички ще са електрически до 2040 г.“

„Когато постигнем целта си, пътуването по въздух вече няма да създава проблем за климата, това ще бъде решение“, казва Фалк-Петерсен.

НАРОДНИТЕ ПЕ НА КЪРВАВОТО

Вече 115 години след Илинденско-Преображенското въстание всяка от тях е отражение като в огледало на случка или събитие, портрет на герой или предател

Кирил
МОМЧИЛОВ

Местността Петрова нива с паметника на преображенци

За Илинденско-Преображенското въстание се пеят много песни. Пели са ги нашите баби и дядовци, пели са ги нашите майки и бащи, пеем ги и ние от малки и до днес, отдалечени сто и петнадесет години от знойното лято на 1903 г.

Кой от нас не е пял с трепет в гърдите революционната песен "Българе глава вдигнаха", която народът ни създаде непосредствено след Априлското въстание. Една песен, която като никое друго слово, е повдигала духа на останалите под робство българи в Македония и Тракия след Берлинския конгрес от 1878 г. Песента, която се е пяла в дните и нощите на славното Илинденско-Преображенско въстание от мало и голямо!

Десетки са песните за народното преображение. И всяка една от тях е отражение като в огледало на случка или събитие, портрет на герой или предател. Народът ни ги е създавал една след друга, народът приема като безспорни фактите в тях. Защото народният певец никога не се е лъгал в присъдите и оценките. Народът е непогрешим - историческите му песни са своеобразен летопис на въстанието от 1903 г.

Няма да скрия, че години наред събирах и подреждах песните от Странджанския край в своеобразна антология. Тези песни следват хронологията на събитията и в известна степен дават пълнота на образа на въстанието, очертават историческия подвиг на поробените от Тракия за свобода. За някои случки има по няколко песни или по няколко варианта на една песен. Задачата ми е била чрез песните да покажа героизма и саможертвата на преображенци.

Дешифрирането на нотния текст, хармонизациите и обработките на много песни са дело на Михаил Букурещлиев, Парашкев Хаджиев, Стефан Кънев и Филип Кутев. На повечето песни автори са били участници във въстанието (Яни Попов, Петър Горов, Лефтер Мечев и др.). А една песен - "Смъртната дружина в Граматиково решава да накаже предатели", както свидетелства изпълнителката й, била създадена от вдовицата, на която мъжът бил убит от четниците. От мъка ще да е било, но жената е решила да остави името му в песента...

От историята знаем за погрома на Илинденско-Преображенското въстание. Само в Странджа са се водили 36 сражения. Срещу 2000 въстаници турската власт изпраща 40 000 армия! Статистиката сочи, че са били опожарени 66 села с 2160 къщи, над 2565 души били избити. Чудно ли е, че от онези дни на покруса и печал са останали и едни от най-тъжните странджански песни. Трагедията на странджанци е била голяма, ала място за униние няма - не една и две песни са изпълнени с оптимизъм.

Със своята идейна наситеност, с борческото си съдържание, песните, които днес предлагам на читателите, ще привлекат вниманието на много млади изпълнители, които заедно с възрастните, ще ги запеят като възхвала за подвига на преображенци.

Лазар Маджаров
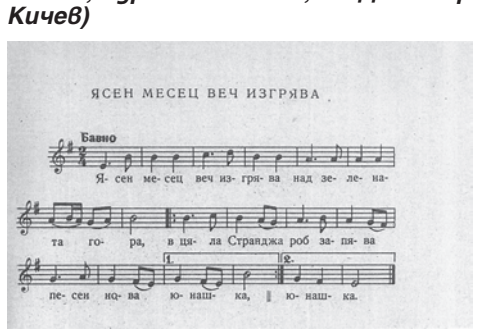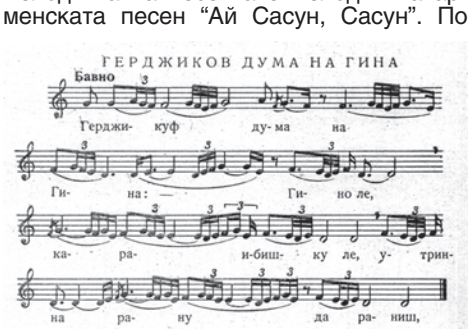

Георги Кондолов -

ЯСЕН МЕСЕЦ ВЕЧ ИЗГРЯВА

Ясен месец веч изгрява
над зелената гора.
В цяла Странджа роб запява
песен нова, юнашка.
През потоци, реки, бърда
нещо пълзи, застава.
Дали юда-самодива
или луда гидия?
Не е юда-самодива,
нито е луда гидия -
най е чета от юнаци,
плашило за читаци.
Бързат, бързат да пристигнат
преди петли в Сармашик.
Да ги никой не угади
и ги подло предаде.
Но шпионско око мръсно
отгде ги е съзряло? -
тозчас тръгва и отива
на враг чета издава.
Денят мина мирно, тихо,
дойде нощта ужасна.
Аскер селото загради
и четата заварди.
Съмна вече над селото -
изток пламна във зора.
Пушка гръмна, ек отекна -
знак се даде за борба!
Юнаци са сал петима -
един срещу стотина.
Бомби трещят, куршум пищи -
цяла Странджа веч ечи.
Тиранинът е уплашен
от геройската борба.
Няма вече плахи роби -
има горди юнаци.
Гръм куршуми. Гръм отново -
скъпа кръв порой тече.
Пада Пано, Равашола -
мрат в борбата синове...
О, Сармашик, име славно
от юнашката борба.

(Слушана от Плума Ив. Абаджиева, 69-годишна, родом в с. Цикнихор. Записана през ноември 1957 г. в с. Кости, Бургаска област, от Димитър Кичев)

Нотни листове на песните „Ясен месец веч изгрва" и „Герджиков дума на Гина"

Песента "Ясен месец веч изгрява" е първата песен, която съм слушал за Илинденско-Преображенското въстание, без да съм знаел за него. Не помня кога за пръв път съм чул песента, не помня и кога за първи път съм я запял. Тази песен обичам най-често да слушам. Казват за баща ми, че имал глас на певец: когато викнел, та запеел, всички в захлас го слушали. Може би от татко да съм чул за първи път песента "Ясен месец веч изгрява", а може би ведно с майчиното мляко да съм закърмен с мелодията й. Казвам първо мелодията, защото думите на песента научих и проумях много покъсно. С други песни е обратното - преписваш първо думите, после учиш мелодията.

През един летен ден, вече ученик в гимназията, видях текста на песента. Видях го на страницата на пожълтял от времето вестник. Даде ми го пощенският служител във село Факия, Бургаска област. Взех вестника и преписах песента, на която най-отдолу, както под стихотворение, бе името на автора й Яни Попов. Тогава научих, че песента не е като другите - народна! Тъй като Яни Попов е автор на много песни за преображенци, песни, които днес са онародени, тук си позволявам да разкажа и за него.

Песента "Ясен месец веч изгрява" имам записана в няколко варианта, които съм слушал да се пеят из селата на Странджанския край. Сравнявайки ги днес, виждаме, че нито един от познатите ни варианти не съвпада с текста на Яни Попов от песнопойката му "Странджански жалби", отпечатана през 1909 г. Първообразът на песента е от 17 куплета по 4 стиха и е със заглавие "За Пано и Равашола". Прелиствайки оръфания от времето екземпляр на "Странджански жалби", читателят ще научи още, че мелодията на песента е мелодия на арменската песен "Ай Сасун, Сасун". По

В БРАТИСЛАВА за един уикенд

Словашката столица е чудесно място за отмора и разходка

Деси ВЕЛЕВА

Братислава не е много популярна туристическа дестинация, но е чудесно място за кратко пътешествие в опит да се запознаете с историята на тази млада европейска столица, която е била в пределите на различни държави. Нискотарифните полети на авиокомпаниите правят пътя дотам доста евтин и няма да съжалявате, ако посетите столицата на Словакия за един уикенд.

Както е добре известно, градът е разположен на река Дунав и има население под половин милион души. През годините е носил имената Прешпорок, Пожун, Прешпурк, Истрополис, Преслава и Пресбург. Имало е идея градът да бъде кръстен дори Уилсъновград на американския президент Удроу Уилсън, но в крайна сметка през 1919 г. е избрано името Братислава - на средновековния бохемски владетел Бретислав I.

Столицата на Словакия много прилича на София, но и много се различава от нея. Цялостният й облик напомня на българската столица - има квартали с панелки, не добре запазени стари сгради, постройки-символи на соцархитектурата. През последните 1-2 десетилетия Братислава може да се "похвали" с редица безразборно появили се високи сгради с претенции за небостъргачи, избуяли на различни места. Накацали тук-там без никаква идея за зониране според предназначението им, те определено поставят черна точка на управниците на Братислава.

В разгара на лятото градът прилича на българската столица и по множеството затворени улици заради ремонти, шумната техника и прахта, която създава дискомфорт на жителите му. За разлика от София обаче Братислава може да се похвали с повече чистота, липса на безпризорни кучета, добре организиран трафик и практически нулеви задръствания. В града няма метро, но има отлично поддържан автобусен, тролеен и трамваен транспорт. Отдавна е решен въпросът и с цената на пътуването - тя зависи от продължителността на превоза и от изминатото разстояние. 70 евроцента излизат 15 минути в двете централни тарифни зони, 90 евроцента струва 30-минутно пътуване, а 1,20 евро са 60 минути, но в три зони. Интересен е фактът, че за деца и пенсионери цените на единичните билети са наполовина от редовната тарифа. Билет за 24 часа пък излиза 3,50 евро. Картите се продават на всяка спирка от автомат, а при качване в превозното средство веднага се валидират на други машини. От летището тръгват два автобуса към града, които са част от редовния градски транспорт и цената на билета е същата като за града.

Хотелите в словашката столица не са много евтини, но има вариант да се наеме апартамент на по-скромна цена. Дори да е далеч от стария град, който е притегателното място за туристите, няма да е проблем да се използва градският транспорт за няколко спирки. Две са местата в Братислава, които задължително трябва да се посетят - Братиславски храд (замък) и Стария град.

Безспорно най-привлекателната точка за туристите в града е замъкът, който се издига на хълм в близост до река Дунав. Вечер той е мощно осветен от прожектори и се вижда от съседна Австрия. От него се открива прекрасна гледка към по-голяма част от Братислава. А един град никога не може да разкрие красотата си, ако няма едно високо място, което да предостави панорамен изглед на гостите си.

Снимки АВТОРКАТА

Строежът на крепостта започва през X век, но столетие по-рано на нейното място е имало римски пограничен пост. Още в самото начало мястото става една от най-важните крепости в кралство Унгария. Пред XV век е изграден голям двуетажен дворец, с четири кули и четири порти. Първа е построена югоизточната порта, кръстена на Сигизмунд, а по-късно и портите на Николай, Леополд и Виенската порта. Най-високата Кула на короната в югозападния ъгъл е 47 метра. Първоначално замъкът е изграден в стил късна готика, но при следващите реконструкции през XVI и XVII век са участвали италиански майстори, които са строили в стил ранен барок. На по-късен етап в замъка са извършени 19 коронации на унгарски крале. XIX век бележи упадъка на крепостта, когато тя е унищожена от пожар и остават само руини. Чак през 50-те години на XX век започва възстановяването на замъка. Днес из залите му са подредени експонати от различни периоди - от Средновековието до съвремието. Входът за музейната част е 10 евро.

Другото място в Братислава, което не бива да се пропуска, е старият град, който е пълен с площадчета, кафенета и ресторанти, стари сгради, които правят атмосферата неповторима. Хвиездеславовият площад е известен с това, че там започва Нежната революция през 1989 г. На главния площад пък се намира дворецът Примаси, в който Наполеон подписва Пресбургския мирен договор след победата си над Австрия и Русия при Аустерлиц. Михалската порта пък една от най-старите постройки в словашката столица. Построена е около 1300 г., но е реконструирана през XVIII век.

Католическа Братислава е пълна с църкви, които по време на служби са претъпкани, а често хората остават и навън пред вратите. Най-известната от тях е готическата църква "Свети Мартин", построена между XIII и XVI век. По време на Унгарското кралство в нея се правят коронации и сватби на кралското семейство. В близост до стария град е Синята църква, построена в архитектурния стил ар нуво. В подобен стил е и съседната сграда на гимназията на града.

Според официални данни Братислава е трета в класацията на европейските столици по най-малко зелени площи на човек, но това по никакъв начин не личи поне в центъра. В него има множество дървета, които дават сянка за отмора на хилядите туристи.

Полезно е да се знае, че освен в частни апартаменти и хотели, в Братислава може да се отседне и в ботели - плаващи по Дунава хотел. Няма начин да не поискате, ако не да ги посетите, поне да ги видите от крайбрежието как цепят водите на хубавия син Дунав. Корабчета предлагат и пътувания по реката без преспиване.

Два дни са достатъчни, за да се разгледат забележителностите на словашката столица. Ако сте отседнали там за повече време, най-доброто решение е да го използване за посещение на най-близката столица на друга държава, разположена до Братислава - Виена. Дотам пътуват влакове, автобуси и корабчета. Цените са символични и започват от 5 евро на човек, а автобусите тръгват на всеки час. Така ще използвате времето си по най-добрия начин, а ще разгледате и повече интересни забележителности.

ДУМА Неделник
ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Менингитът е като руска рулетка

От 1500 носители заболява само един. Как да не попадне вашият тийнейджър в този процент?

При децата и подрастващите през лятото най-лесно и бързо заразата се пренася по време на ученически лагери и екскурзии, обяснява д-р Брюнилда Назарио, специалист по вътрешни болести, ендокринология и метаболизъм и консултант на WebMD. Ако на порасналото ви дете му предстои такова пътуване с връстници, непременно го ваксинирайте, съветва д-р Назарио, позовавайки се на препоръките на CDC (Centers for Disease Control and Prevention - американския център за превенция и контрол на болестите - б.р.). Заразяването с менингит не може да стане само ако вдишвате въздуха, който диша и болният, обяснява специалистката. Тя уточнява, че микробът, който причинява бактериален менингит, не живее дълго извън човешкия организъм - той обитава задната част на носоглътката на 10 до 25% от населението на планетата и може никога да не причини болестта. Но може да се заразите от продължителен и близък контакт с инфектиран пациент. Болестта се разпространява по въздушно-капков път с отделените пръски при говор, кашляне и кихане. Макар пикът на заболяването да е през есента и зимата, по принцип се регистрира целогодишно. Преди да пратите детето си на екскурзия, предупредете го да спазва лична хигиена и да:

- не ползва кърпите и хавлиите на останалите деца;
- не ползва техните червила, гримове, кремове, лосиони;
- не ползва приборите им за храна и на не пие от техните чаши и бутилки;
- не пуши, а ако го прави - да не пуши цигара, от която друг е пушил.
- Предупредете вашия тийнейджър, че ако негов другар на лагера се разболее от менингит, той продължава да е заразоносител повече от 24 часа, след като е започнал да пие антибиотици.

Първоначалните

Симптоми

на менингита често се бъркат с тези на грипа. При повечето хора се наблюдава схващане на врата, силно главоболие, объркване, изтощение и повръщане. С развиване на инфекцията настъпват кома, гърчове и парализа.

В БЪЛГАРИЯ

У нас имунизацията срещу менингококови инфекции е препоръчителна с наредба на МЗ за възрастни и деца над 2 г., както и за хората, заминаващи за страни, намиращи се в т. нар. менингитен пояс в Африка, Южна Америка (тропическа зона), Източна, Югозападна и Югоизточна Азия, както и за страни, за които има данни за настояща или предишна епидемична активност, вкл. такива извън менингитния пояс и на студенти, на които предстои обучение в страни, в които има изискване за имунизация с менингококова ваксина.

Народна медицина

Дивият кестен е благ знахар

Според изследванията на проф. С. Консулов, плодът на кестена излъчва т.нар. витални лъчи, които ни зареждат с енергия. И не е случайно, че добре информираните хора слагат кестени под възглавницата си. От кестена кажи-речи се използва всичко: и зелените листа, и цветовете, и кората, и плодовете на растението. Кората се събира рано напролет, преди да се разлистят дърветата, по време на сокодвижението в растението. Семената се берат през септември-октомври.

Смята се, че дивият кестен притежава съдосвиващо, противовъзпалително, болкоуспокояващо, капиляроукрепващо и обезболяващо действие. Освен това той понижава ненормалната увеличена склонност към кръвосъсирване и образуване на тромби, както и вискозитета на кръвта. Някои специалисти смятат, че лечебното действие е резултат на сбора от ефектите на съдържащите се в кестена биологично активни вещества, които обаче трябва да се прилагат локално.

Народът го използва за лечение на хемороиди, разширени вени, тромбофлебити и трудно заздравяващи рани, възникнали в резултат на нарушено кръвоснабдяване. В българската народна медицина семената на дивия кестен се използват при бронхит, кашлица, болестта на Бюргер, подагра, напоследък и при тумори. Доказано е, че екстракт от конски кестен понижава холестероловото съдържание в кръвта и оказва благоприятно влияние

при атеросклероза

Препоръчва се и за лечение на смилателни нарушения, подагра, ревматизъм, ишиас и др.

Екстрактът от дивия кестен влиза в състава на кремове против слънчево изгаряне, прилага се външно за бани при невралгии и мускулни болки. Добри резултати се наблюдават при употребата му при хипертрофия на простатата. Клинично е доказан благоприятният ефект на гъстия екстракт от билката при синузит.

ПРОТИВ ХЕМОРОИДИ И РАЗШИРЕНИ ВЕНИ

1. От ситно нарязани семена се приготвя запарка от 1 кафена лъжичка билка и 300 мл вряща вода. След 2 часа кислене запарката се прецежда и се пие по 1 винена чаша 3 пъти на ден.
2. От листата и корите се приготвя отвара - 1 супена лъжица листа или 1 ч.л. кори се варят 10 мин. с 300 мл вода. Пие се по 1 винена чаша 3 пъти дневно.

ПРИ РЕВМАТИЗЪМ И ИШИАС

За разтриване при ревматизъм и ишиас, както и при флебит, хемороиди спукайте и накиснете за 15 дни в силна ракия кестенови плодове в съотношение 2:10 и си направете масаж със сместа.

При нарушено отделяне на жлъчен сок, хронични разстройства на храносмилането, кашлица с различен произход се препоръчват отвари от плодовете и корите, както и счукани пресни листа.

При невралгии и за погасяване на възпалителните процеси в мускулите се правят вани с препарати от кората.

Вътрешно приложение - 1 кафена лъжичка ситно нарязани семена се заливат с 500 мл вряла вода. Кисне 2 часа. Пие се по 100 мл 15 мин. преди ядене 4 пъти дневно. Кората се употребява по същия начин, като се вари 10 минути.

В по-големи дози билката е отровна! Да се приема по лекарско предписание!

Във ВМА преглеждат безплатно за инфекции, предавани при ухапване от кърлеж

Специалисти от Катедрата по инфекциозни болести при ВМА организират безплатни консултации и прегледи за лаймска болест и други инфекции, предавани при ухапване от кърлеж.

Прегледите ще се проведат в периода 6-7 август 2018 г., от 9 до 14 ч. в кабинет 108 на Катедра по инфекциозни болести на ВМА.

За целта е необходимо да бъде направено предварително записване на тел.: 02/92 25 989; 02/ 92 26 125 - от 8 до 14 ч.

Не се изисква направление от личния лекар.

Кърлежово-преносимите заболявания се причиняват от инфекциозни агенти, предавани чрез ухапване от различни видове кърлежи. До този момент са известни 16 заболявания, причинени от кърлежи.

Лаймската болест е най-широко разпространената инфекция, предавана чрез ухапване от кърлеж.

Най-честата клинична проява е кожен обрив, на мястото на ухапването (който може и да липсва при неправилно изваждане на кърлежа или неправилно поведение след това). Възможно засягане на сърцето, ставите, периферната и централна нервна система.

Друга широко разпространена инфекция в България при ухапване от кърлеж е Марсилската треска. Тя се характеризира с повишена температура, дифузен обрив, засягане на ставите и общо неразположение. Навременната терапия предотвратява бъдещи усложнения и смъртност.

По-редки за страната инфекции, предавани при ухапване от кърлежи са кримска конго хеморагична треска (ККХТ), туларемия, ку-треска, човешка гранулоцитна анаплазмоза и бабезиоза.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон Тежък ден

Димитър БЕЖАНСКИ

Инспектор Коцев въздъхна. Очертаваше се трудно дежурство. Предчувствието не го излъга. Въведоха първия посетител. Швед с олющени от съприкосновение с асфалтирана повърхност чело и бузи.

- Вери биг проблем! – разтръска глава шведът и заразказва.

Прибирал си се той снощи, по-скоро тази сутрин към пет часа към хотела си и пред дискотека “Гъливер”…

- …ви нападнаха, пребиха и ограбиха! – прекъсна го инспектор Коцев.- Взеха ви телефон, пари и златна верижка? И сега ви трябва полицейски протокол, който вие да представите пред вашия застраховател и пред вашия туроператор, за да бъдете съответно възмезден, нали?

- Йес, йес, йес!

- Хъм! – изхъмка инспектор Коцев. – Хъм!

След това демонстрира на шведа международен жест, в който основна роля играе средният пръст:

- Слушай, оня, дето те е отворил на тая далавера, те е прецакал! По българското Черноморие дискотека “Гъливер” няма! Тази дискотека се намира в Кюстенджа! А това, че си орал асфалта, е от пиене, не от бой! Изчезвай, докато не съм те арестувал за опит за измама!

Явиха се още двама холандци пребити и обрани край таверната “Самотраки”. Ама тая таверна е в Атина, бе момчета! Много известна е, но е в Атина! Най-много главоболия на инспектора докараха четирите германки, които твърдяха, че са изнасилени на морския бряг от двайсет и тригодишен българин на име Бай Киро. Наложи му се цял час да им обяснява, че е невъзможно да бъдат изнасилени четири жени с общо тегло над половин тон, та ако ще изнасилвачът да се казва не Бай Киро, ами даже Бай Казанова! И няма да получат никакъв полицейски протокол за претърпяно премеждие, фершеен зи?!

Работният ден отиваше към края си, нервите на инспектор Коцев отиваха към скъсване, когато в кабинета му влезе съседът Даниел.

- Кажи, бе Дани! – уморено го погледна инспекторът. – Да са те ограбили, да са те изнасилили?

- Море грабят ме и ме изнасилват ката ден! Това – данъчните, това – търговците, това – енергото… Ама навикнал съм… Минах да те видя, че се прибирам…

Инспектор Коцев погледна часовника си.

- Дани, Дани! – рече. – Виж, на тебе с чиста съвест мога да ти дам протокол, но няма пред кого да го покажеш! Хайде да си ходим!

Лозан ТАКЕВ

Да имаш и да нямаш

Но стига ми тая награда
да кажа за нашта промяна...
Уж има гранична ограда,
а всъщност май граница няма...

- Вуте, кога ще ми купиш къща в Барцелона?
- Когато станеш Мис Бикини...

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

КЛУБ „ЛЮБОВ-СЕКС-БРАК”

ЛЮБОВ: Когато той се интересува от нейните проблеми.
СЕКС: Когато той се интересува само от едно.
БРАК: Когато го интересува само класирането на любимия отбор.

ЛЮБОВ: Когато двамата обсъждат имената на бъдещите деца.
СЕКС: Когато двамата обсъждат позите.
БРАК: Когато двамата обсъждат кой да измие чиниите.

ЛЮБОВ: Когато сърцето му започва да бие лудо, щом я види.
СЕКС: Когато като я види, дрехите му падат.
БРАК: Когато портфейлът му се изпразва, щом влезнат в магазин.

ЛЮБОВ: Когато сексът се нарича “Правене на любов”.
СЕКС: Когато сексът се нарича секс.
БРАК: Какво беше секс?

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Борба с корупцията

Стефан ГЕОРГИЕВ

Всеки си има своята борба! Петров се бори срещу корупцията. Фичева пък се бори за авторитета на общинския чиновник... И ето какво произлезе от цялата тази работа:

Яви се Петров при Фичева с цел да получи един документ. Яви се усмихна й се, че дори и й намигна дяволито и й натъкна съвсем конфиденциално:

- Да свършим работата пък ще има и сухо!

- Гражданино, ако преписката ви е в ред, и без сухо работата ще бъде свършена както е по закон! – съвсем сухо отвръща Фичева. – Знаете, че това със сухото е корупционна практика и отдавна вече сме обърнали гръб на тези неща!

- Да де, но по закон трябва да чакам два месеца, а би могло да приключим до края на седмицата! – отново намигна борецът против корупцията Петров. – Така се случи, че документът ми трябва срочно!

- Законът ние няма да нарушим! – строго отвръща Фичева. – Но щом бързате, ще направим каквото можем в рамките на възможното!

Така му вика Фичева и кой знае защо, така съвсем случайно, намига с лявото око. В тия години на пачки с белязани банкноти, тайни камери в горния джоб на сакото и всевъзможни журналистически тарикатлъци с цел да се разнообразят вечерните новинарски предавания, човек трябва да е внимателен до крайност.

То се знае – документът на Петров е готов за два дни. Получава той подпечатаната хартийка и, изпълнен с благодарност, отваря чантата си и вади пакет:

- А ето и сухото!

В пакета - кутия сухи пасти „Наслада”:

- Да си хапнете през обедната почивка!

- Такова сухо може! – усмихва се Фичева. – Ще се почерпи колективът!

Прибира тя кутията в бюрото, на тръгване от работа я слага в чантата си и я отваря, чак когато си влиза у дома, далече от камери и прочее антикорупционни уловки. Отваря тя кутията, рови в нея, с хастара навън я обръща – нищо! Вътре само някакви гнусни сухи пасти! Айде да не е петдесетарка, да не е и двайстачка, поне една петарка някъде там да имаше! Отхапва от сухата паста общинарката и си мисли:

- Промени демокрацията българина! Непоправими морални деформации в личностен план му нанесе, ментърджия го направи!

Ето така бори корупционните практики борецът срещу корупцията Петров, Но и общинската чиновничка Фичева, и тя лесно не се дава! Печена е Фичева, нарочно изведе документа с грешен код! Още утре Петров ще дотича да оправят грешката. Ще види сега борецът с корупцията какво е мотане! Ще си получи той удостоверението най-рано след година!

Цветан ГАНЕВ

И там, където няма вода, животът си тече.

Властници, не използвайте типови проекти при изграждането на духовния свят.

Журналистите никога не казват цялата истина.
Те казват или половината от това, което знаят, или два пъти повече.

Мийте си зъбите преди зъбене.

Развит капитализъм:

- Келнер! Дай четири бири, две водки, седем кебапчета, три шкембе чорби, осем филийки хляб, и три шопски салати... Ще го запомниш ли?

- Тоя пък, аз тройни интеграли на държавния решавах...

☺

Още по-развит капитализъм:

Дали е някакво съвпадение, че откакто основаха Здравната каса, отмениха смъртното наказание...

☺

Съвсем развит капитализъм:

Гледам луната и се чудя:

- Как не са ни я е включили още в сметката на нощната тарифа?!

☺

Знаете ли, че:

Времената са страшни, затова вече никой наникъде не тръгва без придружител. Тръмп винаги е с дъщеря си, а Макрон с майка си.

☺

Подбор на кадри в ГЕРБ:

- Застани на колене и се закълни във вярност към демокрацията!

- Кълна се, Господарю!

☺

Много се оплакват, че с днешната си заплатата могат да купят помалко, отколкото вчера. И кво от това? Затова пък повече от утре!

☺

Баща и син комари:

- Сине, как мина първият ти полет?

- Надмина очакванията ми. Всички ми ръкопляскаха!

☺

Лято в:

- Германия - Бира, секс...
- Франция - Вино, секс...
- Италия - Паста, секс...
- Испания - Мед, орехи, секс...
- България - Буркани, лютеница, остави ме бе, скапана съм!

☺

Европеизация:

Бях първи левент на село, а се оказах човек втора ръка, в страна от третия свят!

☺

Законотворчество:

Българите са длъжни да живеят добре. Българите са длъжни да живеят. Българите са длъжни. Закон, приет с три поправки.

☺

Здравни съвети:

Парите не носят щастие, но укрепват... нервната система!

☺

- Докторе, ще боли ли?

- Физически не, но болезнено ще ви удари по джоба!

☺

При психиатъра:

- Представете си, че се събуждате в тялото на човек, който ненавиждате!

- Докторе, ми аз всеки понеделник се събуждам така!

☺

- Какво било кошмар?

- Кошмар било българите да играят на финала на световното, а Цачева по тениска да целува и прегръща футболистите.

☺

- Докторе, детето ми глътна пет стотинки?!

- Госпожо, Бойко глътна пет милиарда и нищо му няма...

☺

В Лихтенщайн по принцип не играят футбол, защото ако ритнат посилно топката, тя ще падне в - Австрия, Швейцария, река Рейн или вратата на "Левски!"

☺

Малки хитрини:

Защо да вземам ипотечен кредит и да го изплащам двадесет и пет години, като мога да откраднa един милион и да лежа седем години?!

☺

Познавам няколко човека с отлични идеи как да се управлява България, но за съжаление, те вече работят като таксиметрови шофьори.

☺

Събужда се служител в командировка в някакъв хотел в провинцията. Гледа до него страхотна мацка, която го целува нежно.

- Миличък, кое ще ми дадеш първо - спортния мерцедес или палтото от визон?

Той си мисли:

- Боже! Най-после някой е повярвал на пиянските ми глупости.

☺

В чудния свят на семейните:

Рано сутринта, изтощен мъж се измъква от спалнята:

- Все пак, трябва да се научиш да готвиш!

☺

Седят три жени и пият кафе. Едната казва:

- Моята свекърва я погребахме на едно много хубаво място - тишина, слънце, спокойствие...

- Как се казват децата, родени девет месеца след море?

- Морски дарове...

☺

Професорът:

- Какво се е случило след смъртта на Наполеон?

Студентът:

- Погребение, професоре!

Професорът:

- Тогава, ела през септември на четиридесет дена...

☺

- С какви жени можех да бъда, амааа...

- Ама какво?

- Ама не искат.

☺

Софийско лято:

Различавам три вида хора:

- Вземат душ вечер.
- Вземат душ сутрин.
- И такива, които сядат до мен в автобуса.

☺

- Скучая без теб!

- Нали днес се видяхме!

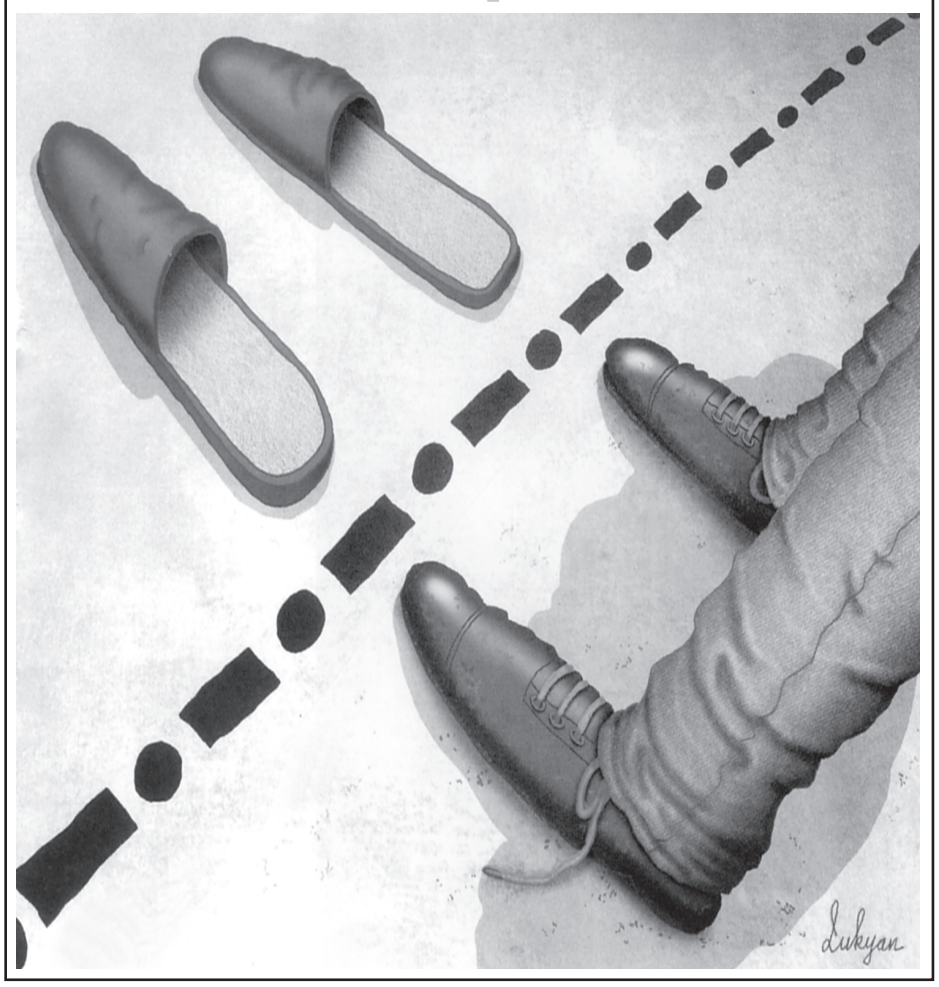
- Организмът ми е млад, мога да скучая по няколко пъти на ден!

☺

Ромското включване:

ЕВРОКЛАСИЦИ

Игор ЛУКИЯНЧЕНКО - Украйна

Другата:

- И ние нашата я погребахме на хубаво място - слънчево, тихо, спокойно...

Третата звъни с мобилният телефон на свекървата си:

- Мамо, какво правиш?

- Ами... Какво да правя, мотам се.

- А така, мотай се, мотай се! Хората взеха хубавите места, а ти още се моташ!

☺

- Сине, сърф ли тренираш?

- Не!

- Ами тази дъска?

- Тате, остави гаджето ми намира...

☺

На строеж очакват инспекция. Шефът събира работниците и ги инструктира:

- Каквото и да се случи по време на проверката, дръжте се така, като че ли точно това е трябвало да стане!

Комисията се разхожда из обекта и изведнъж една стена се срутва. Бай Пешо си поглежда часовника и казва:

- Супер, точно в десет и половина, какъвто беше планът!

☺

Минавам край мола и гледам до входа стои млада циганка, бременна в деветия месец и проси. Стана ми жал за нея. Вече втора година стои, така и не може да роди!

☺

Една жена отишла командировка. След два дни получава СМС от мъжа си:

- Скъпа, къде са ножовете и вилиците?

Жената отговаря:

- Мили, спи си в къщи!

Мъжът нищо не разбира. След още два дни пише СМС:

- Скъпа, къде са ножовете и вилиците?

Жената отговаря:

- Мили, спи си в къщи!

Нищо не разбира и чака. След няколко дена жената се прибрала. Мъжът още от вратата:

- Къде по дяволите са ножове, вилици, лъжици?

Жената, нищо не казва, води го право в спалнята и маха покривалото на леглото:

- Ето къде са, върху леглото са!!!

☺

Джендъризми:

- Защо всички така гледат на мен? Може би роклята ми е твърде предизвикателна?

- Не зная, Андрей, не зная...

☺

Цезарово сечение – двадесет и пет минути!

Операция апендикс – четиридесет и пет минути!

Сърдечна байпас операция - четири часа!

Жена на фризьор - шест часа!

☺

Откритията стават всеки ден:

Купих си дънки, китайско производство. Ципът се отваря сам... Сега вече разбирам защо те са повече от милиард!

☺

В началото на сватбата булката беше цялата в бяло, а в края - цялата в бяло - полусухо!

☺

- Тате имаме задача от училище да опишем неудачна шега.

- Неудачна шега сине е, когато майка ти ме лъже, че взима противозачатъчни, а се раждаш ти.

Майката:

- Глупости! Неудачна шега е, когато баща ти ме убеждава, че е шеф на голяма компания, а се оказва, че компанията е пиянска!

☺

Драма:

Толкова съм изморена, че торбичките под очите ми са по-големи от циците ми!

☺

Виц, който ще разсърди редактора:

- Мамо, а защо леля Вера си е кръстила детето - Цвети?

- Защото обича цветята, Курти...

☺

- Много хубави очи имаш!

- А бе, то да беха само очите...

☺

Медицински знания за всички:

Момчетата определено се развиват по-бавно от момичетата... Защото чак след четиридесетата им година започват да им растат циците...

☺

Полов живот:

- Вече съм пияна. Можеш да се възползваш.

- Добре, я ми дай двеста кинта на заем.

☺

- Бързо! Скрий се!

- Защо?

- Събират боклука.

☺

- Какво правиш, брато?

- Трепя мухи!

- Хм, и к'во? Уби ли нещо?

- Да, бе! Три мъжки и две женски.

- Еха, и как така ги разпозна?

- Ами трите бяха на бирата, а другите две - на телефона.

☺

Мутра изпраща сина си в казармата и му подрежда багажа - фланелки, бельо...

По едно време новобранецът пита:

- Тате, калашника там ли ще ми го дадат или да си нося от нашите?

☺

Знаете ли, че:

Народ, който си пере и простира найлоновите торбички от магазина, не може да бъде унищожен!

☺

Отворих вратата, за да изгоня една муха, а влезнаха купчина комари, котката на съседа и двама свидетели на Йехова.

☺

- Тате, какво е опера?

- Опера е, когато двама дебели се обичат.

☺

ПЕГАС®

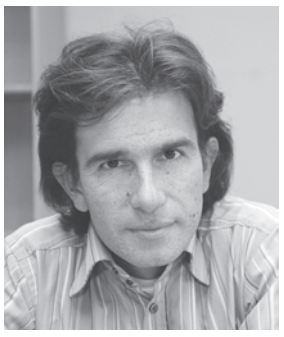
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018, БРОЙ149

От редактора

Пожарът

Боян БОЙЧЕВ

Поредната опожарена сграда, която би трябвало да е обявена за паметник на културата, ама все още не е. Царските конюшни, които бяха продадени преди време скандално евтино. Пожарът, възникнал като по чудо след дъжд, почти ги унищожи. Така беше и с Тютюневите складове в Пловдив. Пак сигурно някой клошар ще изкарат виновен.

А в столицата върху останките на римския амфитеатър на Сердика предстои да се построи поредната кичозна сграда.

Тази година бях в Рим. Един от най-красивите градове в света. Почти еднотипни, но много изящни сгради, оцветени в различните нюанси на бежовото - от оранжево до бледорозово. Малки романтични улички и симпатични площадчета. Малки свежи заведения, запазили духа на времето на своето откриване, например преди 200 години. С две думи - история и стил.

В София обаче е по-готино... В рамките на 100 метра по улиците можеш да видиш смесица минимум на десетина стила. Еклектика. Всеки собственик на парче земя си я ползва, както му скимне, и строи, каквото му скимне. А ако има нещо построено и от него не се очаква достатъчно печалба, по случайност топлещ се клошар драсва клечката. И се извисява нова стъклена изгъзица, нищо, че не се вписва в обстановката. Ама какви печалби носят офисите...

Елементарното мислене и простотията се увеличават едновременно с алчността и богатството.

Царе сме на абсурдните решения, провокирани от хищни собственици и див политически реваншизъм, които водят до разрушения на сгради и паметници. Само да си припомним паметника "1300 години България" пред НДК.

На мястото на едно от емблематичните места за срещи в София - кино "Изток", преди време инвеститор искаше да издигне небостъргач. Добре че тогавашният кмет на общината успя да се противопостави и днес все пак сградата на бившото кино е запазена, макар и като магазин. А покрай това беше запазено и читалище "Николай Хайтов".

Вчера в Пловдив пък решиха да рушат сградата на бившия Партиен дом. Имала лоша енергия, каза архитект. И езотериката вече е аргумент за оправдание на политическа омраза.

Затова да се върнем отново в София, където ще открием занемарената рушаща се къща на Христо Смирненски. Сградата, в която бе разположен и музеят на един от най-големите поети на България, от години стои затворена...

И аз, пишейки този коментар, се изпълвам с гняв към алчното и безобразно време, в което живеем, и се сещам за стиховете на Смирненски и знам, че пожар, но друг пожар трябва...

"- Ах, блеснете, пожари, след ледена тъма!...

...Барикаден пожар върху робския свят!"

БИС

Лятото на „MAMMA MIA!" продължава!

След изключителния успех на сцената на Софийска опера и балет, следван от триумфална седмица на фестивала "Опера на върховете" в Белоградчик, един от най-гледаните мюзикъли в света се завръща в столицата.

Националната ни опера отваря предсезонно вратите си за най-нетърпеливата си публика. От 12 до 18 септември зрителите ще се насладят отново на завладяващата история на Софи, която за своята сватбата на малък гръцки остров е поканила трима непознати мъже в търсене на своя татко. Майка й Дона е изненадана, но и щастлива от откритията се "втори шанс" в нейния нелек живот. Тази романтична приказка ни води в дълбините на личните истории на всеки един от нас. Всички персонажи са някак си познати и изглеждат взети директно от заобикалящата ни действителност.

Близо 20 години мюзикълът "MAMMA MIA!" триумфира по света и радва хората с директните си послания. Многохилядната публика на първите софийски спектакли също не спести своите суперлативи.

Орлин Горанов, Ники Сотиров, Люси Козарева, Дениса Шопова, Влади Михайлов, Симеон Владов, Яница Маслинкова и младата Весела Делчева в ролята на Софи водят след себе си отбор от 30-ина талантливи артисти с умения в пеенето, танца и актьорските превъплъщения. Спокойно може да се каже, че в България вече има ресурси от таланти, които могат да изиграят всяко голямо мюзикълно заглавие от световните сцени. Екипът на акад. Пламен Карталов обмисля и някои бъдещи проекти - доскоро немислими за българските сцени.

ПО НОТИ

„Неотъпкана пътека" води камерни музиканти

"Неотъпкана пътека" е наречен новият фестивал за камерна класическа музика, чието първо издание ще се състои от 3 до 6 август. Фестивалът ще бъде открит с пиесата на Добринка Табакова "Родопа". Концертите се предвижда да бъдат в читалище "Светлина" в село Ковачевица и в Дома на културата в Гоце Делчев.

Събитието събира класически музиканти от България и чужбина с многогодишен опит и международна кариера. Следвайки традициите на известни европейски и американски фестивали, организаторите имат за цел да представят вдъхновяващи творби на камерната

класическа музика сред великолепната природа, древна история и традиции на Западните Родопи.

Идеята за фестивала е на пианистката Лора Чекорватова и нейния съпруг - цигуларя Георги Вълчев, които от дълги години живеят и работят в Ню Йорк. Те са поканили още цигуларя Никола Таков, оперната певица Мариана Карпатова, артистичното семейство от Тексас Вангел Тангъров - кларинет, и Екатерина Тангърова - пиано, както и Веселин Тодоров -виола, и Христо Танев - виолончело.

Програмата на четирите концерта е разнообразна стилово и предполага представянето на различни камерни ансамбли. Повечето от произведенията са избрани заради участието на кларинета. Присъства и музика от български автори.

ФОЛКЛОР

Село Гела очаква тазгодишните си гости

Гайдарското надсвирване в село Гела има над 100-годишна история и е най-големият събор в Родопите. За него се готвят цяла година хората от селото и от околността. Най-важното условие за участниците е изпълненията да са на каба гайди. Надсвирването е с конкурсен характер и се провежда в три възрастови групи - до 14, до 20 и над 20 години. Жури определя победителя, но при колебания по отношение на първото място, се прави повторно надсвирване с допълнителна програма.

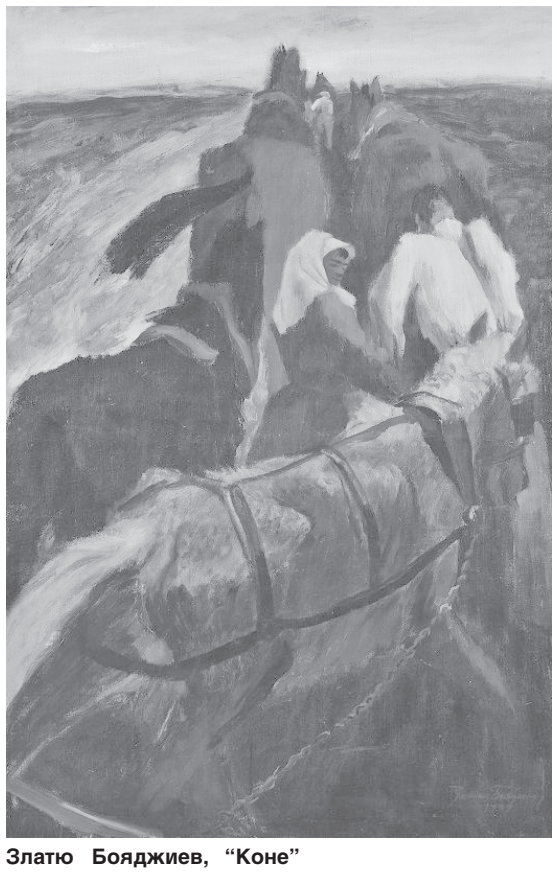
Гайдарското надсвирване се открива на 4 август от 10.30 ч., след това започва конкурсната програма. В 18 ч. е награждаването на лауреатите и концертът под наслов "Хорото продължава..." На 5 август от 11.30 ч. ще бъде открита срещата на родовете и народното веселие.

Гайдарското надсвирване в село Гела се провежда винаги през първата събота на август на Илинденските поляни, когато се събират местните родове. Традицията цели да съхрани културното богатство на Родопа планина и да популяризира автентичния родопски фолклор.

ШЕДЬОВРИ

Боян Радев отбелязва годишнина с изложба на българска живопис

Националната галерия представя 91 картини от колекцията на Боян Радев. Изложбата беше открита вчера, 2 август, и ще продължи до 11 ноември. В залите на бившия царски дворец на бул."Княз Александър I" са показани автори като Жорж Папазов, Златю Бояджиев, Давид Перец, Бенчо Обрешков, Елиезер Алшех, Илия Петров, Карл Йорданов, Иван Ненов и много други, които изграждат облика на българското изкуство през XX век. Боян Радев е една от легендите ни в спорта. Двукратен олимпийски и многократен световен шампион по борба и едновременно с това един от най-големите колекционери на картини на български художници. С тази изложба известният спортист и ценител на изкуството отбелязва 50-годишнината от втория си златен медал от Олимпийските игри в Мексико през 1968.

Златю Бояджиев, "Коне"

Поезия

Стихотворения от Валентина Михайлова

Кладенче

Сънувах те във ранен звезден час...
И търсих те навсякъде край мене -
във храст, в небе смълчано, в житен клас,
в усмивка блага, порив, вдъхновение...

Откривах прелестните ти черти
във някой бледен силует на пътник.
Потъвах в кладенчето на твоите очи -
страж мой в беди, мой верен спътник!

На този свят осъмвах неведнъж сама.
Над мен свистяха облаци и бури...
Но не потъпках своята душа -
ранена, но закриляна от древни мури!

Чудо

Ти си така далеч от мен сега -
делят ни разстояния безчетни...
Разделят ни студени ветрове,
пътеки непребродени, далечни...
Но силна съм във този звезден миг,
когато чудотворното начало
възправя своя искрометен лик.
И сякаш цялата земя възпламенява!...

Самота II

Самотен е човек -
на словото обречен!
Той броди по света -
забравен и отречен...

Самотен е човек -
сред подлости и врява...
Самотен е върхът
на всяка ранна слава!

Дори неистово
да се надяваш,
все кал и хлад
под теб остават!

Не ми обещавай

Не! Не ми обещавай утеха -
аз ще хвърля фалшивата дреха
на споделената ни взаимност!

Не! Не ми обещавай звездопът -
вече айсберг е красивият път,
по който осъмвахме двама...

Не! Не ми обещавай покой -
ти направи фатален завой.
И сега само преспи дълбоки
са затрупали мойта душа...

Зная - трудна е женската орис,
а молитва - нелекият жребий
на озарените от любов...

За едни тя е тих благослов -
живо въгленче на съвестта.
А за други - куршумен покров -
един пристан на пустота...

Бавно отдалечаване

Искам да те забравя - сега.
Да те потисна - като тъга.
Дали беше безумие -
или гневно потъпкан грях?
Дали всичко отмина -
звездна обич и страх?...
Вярвам още във сънища живи -
само те ми оставиха знак...
Омайни, дръзки, парливи,
на съкровените истини - бряг.
Затова те заклевам:
в блатото на гибелта
хвърли думите -
лековерни изречени -
измамници на любовта!

Жажда

Килията на моята душа
е тясна за словата ми ...
И трудно в нея се теша.
И се надбягвам все със вятъра...
Жадувам все за светлина,

***ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВА** е родена в гр. София. Завършила е специалност философия с профил социология в СУ "Св.Климент Охридски". Специализирала е театрознание към ВИТИЗ "Кръстьо Сарафов". Завършила е и магистратура по БИН във Философския факултет на СУ "Св. Климент Охридски".*

Работила е в ННИЦК при бившия Комитет за култура, а по-късно - като редактор в Центъра за литературна информация при СБП. От 10 години работи като библиотекар в библиотеката при НЧ "Славянска беседа". Над 30 години се занимава с оперативна журналистика и театрална критика. Активно е сътрудничила към редица столични печатни издания: сп. "Театър", сп. "Пламък", сп. "Читалище", вестниците "Пулс", "Вечерни новини", "Народно земеделско знаме", "Антени", "Български писател", "Словото днес" и др. Автор е на четири стихосбирки.

През 2015 г. излезе от печат журналистическият й сборник, съдържащ интервюта с именити наши интелектуалци от близкото и по-далечно минало под наслов "Имена от творческата плеяда".

Носителка на няколко литературни награди. Член на СБП, СБЖ и САБ.

за скритите залежи на сърцето,
за черноземна топлина,
за волностите на морето,
за радостния вик в сърцата,
за прелестния танц на птиците,
в крилата си събрали необята,
за слънчевия лъч в зениците...

Жадувам пак за светлина
в душевната си глъбина!

Деца на вечността

Поетите - деца на вечността -
извайват свят, пречистен с обич.
Но той се мята, дави се в нощта
и те осъмват в безпросветен обръч...

Къде е смисълът на простите неща
и тайната на поетичното горене?
Дали в наивната си самота
те верни са на земното вартене?

Шум, слава и безмерна суета
потъват в блатото на тихата забрава...

Проблясва в мене пареща сълза -
светулка малка в нощната дъбрава!

Остава ми утехата и радостта,
че поетите - родени грешни на земята -
макар и тленни като всичко на света,
прашинка чиста са от нивата на необята.

Пролетен сонет

Сред хищни ветрове
и глухи смехове,
след всички страхове,
оставам сам-сама.
Но теб не те виня
за моя жребий тих,
за тъжния ми стих...

Сред жар от стихове
и ранни снегове,
след всички страхове -
възкръснала, разбрах -
сред подлости и грях,

че този свят суров
е "мъртъв" без любов!

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Критика

Най-потребната светлина...

На щастието, изстрадано, дълбоко преживяно

Продрум ДИМОВ

Към нея ни връща и ни внушава упорито да я търсим и да й дадем плът и живот известният наш дългогодишен военен журналист, публицист и писател Стефан Риков в най-новото си заглавие "Светлина за чист път", което столичното издателство "Българска книжница" предложи на читателите.

Името на този автор не е сред най-популярните в съвременната българска литература. Може би това се дължи на удивителната му скромност, въпреки че неговото надарено перо е добре познато още от 70-те години на миналия век.

Творбите му ни впечатляват с невероятната тънка наблюдателност и умението на автора да вниква в преживяванията и чувствата на своите герои. В същото време не може да не ни удивлява голямата му прецизност при разкриването и поднасянето на характерни случки и събития и съпътстващите ги личности с изискана авторска и речева характеристика. Търсейки винаги най-подходящия стилно-езиков изказ при психологическата обрисовка на образите, ни трогва със старанието си да открива доброто и красивото в човешката нравственост. Като четем разказите му, усещаме сякаш едно своеобразно Гьотево преклонение и неудържимо стремление към най-светлите нравствени висини.

Такъв почувствах автора и в най-новата му книга "Светлина за чист път". Опознал дълбоко радостите, романтиката и тежненията на войсковия бит, Стефан Риков ни връща в редица свои произведения към преживелиците на бойци и командири, посветили се да служат всеотдайно на родината. Неведнъж пред погледа ни оживяват сурови и напрегнати мигове по време на обичайните учения, в които се калят волята и характерът на възмъжаващия защитник на отечеството. Но паралелно с това ставаме съпричастни и на минути на върхово удовлетворение от достойно изпълнения благороден дълг. Именно такава е атмосферата в разказите му "Войничка", "Невинаги вятърът е попътен", "Три писма от далечен гарнизон", "Дъхът на земята" и др.

Нерядко обаче Стефан Риков ни повежда из неспокойния лабиринт на друг персонаж, за да ни срещне и с неизбежното понякога човешко нещастие и ни потопи в мъката и отчаянието, но в същото време ни показва и високите стойности на честните и трудолюбиви наши съвременници. В тази насока намирам за особено вълнуващ разказа му "Кражбата", който трогва трогва дълбоко читателите с изненадващия си край и напомня за безспорното умение на автора да изгражда образната си система, прибягвайки по примера на големия Чехов към силните художествено-естетически похвати на новелата.

Стефан Риков десетилетия наред следи отблизо националното ни литературно битие. В това ни убеждава недвусмислено и разказът му "Един от голямото ято". В него използва майсторски оценъчни слова от една среща на колегите му Венко Христов и Димитър Кондев, за да нахвърли интересни щрихи от творческия и човешки портрет на покойния ни много популярен поет Евтим Евтимов.

Гамата на преживяванията в сборника е обогатена и с включването на творби, които ни препращат към интимния свят на нашия съвременник. Твърде показателни в това отношение са разказите му "До поискване", "Не връщай болката", "Докато очакваш ближния" и др.

Общувайки с това своеобразно белетристично съжителство, имам усещането, че се докосвам до писател, който се изявява като истински народопсихолог, въвеждайки ни в многолика галерия от разнокалибрени образи и характери, загребани направо от колоритното ни всекидневие. А всички те са живи, конкретни, естествени, някои особено атрактивни с хумористичната си битова окраска, показани без грим и парфюм. Същевременно ни завладяват с приятната си смехотворна емоционалност и неподправена нравственост. Тяхното присъствие придава особен емоционален привкус на разказа му "За зелен хайвер".

Сборникът на Стефан Риков ни грабва преди всичко с неудържимия стремеж на автора да се добере не само до най-силния метафоричен изказ, но и да загърби ретроградното, уродливото и да търси и даде живот в повествованието на нравствено извисяващото. Блестяща илюстрация на тези висохуманни и благородни намерения е безспорно финалният му разказ "Лежи от рода на Хубавите". Тук главната героиня Желязка, закърмена от здравия народен корен, е заставена да преодолее много огорчения по големия път, но устоява мъжествено като несъкрушим вълнолом на жестоките набези на живота и издига на най-високия житейски пиедестал човечността с нейните неоценими добродетели. Защото, както ни внушава и разказът "Светлина за чист път", щастието е истинско, когато е изстрадано, дълбоко преживяно, дошло от болка и труд.

Традиция

Проектът „Заедно в XXI век" - любов към красотата и културата на различни страни

В Санаторно-оздравителния комплекс "Камчия" приключи XII издание на международната творческа среща и фестивал "Заедно в 21 век". Без преувеличение може да се каже, че това бе едно от най-силните издания на фестивала, в което участваха творци от България, Русия, Молдова, Грузия, Румъния, Полша, Словакия, Украйна и Израел.

"Ако сте тук - в "Камчия", то вече сте приятели. Целта на творческата среща е да влюбим участниците в красотата и културата на различни страни, да възпитаме отговорност към себе си, към човека до нас, към Земята", каза по време на откриването Наталия Барабанщикова - художествен директор на Фестивала "Заедно в 21 век" и ръководител на Молдовското хорово студио "Рапсодия". По традиция участниците водеха майсторски класове, които завършваха с концерт. Всяка една от страните участнички имаше собствена тематична вечер, посветена на особеностите на националния фолклор.

С изключителен интерес бяха посрещнати изпълненията на полските хорове - 59-членния "Резонанс" и хор "Надежда", на руския женски танцов ансамбъл "Възраждане". Участниците с нетърпение се включиха и в майсторските класове, водени от световноизвестния грузински диригент и творчески директор на фестивала Кахабер Онашвили. Полският хор "Резонанс" от град Забже, Южна Полша, който бе най-голямата формация тук, е основан преди повече от 50 години, като от почти 30 години негови ръководители са Арлена и Валдемар Агалонтски. Хорът изпълни древни и съвременни полски произведения, както и християнската песен "О, земя полска", чиито думи са на Св. Папа Йоан-Павел II.

Дългогодишният проект "Заедно в 21 век" на Фондация "Устойчиво развитие за България" и СОК "Камчия" се стреми да обединява хора от различни възрасти и държави чрез силата на творчеството и изкуството.

Сцена

Голям финал на Международната школа за театър и руски език

В киноконцертната зала "Радуга" на Санаторно-оздравителния комплекс "Камчия" участниците в Международната школа за театър и руски език "Театрална ваканция - "Камчия 2018" представиха своето прекрасно заключително представление, резултат от двуседмичната им работа.

За втора поредна година "Камчия" бе домакин на Международната школа, която се провежда с подкрепата на Фонд "Русский мир" и с консултациите и подкрепата на Съюза на театралните дейци на Русия. В нея участваха талантливи млади артисти с руски корени на възраст между 3 и 18 г. от 12 държави. Един от основните моменти на проекта е съхраняването и изучаването на руския език чрез

СНИМКИ СОК "КАМЧИЯ"

формите на театъра. През тази година направлението Руски език се водеше от проф. Елизавета Хамраева - декан на Факултета за чужденци към Московския държавен педагогически университет, а направлението Театър - от проф. Максим Михайлов - преподавател в театралната академия на Сакт Петербург. Занятията се проведоха в пет групи. Новост бе групата за ранно развитие - за деца от 2 до 6 години, които работеха заедно с родителите си, а ръководител бе директорът на Училището за допълнително образование в Барселона Елена Рут. Друго ново направление бяха мастър-класовете на известни режисьори, които те водеха заедно с трупите си. През тази година това бяха Анжелика Валериевна и театър "Театралика" от руския град Саратов, които показаха процеса на работа - изключително важен както за участниците, така и за режисьорите на детските театри зад граница.

Основател и ръководител на проекта е Людмила Дробич, създател на театър "Апрелик" във Франция, която получи Грамота за специален принос в съхраняването и изучаването на руския език.

Заключителното "дипломно" представление започна с два видеоклипа, заснети от участниците в мастър-класовете по руски език, които бяха използвали уникалната природа на "Камчия" за декор на руска народна приказка. Публиката имаше възможността да се наслади и на театрални постановки, дело на участниците в Академията. Сърцата на зрителите бяха пленени от младшата група, която изигра пиесата "Крокодил". Децата от академията бяха подготвили също така много песни и танци, а публиката стана на крака при изпълнението на популярното парче на "Любе" "Позови меня", изпълнено този път от прекрасната Виктория от гр. Варна.

Личното ми общуване с мнозина руски писатели изглежда бегло и повърхностно в сравнение с вникването ми в техните книги. Защото всякакви срещи и разговори едва ли могат да се сравнят с прочита на написаното от тях. Освен това в подобни случаи аз и досега изпитвам странно раздвоение. Понякога душевно се чувствам близък с някого като писател, обаче отдалечен като човек. Евгений Евтушенко, Юлиян Семьонов, Виталий Коротич, Чингиз Айтматов, Расул Гамзатов, Едуардас Межелайтис, Александър Твардовски, Константин Симонов, Валентин Распутин, Василий Белов, Виктор Астафиев, Вениамин Каверин, Павел Антоколски, Сергей Залигин, Борис Балтер, Лев Озеров, Фазил Искандер, Михаил Шолохов, Александър Солженицин, Сергей Залигин, Андрей Битов, Валери Ганичев, Лев Ошанин, Андрей Вознесенски, Витали Коротич, Анатолий Поперечний, Вера Панова, Александър Щейн, Олег Дмитриев, Лариса Василиева, Александър Прокофиев, Аркадий Арканов, Владимир Костров, Владимир Карпов... С тях съм бивал в най-различни ситуации, но изпитвах едно и също илюзорно предимство, следното: аз бях чел техните книги, а те моите - не, поради което ме възприемаха като равен на тях... Дългогодишен приятел ми бе поетът Владимир Соколов, той знаеше български език, бе посветил преводачески талант на Димчо Дебелянов. Понастоящем чрез интернет поддържам почти всекидневно общуване с поета Михаил Синелников - четвъртият след Булат Окуджава, Йоздемир Индже и Веселин Ракчевич носител на Международната награда "Пеньо Пенев".

Но от всички руски писатели най-много срещи, разговори и общи преживявания съм имал с Лариса Василиева и Валерий Ганичев. Прискърбен е сега непосредственият повод да разкажа за тях. Двамата привършиха земния си път неотдавна, но аз вярвам, че едва ли ще потънат в безмълвието, защото освен "Memento mori" ("Помни, че си смъртен!"), има и "Memento vivae" ("Помни,че си живял").

Аз помня...

Никола ИНДЖОВ

Помнете живота

Лариса Василиева носеше отблясък и от Сребърния, и от Златния век на художествената руска словесност

Нито в здрача на Анна на Ахматова, нито в светлика на Марина Цветаева - Лариса Василиева наложи присъща като че ли само на нея специфична женска изтънченост в руската лирика. Още при първата ни среща тя, красивата млада жена с тъмносини очи, навя в представите ми отблясък и от Сребърния, и от Златния век на художествената руска словесност. Ето в мой превод едно нейно стихотворение от 1978 година - същност на поезията ѝ, израз на нейното схващане, че светът не е разделен на ляво и дясно, християни и мюсюлмани, руснаци и украинци, а само на един мъж и една жена:

С предчувствие за свобода
вихрушката се вихри.
Когото можех - от беда
и горест не спасих ли?
Последният в уречен ден
отмина оснежен и
забравил, че не бе спасен
от друга, а от мене.
Пак зима е, и пак съм тук
виновна пак за двама,
с надежда да спася и друг
от неговата драма...

Лариса Василиева при награждаването ѝ от президента Владимир Путин

С Лариса ние бяхме връстници и с разбираема леснина аз прозирах експериментите на поетесата в драматургията и белетристиката, очакваните и неочакваните нейни обществени обвързвания като президент на Международната лига на писателките, член на Комисията по въпросите на жените, семейството и демографията при президента на Руската федерация, президент на информационното дружество "Атлантида"...

Сега си мисля как ли биха се отнесли към нея в озъбената на Русия Украйна, тъй като Лариса е родена в Харков. Личеше ѝ удивителната етнолингвистична природа на родния град, основан от Кубратови българи. Но езикът, на който твореше, бе руският, и на този език тя написа двадесетина поетични сборника, имам почти всичките с автографи в домашната ми библиотека. От време на време разлиствам две нейни книги, сюжетите на които тя намери в глъбините на историческа и родова памет - "Албион и тайната на времето" и "Книга за баща ми". Не останаха извън моята читалня и нейните мемоарни, публицистични и литературнокритически творби, сред които "15 срещи в Останкино", "Кремълските жени", "Кремълските деца", "Жените при руската корона", "Истината за танка Т-34". Миналата година Лариса Василиева бе удостоена от президента Путин с най-високия нов орден - "Дружба", присъден ѝ за запазването, умножаването и популяризирането на културното и историческото наследство на Русия, конкретно за създадения и ръководения от нея Музеен комплекс "История на танка Т-34". Там е експониран засекретеният навремето свят на баща ѝ - Николай Алексеевич Кучеренко, конструктор на знаменития "Танк на победата", предопределил изхода на епохални сражения от Великата отечествена война на СССР. "Той беше човек на своето време, три пъти лауреат на Сталинска награда" - споделяше тя, нашето семейство живя години наред в Кремъл в близост до военностратегическите щабове на Сталин, Ворошилов и други прославени пълководци".

Именно във висукопоставената среда на съветското общество Лариса Василиева намира творчески подтик към книгата си "Кремълските съпруги" - тези, които тя е виждала там, и тези, за които там са витаели живи спомени. Тази книга претърпя много издания и надмина многократно тиража на стихосбирките ѝ. Лариса Василиева разказваше при случай, че е била под приятелската опека на Вера Марецкая - гениална актриса и незаменима наставница в девическата ѝ възраст. Когато Лариса понечила да се отдаде на артистично образование, Марецкая безжалостно разкрива подробности от своя собствен живот и ѝ внушава, че ако не пише поезия, ще трябва цял живот да говори с думите на другите...

Да говориш със свои думи за себе си и за света - това правеше при всички наши срещи Лариса Василиева, дори ми се струва, че със свои думи премълчаваше събития от нашия живот, имена на хора, постъпки на приятели и неприятели. В Приморско и Банкя, в Москва и Киев, в Пловдив и Переделкино, в Симферопол и Калофер, в Коктебел и Ситняково...

Все пак Лариса Василиева си припомняше и осемте години, прекарани в Англия, където тя преподава история на руската култура в престижен университет. Там установява познанство и със самата Маргарет Тачър, на която веднъж казва: "В Англия осем години на власт са били жени - вие и кралицата - но вие не сте направили нищо английските жени да станат равностойни на великите английски мъже." А "Желязната лейди" отговоря: "И кой би ме оставил?". Лариса Василиева писа, че нейната приятелка Людмила Швецова в битността си на заместник-кмет на Москва заявява на кмета Юрий Лужков, че не е нужно да изпълнява съветите ѝ, нужно е само да се вслушва и да не забравя казаното. Когато кметът вече е друг - Сергей Собянин, Швецова остава в същата си позиция и даже публикува книгата "Откровения на истинска жена" - нещо като дневник-трактат с разсъждения по темата.

Но Лариса Василиева не бе феминистка, нито бе борец за еманципацията на жените. Нейните възгледи произлизаха от исторически личности.

В контекста на кремълските си преживявания и спомени тя пише, че когато Надежда Крупская за първи път е видяла Ленин, не е била впечатлена от неговото високо чело, но запомнила силните му ръце, обхващали главата ѝ. Тя е млада и хубава тогава, с тъмноруси плитки и румено лице. Избира своя Ленин такъв, какъвто иска той да бъде за цялото човечество, и прави всичко възможно нейният избраник да осъществи целите на своята световна революция.

Лариса Василиева развенча стари-прастари догматични митове и обори пресни-пресни сензационни твърдения за кого ли не от обитателите на Кремъл. Например за Инеса Арманд, която сегашната жълта преса набеждава за повелителка на Ленин, а реално за него тя е революционен съратник, той е имал нужда от нея преди всичко като обаятелна жена, способна да пътува в чужбина и да обяснява на няколко езика какъв е всъщност вождът на световния пролетариат.

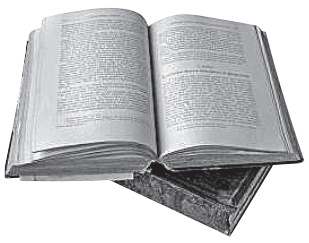
Лариса чрез една крилата политическа метафора назовава Инеса Арманд "личен министър на външните работи на Ленин". За Сталин Лариса Василиева пише, че той е с най-трудна орис измежду властелините. Той е един от първите вдовци в оная крепост на съветското управление. Младата му съпруга Екатерина Сванидзе умира, когато и той е млад. Олицетворение на непроницаемия Кремъл, той избира за втора съпруга Надежда Алилуева, дъщерята на близък негов приятел, стар болшевик. Надежда е страдала от тежки главоболия, от което искала да се избави, и в крайна сметка се самоубива. По-нататък жена до Сталин няма.

Друг случай е Нина Петровна, подкрепила решително Хрушчов да изнесе от Кремъл жилищата на партийните и държавните ръководители.

"Бях добра позната на Раиса Горбачова - пише Лариса Василиева - тя бе невероятно силна по природа. Тя искаше животът в СССР да стане като живота в Англия. Когато срещнах Михаил Сергеевич преди няколко години, той се втурна към мен, избухна в сълзи и каза: "Вярваш ли, няма ден да не си я спомням!" И Раиса е разбирала, че и на върха на обществото човек трябва да бъде с някого, а не вместо някого... Наина Елцина е още жива, прави йогистки упражнения и почита паметта на съпруга си... За първи път видяхме съпругата на Брежнев, когато отиде в САЩ, Никсън беше със съпругата си и Брежнев трябваше по протокола да бъде със своята... Никой не знаеше за семейството на Юрий Андропов. Първата му съпруга е била графиня Инга Личева, имали са деца, но в един момент Андропов осъзна, че миналото ѝ може да увреди кариерата му. Бракът им се разпаднал скришом, Андропов се ожени за комсомолската функционерка Татяна Лебедева. Що се отнася до сегашния президент на Русия, той внимателно крие личния си живот..."

Лариса Василиева твърди, че една жена може да се прояви в много обстоятелства, но не вместо мъжа, а заедно с мъжа. Това е нейното заветно гражданско и философско верую.

ПЕГАС
Редактор
Боян БОЙЧЕВ

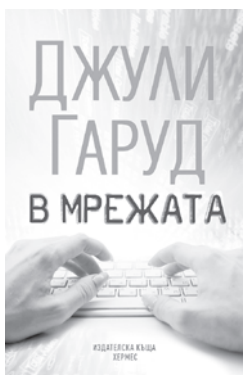

Лавица

“ЗЕМЯ И ЗАВЕТ” от Вигдис Йорт публикува “Авиана”. Бестселърът получи наградите на критиката и на книжарите в Норвегия и е номиниран за литературната награда на Северния съвет. Бергльот, най-голямата сестра в семейството, се впуска в разгорещена дискусия за наследството със сестрите си. В основата на спора са две вили, които се намират една до друга във Валер, Йостфол - място от детството, с което всички са свързани. Две от дъщерите са полагали грижи за имота и родителите си в продължение на много години и те ще наследят вилите. Но в семейството има още две деца, които отчасти са прекъснали контакт с близките си. Защо точно сега се включват в спора за наследството?

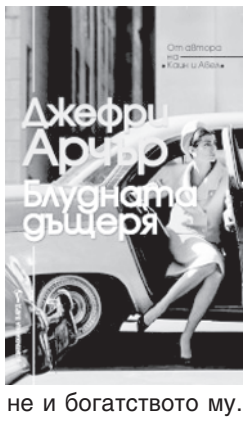
“В МРЕЖАТА” от Джули Гаруд издава “Хермес”. Алисън Трент изглежда като супермодел, но зад красивото й лице се крие брилянтен ум. Тя завършва висшето си образование и прекарва всяка свободна минута в разработването на програма за информационна сигурност. Агентът на ФБР Лиам Скот разкрива изтичане на информация, което възпрепятства важно разследване. Той се нуждае от помощта на външен човек - хакер, който да проникне незабелязано в системата и да идентифицира източника. Алисън отговаря на изискванията, но категорично отказва да работи за Бюрото. Лиам дори и не подозира, че причината се крие в миналото на младата жена.

“ЗАБРАНЕНИТЕ БЛИЗКИ СРЕЩИ С ИЗВЪНЗЕМНИТЕ” от Марко Пицути издава “Атеа букс”. Съществуват ли наистина НЛО? Около уфологията - клон, непризнат от научната общност, се раждат разнообразни литературни и кинематографични течения, където фантазията и реалността се сливат в едно. Това буди объркване и изглежда невъзможно вече да се направи разлика между началото на истината и края на полета на въображението. Намерението на Марко Пицути е да открои границата между това, което със сигурност знаем за НЛО, и недоказуемите хипотези за техния произход, слагайки ред в бъркотията от легенди, след което да премине към изследване на най-вероятните теории.

“БЛУДНАТА ДЪЩЕРЯ” от Джефри Арчър издава “Бард”. Историята за любов и политика продължава сагата на автора за Каин и Авел. Титаничната битка между двама души, обсебени от желанието да се унищожат един друг, продължава в следващото поколение. Дъщерята на Авел Флорентина Розновски наследява от баща си неговата енергия, но не и богатството му. Като жена, надарена с красота и ум, но най-вече с непобедим дух, тя се впуска в преследване на една цел, която кара Каин и Авел да изглеждат като джуджета в сравнение с битката й за най-високия пост... Джефри Арчър има дарба за разплитане на историята, която може да се определи единствено като гениална, смята критиката.

Съществува ли идеален баща?

Татковото е първият мъжки образ в живота на дъщерята, който завинаги остава в съзнанието й като модел на поведение и отношения

Името Вероник Моралди вече е известно на българската публика с книгите “Майки и синове” и “Майки и дъщери”, публикувани от издателство “Емас”, в които авторката изчерпателно разглежда често сложните взаимоотношения между майката и нейните деца, и влиянието й. Но какво ще каже за бащите?

“Момичето на татко” (превод Бела Чолакова) е задълбочено изследване на отношенията баща-дъщеря. Вероник Моралди и Мишел Гобер се опитват да отговорят на въпроса съществува ли идеален баща и какви качества е необходимо да притежава той. Те разглеждат под лупа тази, понякога трудна, връзка между момичето и таткото, като тръгват още от зараждащото се желание у мъжа да стане баща и стигнат чак до кончината на родителя.

Как този мъж, толкова чужд на женската природа, толкова далечен понякога на желанията и копнежите на малкото момиче, ще съумее да изпълни огромната си роля - да помогне на дъщерята да се превърне в пълноценна жена и сама да поеме по пътя си?

Авторките показват дали бащината любов е достатъчна и до какво води липсата й. Изследват обаче, че и прекалено обсебващите бащи нанасят не по-малки вреди от вечно отсъстващите или изоставящите.

В книгата е отделено важно място на въпроса как отношенията баща-дъщеря влияят върху идентичността на жената и любовния й живот, както и кои типове бащи тласкат момичето към определени типове любовници в бъдеще. Все пак бащата е първият мъжки образ в живота на дъщерята и тя след това или ще търси заместител на обожавания родител, или мъж, който да запълни празнотата, оставена от безразличния и студен баща.

Специалистките разкриват до какво водят проблемите във връзката баща-дъщеря, но и как те може да бъдат преодолени, както и последиците от тях - смекчени, за да се стигне до отношения на хармония и взаимно уважение.

Вероник Моралди следва социална психология и успоредно с това участва в обучения по психогенеалогия, фамилна констелация, телесна терапия и др. Неин учител е светилото в социалната психология Жак Саломе.

Мишел Гобер е психотерапевтка, специализирала в проблемите на подрастващите и отношенията деца-родители. Съавторка е на книгата “Не се страхувайте да възпитавате тийнейджъра” заедно с Вероник Моралди.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Класика

ДЖОРДЖ ЕЛИЪТ ВНИКВА В ДЕБРИТЕ НА ЧОВЕШКАТА ПРИРОДА

Томче с две от най-значимите произведения на английската писателка Мери Ан Евънс, останала в световната книжовна съкровищница с литературния псевдоним Джордж Елиът, публикува изд. “Колибри” в превод на Весела Кацарова. “Сайлъс Марнър” и “Повдигнатият воал” разкриват разностранната й белетристична дарба и умението й да вниква в дебрите на човешката природа с всичките й чудатости и тайни.

“Сайлъс Марнър” е притча за преобразяващата сила на човешката обич. Тъкачът Сайлъс е странник, отшелник без корени, когото местните жители възприемат като паяк, който неуморно тъче, тласкан от вътрешен инстинкт. Натрупаните жълтици нямат за него друга стойност, освен да радват душата му с блясъка си. Загубата на златото го съкрушава напълно, но едно златокосо детенце, пролазило само в снега до дома му, ще го върне отново към живота.

“Повдигнатият воал” е най-четената творба на Джордж Елиът в края на XX и началото на XXI век, навярно заради новаторския си заряд. Авторката замества традиционния “всезнаещ” разказвач с герой, надарен със свръхестествената способност да чете мислите на околните. Той не успява да проникне единствено в съзнанието на една млада жена и затова се влюбва в нея до полуда...

Джордж Елиът (1819-1880) е популярният псевдоним на английската писателка Мери Ан Евънс - един от най-авторитетните творци през Викторианската епоха. Произведенията й са истинска съкровищница от детайли и рисуват реалистични картини на живота в провинциална Англия в зората на XIX век, а стилът й се отличава с психологическа дълбочина и социална чувствителност. Романите “Мидълмарч”, “Адам Бийд”, “Мелницата на река Флос” и “Сайлъс Марнър” свидетелстват за неоспоримата стойност на нейното литературно наследство. Вероятно никой друг викториански писател не е разполагал с необходимата ерудиция, за да представи една толкова бурна епоха в цялата й многопластовост.

Поредица

ПРИКАЗНИЯТ ДЕТСКИ СВЯТ НА АНДИ ГРИФИТС И ТЕРИ ДЕНТЪН

Първата книга от уникалната поредица за деца на австралийския писател Анди Грифитс и илюстратора Тери Дентън - “13-етажната къща на дърво”, излиза с марката на изд. “Дамян Яков” в превод на Светлана Комогорова-Комата. Тези щури разкази в текст и картинки ще обърнат предстаа ви за детското четене. След тези книги децата ви ще искат да четат още и още, твърдят издателите.

Анди Грифитс е най-популярният австралийски детски писател. Неговите книги са спечелили над 50 престижни международни награди, адаптирани са за театрални спектакли и телевизионни сериали и са продадени в тираж над 10 милиона екземпляра по целия свят. Анди обожава публиката - работил е като гимназиален учител, вокалист в рок група, бил е стенд-ъп комик.

Резултат от дългогодишното партньорство на Анди Грифитс с талантливия илюстратор Тери Дентън създава бестселъри, публикувани в над 50 държави. През 2016 г. за първи път голямата награда на Австралийската книжна индустрия печели детска книга. Тя е от поредицата на Анди Грифитс и Тери Дентън.

Дървесната къща на Грифитс и Дентън е най-удивителната дървесна къща на света! Тя си има алея за боулинг, прозрачен плувен басейн, водоем, пълен с акули човекоядки, грамаден катапулт, тайна подземна лаборатория, лимонаден фонтан и машина за маршмелоу, която върви подире ти и ти изстрелва бонбони в устата, като огладнееш.

“13-етажната къща на дърво” е предназначена за деца между 7- и 13-годишна възраст, но е важна и за родителите, защото книгите от тази поредица са провокирали интереса и събудили любов към четенето у милиони деца по света.

Стълкновение и сливане в образи

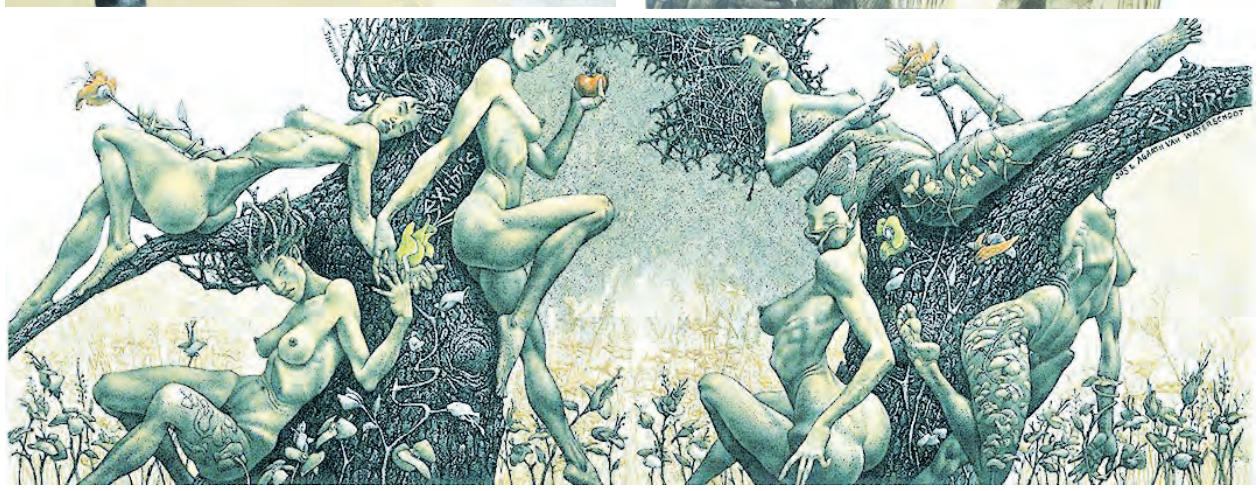
Първа съвместна изложба на артистичното семейство Анна Тихонова и Юлиан Йорданов в галерия „Ларго” във Варна

До 25 септември за повече от два месеца варненската галерия “Ларго” се превръща в свят на графиката. Международният Екслибрис конкурс във Варна, организиран от галерията, ще се проведе за трети път през август. Анонсиращо проявата събитие е прекрасната съвместна изложба - графика на артистичния директор на конкурса Юлиан Йорданов и неговата съпруга, член на журито - беларуската художничка Анна Тихонова-Йорданова. Изложбата се нарича “Стълкновение - сливане” - второто й издание след експозицията със същото заглавие, представена през юни в китайския град Тианджин. Това е първата съвместна изложба на артистичното семейство във Варна.

Юлиан показва 15 малки графики, изпълнени с офорт и акватинта, а Анна се представя с деветнадесет офорта в малък и среден формат. Двамата художници излагат и съвместна творба.

Двамата художници са напълно различни - като пол и като националност, като характер и темперамент, като светоусещане и артистичен подход, като начин на работа и себеизразяване, като творчески интереси, технически способи и начини на работа. Юлиан е по-динамичен, Анна е по-лирична. Неговите творби често излъчват мощ, експлозивна енергия, агресивното мъжко начало. Нейните творби често са като лека, ефирна мелодия, носеща се из въздуха. Юлиан претворява темите, като ги разработва като създател, а Анна може да претвори същите теми като съзерцател. Офортите на Юлиан са винаги пълни с детайли, прецизни и подробни като композиция, ангажиращи зрителя до най-малкия детайл, фокусирани върху темата и развиващи бурно и стремглаво авторовата идея. Офортите на Анна са по-обобщени, по-философски, при нея историята се разказва с дейното участие на въображението на зрителя. Композицията винаги е изпълнена с лекота, с женска чувственост и артистизъм. Затова и едната част на темата на експозицията е “Стълкновение”. Стълкновение на теми, идеи, светоглед, на два творчески характера, на представители на два народа, ако щете, на две личности, живели и формирали се в два свята.

Втората част е озаглавена “Сливане”. Защото, колкото и различни да са като хора и като творци, двамата артисти - все пак са семейство. Работят заедно, пътуват заедно, отглеждат децата си заедно, творят заедно, спорят, смеят се, грижат се един за друг, вдъхновяват се един друг. След моментите на стълкновение на идеи, идват моментите на сливане на виждания, моментите на взаимно допълване и обогатяване. Така в ателието на двамата често се раждат оформи на една и съща тема, но разработени по два различни начина.

Изложбата, която потапя в свят на нимфи, елфи, приказни и митологични герои, може да се разгледа до 7 август в галерия “Ларго” във Варна, ул. “Хан Крум” 8, научи ДУМА от галеристката Нели Вълчева.

Анна и Юлиан Йорданови са в морския град не само за откриването на своята изложба, но и за журирането на конкурсните творби в третото издание на конкурса. Петчленното жури начело с Димо Колибаров ще работи и ще определи наградите. На 8 август ще бъде открита изложбата с подбраните произведения и ще бъдат обявени лауреатите.

За тях

***АННА ТИХОНОВА-ЙОРДАНОВА** е родена на 7 ноември 1977 г. в Минск, Беларус. През 2002 г. се дипломира в Беларуската държавна академия за изкуства, специалност графика. От 2004 до 2007 г. Анна е аспирант със специалност изкуствовед. Тя е автор на научноизследователски публикации за беларуския и европейски екслибрис. Има 11 самостоятелни изложби в Беларус, Швейцария, Германия, Белгия, Китай, България. Тихонова участва в над 90 представителни изложби на най-престижните конкурси и биенале-та за екслибрис и малка графика в света, където печели 18 награди. От 2011-а за няколко години е ръководител на научния и изложбения отдел в Музея на модерното изкуство в Минск. От 2013 г. живее и работи в София, заедно със съпруга си.*

***ЮЛИАН ЙОРДАНОВ** е роден на 16 декември 1965 г. в Ловеч. През 1995 г. се дипломира в НХА “Николай Павлович”, специалност графика при проф. Петър Чуклев. Има 34 самостоятелни изложби в престижни галерии в България, както и в чужбина - Германия, Турция, Белгия, Беларус и Китай. Йорданов има над 55 участия в най-престижните световни форуми за графика и екслибрис, където печели повече от 20 награди.*

Страницата подготви Надежда УШЕВА

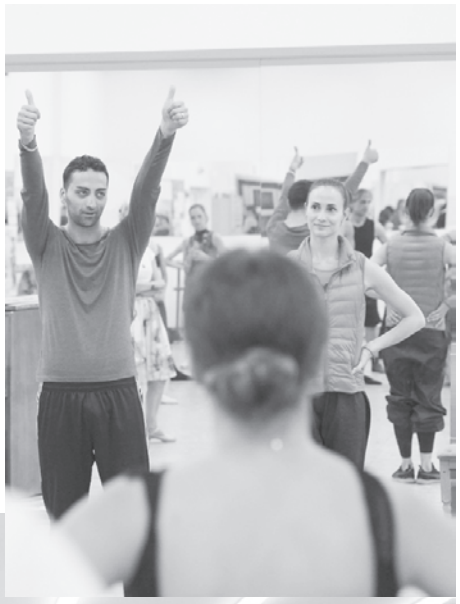
Аршак Галумян поставя „Дон Кихот” в Стара Загора

С творбата на солиста и хореограф на Щатсбалет Берлин ще бъде открит на 27 ноември Фестивалът на оперното и балетното изкуство

След края на изключително успешния за балета на Държавната опера в Стара Загора сезон творческите предизвикателства продължават. Паралелно с участията на балета на престижни фестивални форуми, гостувания в различни градове на страната, подготовката и премиерното представяне с огромен успех на музикалния танцово-театрален спектакъл “Валпургиева нощ” на 14 юли в рамките на 14-ото издание на ММФ “Моцартови празници” в Правец, започнаха интензивни репетиции в зала на новия спектакъл на балета “Дон Кихот” от Лудвиг Минкус, информира Сийка Лапачка, експерт ВО на операта.

Солистът и хореограф на Щатсбалет Берлин Аршак Галумян, който е поканен от ръководството на Старозагорската опера да постави голямото класическо заглавие-образец, започна репетиции с балетната трупа още на 5 юли. В продължение на две седмици талантливият хореограф успя да постави по-голямата част от балета “Дон Кихот” и бе искрено възхитен от нивото и възходящото развитие на младата многонационална балетна трупа. Възторжените впечатления на Аршак Галумян ескалират след великолепното представление на танцовата драма “Нестинарка” на Античния форум на 19 юли.

“За мен като хореограф “Дон Кихот” е първото голямо класическо заглавие, което поставям, и съм щастлив, че това се случва точно в Стара Загора! Всеки голям оперен театър, какъвто в момента е и Старозагорската опера, разраснала се много в последните няколко години, трябва да има в репертоара си това заглавие. За двете седмици репетиции с трупата почти изработихме целия

Снимки РАД ДИМИТРОВ

балет, без няколко мизансцена и без да е сглобен с декор и костюми. Танцьорите са страхотни и свършиха много и много добра работа. В хореографията си съм заложил много хумористични сцени, така че представлението да не е само за възрастни, а да е интересно и за деца и младежи. Много е важно спектакълът да бъде увлекателен за младата публика. “Дон Кихот” е първият балет, който съм гледал като дете, и е първият балет, в който участвах още като ученик в балетното училище.”

Аршак Галумян определя за свой първи най-голям успех в кариерата си участието си в балета на Владимир Малаков “Ла Пери”, а последният най-голям успех за него е ролята на Меркуцио в “Ромео и Жулиета”, постановка на Начо Дуато. Със своята очарователна съпруга работят заедно от 14 години, но са семейни от 6 години. “В началото бяхме само колеги, не се забелязвахме много, но после дойде любовта”, казва Красина Павлова. С тях в Стара Загора бе и очарователната им дъщеричка Ерика, на 6 месеца. След ваканцията за балетната трупа, младите хореографи ще се върнат отново в Стара Загора, за да завършат своята работа по спектакъла.

С премиерата на балета “Дон Кихот” ще бъде открит на 27 ноември Фестивалът на оперното и балетното изкуство в Стара Загора, който ще се проведе за 49-и път. Костюмите и сценографията на спектакъла са на големия майстор-художник Салваторе Русо (Италия). Асистент-хореограф на “Дон Кихот” е Красина Павлова - примабалерина на Щатсбалет Берлин и гордост за своята учителка Силвия Томова, артистичен директор на балета на Старозагорска опера.

Звездната двойка Галумян/Павлова гостува в Стара Загора миналата година и участва в Балетната гранд гала в операта на 29 април. За програмата на този спектакъл, посветен на Международния ден на танца 29 април, легендарният съвременен хореограф и настоящ артистичен директор на Щатсбалет Берлин Начо Дуато предостави на Аршак Галумян и Красина Павлова правото да изпълнят за първи път пред българската публика неговото хореографско бижу “Rassemblement” (Свързване) по мистичната музика на Тото Бисаинте. Павлова и Галумян представиха и изящна танцова миниатюра с романтичното заглавие “Пътешествие”, създадена от Аршак Галумян през 2013 г. В края на юни т.г. се състоя премиерата на “Свободно разположени мисли” на Аршак като хореограф и балет “Арабеск”.

Аршак Галумян е роден в Армения. Завършва балетното си образование в Ереван и в балетното училище към Балета на Хамбург. Като танцьор е лауреат на престижния балетен конкурс в Лозана. Дългогодишен солист е на Щатсбалет Берлин. В репертоара му влизат спектакли от почти всички световни колоси на хореографското майсторство - Джон Ноймайер, Иржи Килиян, Уилям Форсайт, Начо Дуато, Джером Робинс, Баланчин, Анжелин Прейокай, Орхад Нахарин, Джон Кранко, Жан Кристоф Мейлот и др. През последните години той работи като хореограф. Неговата хореография “M.U.S.A.” е създадена за Щатсбалет Берлин през 2017 г.

Милица Гладнишка и Михаил Йосифов секстет с концерт на о. Света Анастасия

Празничната вечер на остров Света Анастасия до Бургас тази година е поверена на Милица Гладнишка и Михаил Йосифов секстет, със специалното участие на Васил Спасов, научи ДУМА от Елисавета Петрушева от “Чайка арт”. Туристическият комплекс “Остров Света Анастасия”, място с дълга и богата история, любимо на бургаската бохема през 60-80-те години на XX век, за пета поредна година (откакто отново е достъпен за туристи след реставрация на сградите на острова през 2014 г.) посреща гости за своя празник Успение на Пресвета Богородица - 15 август, с целодневна програма за малки и големи. Островът носи името на Света Анастасия, чиято памет се почита на 22 декември, но от дълги години отбелязва празника си на Голяма Богородица. След успешните участия на “Да хвърлим операта в джаза” на фестивала “A to JazZ” в София и пред публиката на Варна през юли, на 15 август Милица Гладнишка и Михаил Йосифов секстет ще “хвърлят” Острова в джаза с щура програма от оперни арии в джаз аранжименти, любими песни от анимационни филми и джаз стандарти, поднесени по нестандартен начин. Билетът за концерта е на цена 20 лева с включен транспорт. Корабчетата ще отплават от “Магазия 1” в 20 ч. Пропуските вече се продават на касите в туристическите информационни центрове в Бургас - Часовник, Автогара “Юг” и Магазия 1.

Михаил Йосифов

Милица Гладнишка

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Силни женски образи във филмите финалисти за наградата „ЛУКС“

„Стикс”, „Другата страна на всичко” и „Жена на война” са трите заглавия, които тази година ще си оспорват отличието на ЕП

Филмите финалисти за наградата “ЛУКС” бяха обявени на пресконференция в Рим. Това, което обединява избраните ленти, е присъствието на силни жени в тях, научи ДУМА от Светлана Дамянова от “Арт фест”.

“Другата страна на всичко” е документален филм на сръбската режисьорка Мила Турайлич, който свързва историята на цяла страна със съдбата на едно семейство и поставя въпроса за отговорността на всяко поколение за бъдещето.

“Жена на война” на исландския режисьор Бенедикт Ерлингсон е весел филм за музикална учителка, която е и запалена екологична активистка. Докато планира най-смелата си инициатива, тя научава, че нейната молба за осиновяване на дете от Украйна е одобрена.

“Стикс” на австрийския режисьор Волфганг Фишер е майсторска алегория на нашето противоречиво отношение към бежанците. Героинята отплава на мечтана морска ваканция, но след буря се оказва близо до плавателен съд, пълен с бедстващи хора. Бреговата охрана й нарежда да не се меси, но нейната съвест й казва друго.

Наградата “ЛУКС” цели да бъде популяризирано качественото европейско кино и да се провокират дебати по важни социални теми. С подкрепата на Европейския парламент ще бъдат осигурени субтитри на трите филма финалисти на всички 24 официални езика на ЕС. Това ще позволи тяхното прожектиране из цяла Европа в рамките на Филмовите дни “ЛУКС” през есента.

Заглавието победител ще бъде избрано от членовете на ЕП и обявено по време на пленарната сесия на 14 ноември в Страсбург. Филмът ще бъде допълнително адаптиран за хора със зрителни и слухови увреждания и ще получи подкрепа за разпространение на международната сцена.

Трите финалисти в конкурсната програма са част от официалната селекция на филмовата награда “ЛУКС 2018”, която беше представена на МФФ в Карлови Вари на 1 юли.

Десетте заглавия са “Граница” (Швеция, Дания) - режисьор Али Абаси, “Донбас” (Германия, Франция, Украйна, Холандия, Румъния) - реж. Сергей Лозница, “Момиче” (Белгия, Холандия) - реж. Лукас Донт, “Щастливият Ладзаро” (Италия, Швейцария, Франция, Германия) - реж. Аличе Рорвахер, “Лице” (Полша) - реж. Малгожата Шумовска, “Стикс” (Германия, Австрия) - реж. Волфганг Фишер, “Другата страна на всичко” (Сърбия, Франция, Катар) - реж. Мила Турайлич, “Мълчанието на другите” (Испания, САЩ) - реж. Алмадена Караседо и Роберт Бахар, “Утоя, 22 юли” (Норвегия) - реж. Ерик Поуп, “Жена на война” (Исландия, Франция, Украйна) - реж. Бенедикт Ерлингсон.

Предишните носители на филмовата награда “ЛУКС” са “Кръвта на саамите” на Аманда Кърнел (2017), “Тони Ердман” на Марен Аде (2016), “Мустанг” на Денис Гамзе Ергювен (2015), “Ида” на Павел Павликовски (2014), “Краят на омагьосания кръг” на Феликс ван Хрунинген (2013), “Шун Ли и поетът” на Андреа Серге (2012), “Снеговете на Килиманджаро” на Робер Гедигиан (2011), “Чужденката” на Фео Аладаг (2010), “Добре дошли” на Филип Лиорет (2009), “Мълчанието на Лорна” на братята Дарден (2008) и “На прага на Рая” на Фатих Акин (2007).

В края на есента предстоят Филмови дни “ЛУКС 2018” в Дома на киното.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ПРЕМИЕРА

Константин Фам с почит към жертвите на Холокоста

Военно-историческата драма “Свидетели” на режисьора Константин Фам, състояща се от три киноновели, посветени на паметта на жертвите на Холокоста, тръгва по екраните в Русия, информира ТАСС.

Може да се направи доста по-безмилостно кино, аз съм се постарал да го пресъздам много сдържано. Обувка, куче, цигулка, които не могат да разкажат нищо (това са предметите, които участват в развитието на сюжета - бел. ред.), са неми свидетели на тази трагедия, споделя режисьорът.

Филмът се състои от три истории - “Обувчици”, “Брут” и “Цигулката”, обединени от обща концепция. Действието на “Свидетели” се развива в средата на XX век. Идеята за създаването

Снимка © ПАВЕЛ СМЕРТИН/ТАСС

Константин Фам

му се ражда в мемориалния комплекс в Освиенцим, пред витрините с хиляди чифтове обувки на загинали концлагеристи.

Главните роли изпълняват Оксана Фандера, Филип Янковски, Владимир Кошевой, Лен Кудрявицки, Михаил Горевой, Анна Чурина, Маруся Зикова, Анжелика Каширина, Вячеслав Чепурченко, Маша Кинг. Епизодите са заснети в Москва, Ню Йорк, Прага, Букурещ, Ерусалим и Брест. Голям международен екип работи по проекта почти седем години.

Филмът е удостоен с награди на конкурси и фестивали в Монако, Италия, Русия, САЩ, поканен е в колекцията на мемориала Яд Вашем в Израел, а новелите “Обувчици” и “Цигулката” са номинирани за “Оскар” в категорията “Най-добър игрален късометражен филм”.

Продуцент на лентата е Егор Одинцов. Тя е създадена с подкрепата на Министерството на културата на Руската федерация, Фонда за кино, Федерацията на еврейските общини в Русия, благотворителния фонд на Руския еврейски конгрес и Центъра за документално кино.

КЪСО КИНО

48-часовото предизвикателство „Красив Добрич”

48-часов филмов маратон на тема “Красив Добрич” организират община Добрич и CastFolio - българската онлайн платформа за развлекателната индустрия. Между 21 и 23 септември всички участници ще трябва да се справят с предизвикателството да създадат, филмират, обработят и представят свой късометражен филм по предварително зададени теми, като първите три творчески екипа ще получат парични награди от съответно 1500, 750 и 500 лева, осигурени от общината. Също така спечелилите продукции ще бъдат прожектирани на серия фестивали в страната, както и ще бъдат представени на следващото издание на международния филмов фестивал Берлинале през февруари 2019 г., информира Елица Винярчек.

“Вече близо четири години работим активно върху новата визия на нашия град и се радваме, че ще можем да покажем какво сме постигнали до момента чрез езика на киното. Град Добрич и цялата област са чудесна туристическа дестинация точно заради своята древна история и прекрасни забележителности. Но не само - навсякъде около нас има скрити красоти, които предлагат хиляди възможности и за реализацията на проекти в областта на различни изкуства, и съм сигурен, че филмите от предизвикателството ще ни убедят в това”, коментира кметът на община Добрич Йордан Йорданов.

Идеята за филмовото предизвикателство се ражда на форум на Глобалния Добрич - Добрич в бъдеще време 2.0, през

септември 2017 г. като част от идейната платформа за създаване на глобална общност от хора, свързани с Добрич.

“Красив Добрич” е отворен за участие за всички творчески екипи от страната, които дръзнат да премерят сили и креативност в 48-часовото филмово предизвикателство. Победителите ще бъдат обявени на официална церемония на 23 септември. Повече информация за маратона може да се намери на www.filmchallenge.eu.

ЕСНИ - ЛЕТОПИС ЛЯТО 1903 Г.

мелодията на арменската песен Яни Попов пръв е изпял песента за Пано и Равашола.

Сравнявайки първообраза с последните онародени варианти, виждаме, че народният певец е изоставил десетки стихове без с това да е намалена силата на внушението. Променени са редица думи, вмъкнати са срички, прибавени са нови стихове. Все едно - онародената песен "Ясен месец веч изгрява" продължава да вълнува слушателите с възрожденския си дух. Може само да се съжалява, че когото и да запитате за нея днес, никой няма да ви каже, че автор на песента е Яни Попов, че някога заглавието й е било "За Пано и Равашола". Всички я приемат като народна!

Войводи, въстаници и техните синове, заснети при честване на четвърт век от въстанието през 1928 г.

КОНДОЛОВ ДУМА ПИЛЕНЦЕ

Кондолов дума пиленце:
- Пиленце, пъстро славейче,
що ми тъй рано разпяваш
из тази Странджа балкана,
из тази гора зелена,
че и мен от сън пребуждаш
и мойта вярна дружина?
Пиленце дума не дума,
разпя се, дума издума:
- Кондолов, върла войвода,
Кондолов, страшен комита,
като ме питаш, да кажа,
да кажа, да те не лъжа:
както си в Странджа настъпил,
година вече станува,
не мога гнездо да свия,
не мога пилци да упиля
от твойта верна дружина -
до всяко дърво и юнак,
до всяка ялха и байрак!
Първия беше - вървеше -
сам си ми Георги Кондолов,
след него беше - вървеше -
Лазар Маджаров войвода,
след тях си чети водеха
все отбор млади момчета.
Борба юнашка подеха,
из Странджа роба настана -
за правда, свобода народна!

(Анастас Примовски, Преображенското въстание в поетическата памет на народа, 1954 г. Слушана от Темел Димитров Иванов, родом от с. Ени-Махле, Бабаескийско, Турция, сега жител на Българово, Бургаска област, земеделец, 50-годишен. Записана през 1953 г. в Бургас.)

СТАР ДЯДО СЕДИ В ГРАДИНКА

Стар дядо седи в градинка,
в градинка под зелена липа.
Дядо гората гледаше
и на гората думаше:
- Горо ле, Странджа планино,
кога си, горо, припомня
за мойте млади години,
тъга ми пада на сърце.
Славна си, Странджа, прекрасна,
с дъбови гори зелени,
с букови тъмни усои
и бистри води студени.
По твойте бърда, горо ле,
безбройни стада блееха
и млади пусти овчари
с медни кавали свиреха.
И ние горо ходехме,
все млади пусти комити.
Червено знаме носихме,
червено знаме с лъвчето
и над лъвчето пишеше:
"Свобода, горо, или смърт!"
За турци бяхме страшило,
за чорбаджии плашило.
Със турци борба водихме,
от робство да се отървем.
Много другари паднаха,
турски ги куршум прониза,
като Пано и Равашола,
и безстрашния Кондолов,
славния Лазар Маджаров,
войвода Дико Джелебов.
Други в зандани измряха
с тежки вериги на крака
и белезници на ръце.
Други в сюргюн пратиха -
в Чанак кале и Диарбекир.
Славна си, Странджо, прекрасна,
ала си, Странджо, нещастна,
че има в тебе във робство
като ми Караманбаир,
и още, горо, Лисово,
и високите Михаиди,
от тях се вижда Цариград,
Стамболски царски палати.

(Анастас Примовски, цит. съч. Слушана от Петър Горов, с. Заберново, Бургаска област. Записана през май 1953 г. от Михаил Певтичев в Малко Търново.)

ГЕРДЖИКОВ ДУМА НА ГИНА

Герджикуф дума на Гина:
- Гино ле, караибишку ле,
утрина рану да раниш,
на Скокът, Гино, ще дойдеш,
на Скокът, Гино, при церът,
ягниво да ни донесеш,
ягниво, Гино, й жупане,
и да се назькь повърнеш,
та да те никой не види.
Ранила Гина й занела,
там си Герджикуф завари,
Герджикуф, още Шаваров.
Герджикуф дума на Гина:
- Остави, Гино, ягниво,
ягниво, Гино, й жупане,
дет си в кунизар завила,
та че се назькь повърни,
да те душманин не види,
че ти са дребни децата.
А пък Гина хми думаше:
- Герджикуф и ти Шаваров,
я нема в село да пода,
мойте са деца при баба,
при баба, още при дяда,
пък татко хми е кумита,
кумита в тойта дружина.
И аз със вас ша да дойда,
млада кумитка да стана.

(Сб. "Странджа пее", 1962 г. Песента е изпята на събора-надпяване в Граматиково, проведен на 27, 28 и 29 май 1960 г., от Каля Тодорова Костова, 57-годишна от Малко Търново, дъщеря на възпятата в песента Гина...)

ТУРЦИТЕ ТЪРСЯТ КОМИТИ

В Мързево турци дойдоя
и за мухтарин питая:
- Къде е мухтар чорбаджи?
Мухтар иде от долу
и се под мустак подсмива,
и си на турци думаше:
- Очбулду, турци, ефенди!
- Очгелден, мухтар чорбаджи!
- Хайде да се почерпим
по едно кафе млечено.
Турци мухтар думая:
- Ний ти нищем кафето!
В село комити имате,
дойдохме комити да търсим.
- В цялото село ходите!
Няма във село комити...
В цялото село ходиха,
не можаха да ги намерят.
Накрая били в селото,
в една къща паднала...

(Слушана от Злата П. Терзиева, 17-годишна с основно образование, с. Богдановo, Бургаска област. Записана през декември 1957 г. от Димитър Кичев.)

ПЕСЕН ЗА ТЕМЕЛ ДИМИТРОВ

Много се пушки пукная
във тая пуста Тюркия,
много се момци юбия.
Най-напред Темел юбия.
Заплакала е майке му,
майке му, йоще татко му
и младо булче юбаво
със малко мъжко детенце -
плачет и жално нареждат:
- Сине Темеле, Темеле,
да станиш, сине, да видиш
татко си, йоще майке си
и твойто булче юбаво
със малко мъжко детенце.
Темел се от гроб юбади:
- Не мога язи да стана,
турски ме куршум прониза,
черна ме земя налегна.
Не ми е жално за вазе,
ни за теб татко и майко,
нито за булче юбаво,
нито за мило детенце.
Жал ми е за дружината,
дето се от ней отделих!

(Яни Попов, Странджанска гусла, 1905 г.)

В края на песента събирачът е отбелязал в скоби мястото на записа - с. Кадиево, Лозенградско. Цитирам и пояснението на Яни Попов към песента:

"В революционната организация в Одринско влизаха и гагаузи - предимно от с. Кара-Алия. От това село е родом и Темел Димитров, който ходи четник 4 месеца с мен, Л. Маджаров и Я. Стоянов и който биде убит на 25-годишна възраст при с. Кадиево, пазейки часовой, като остави жена млада и едно детенце. Често пъти войводата Маджаров му думаше: "Темеле, Темеле, тебе ще те оставим най-напред за темел (основа)". И тези думи се сбъднаха. Той е първият загинал четник в Лозенградския революционен район".

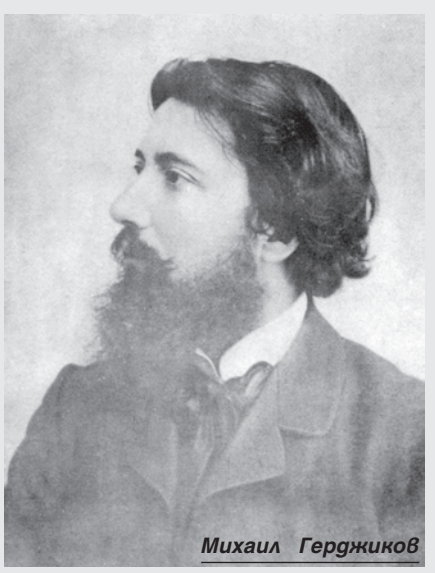
Легендата Михаил Герджиков

"Михаил Герджиков дойде в Бунархисар от Урумбеглия през една дъждовна и кална нощ... - пише в спомените си секретарят на Конгреса на Петрова нива Анастас Сп. Разбойников. - Беше с черна брада, бяло, матово лице вследствие нощните скитания; с черна мешинена куртка, подплатена с чернен хастар; с червена дебела вратовръзка; с дълга коса, къдриците на която падаха върху челото му; с лек платнен каскет; с наметната къса пушка и презраменна овчарска чанта - тоя върховен нелегален ръководител на Одринския революционен окръг с привлекателната си млада интелигентна фигура завладяваше всеки, който се срещне с него, дори без да му говореше надълго. Неговото име в Странджа и Одринско стана легенда..."

Песента "Герджикуф дума на Гина" открих в една малка книжка - "Странджа пее", издадена от "Наука и изкуство" през 1962 г. Съставителите на сборника са Димитър Осинин, Елена Стоин и Георги Бояджиев. Тримата са записали и дешифрирали нотния текст на 1000 песни, които са били изпети на 27, 28 и 29 май 1960 г. в с. Граматиково по време на Първия събор за надпяване. От тях в песенната сбирка са включени само 60.

"Песента на Странджа прозвуча мощно и самобитно - пише в предговора писателят Димитър Осинин. - Мрачногероичните мелодии се уравновесяваха с игривия поток на хороводните и общото изживяване беше дълбоко жизнерадостно. Пееха млади и стари, жени и мъже."

С голямо желание проучих спомените на странджанските комити. Те не са пропуснали да отбележат срещите и разговорите, които са имали с легендарния ръководител Михаил Герджиков, нито са забравили жените, които като тях са били жертвоготовни в името на свободата. Райко Петров от Малко Търново, участник в революционното движение от 1899 г., описва подробно дейността - легална и нелегална, на своите съграждани:

Михаил Герджиков

"Имаше и предани жени на организацията в с. Стоилово. Такава беше жената на Стоян Карайбаша - Гина. Тя служеше като местна куриерка. За да не я подозира властта, винаги водеше и детето си. Тя отиваше дори до Мокрушево да дари четата с хляб, тютюн и писма в цедилката..."

Представете си Гина с цедилка на гърба и в нея малката Каля за прикритие пред турските власти. А под детето писмата, които изпращали от София и Бургас за комитите в Странджа и Одринско. И още - срещата на комитата с жена му и дъщеричката...

Аферата „Грамингер” и Походът на босите

Костенското гражданство въстава като един човек против произволите и далаверите в Кибритената фабрика

Най-старата снимка, от 1903 г., на фабриката

Михо ЧЕРВЕНКОВ

Първата локомотивна свирка в началото на деветдесетте години на XIX в. възвестява новото начало в Костенско-Долнобанската котловина. От 1901 г. е пусната в действие Кибритената фабрика. След една година е открита и книжно-мукавена фабрика. Едната е белгийска, а другата - швейцарска.

Най-много хора намират препитание в Кибритената фабрика. Но там пък се зареждат един след друг директори, които не гледат с добро око на работниците. Още през 1909 г. избухва стачка и то голяма, мъчителна - четири месеца и половина коминът не дими.

През 1926 г. за директор на фабриката е назначен Ото Жак Грамингер, швейцарец. Още от първия ден започва да се държи грубо с работниците. И обратното, разтапя се от доброта с чорбаджиите и управниците в селището и района, най-вече с началниците в София - министри, народни представители, ревизори. С тях заплита лабиринт от далаверии и всичко за сметка на българската държава и работниците.

Директорът изгражда свой апарат за разузнаване. И полицията има свои хора във фабриката. За охрана са назначени верни на фирмата люде. Държавният контрольор Никола Петков е подкупен. На страната на чуждия капитал застават надзирателите, като им се дават по-високи заплати и подкупи. На малолетните - на 14, 15 и 16-годишна възраст, предимно момичета, се плащат по-ниски заплати.

След преврата 19 май 1934 г. на мястото на разтурените професионални организации е създаден Български работнически съюз (БРС). През 1936 г. е приет Закон за индивидуалните и колективните трудови договори. В него има клауза, с която се забраняват стачките.

На събрание в Кибритената фабрика в ръководството на клоновото работническо сдружение са избрани хора, верни на интересите на работниците. Полицията не одобрява, но друго ръководство не е избрано. Макар че селището не е околийски център, в него е изграден околийски работнически синдикат.

Ръководството на фабричната организация на БРС предлага проект от 14 точки за сключване на колективен трудов договор: повишаване на заплатите, даване на работно облекло, откриване на работнически стол, въвеждане на осемчасов работен ден, разрешаване на годишни отпуски и др.

Директорът отхвърля всички искания, като заявява: “Аз имам мълчалив договор с работниците, друг договор не ми трябва!”

Дирекцията си поставя за

Походът на босите - София, 14 септември 1938 г., картина, нарисувана по снимка, художник Кръстьо Иванов

цел да разедини ръководството на професионалната организация и работниците. Започва с уволнения.

Ръководството на професионалната организация пуска списък-подписка за сключване на колективен трудов договор. Разнасят го младите работници Ангел Бухов и Иван Дуков. На 17 февруари 1938 г. пазачът ги отвежда в канцеларията, където в присъствието на директора държавният контрольор Никола Петков им нанася побой. Излизат навън с окървавени лица.

Вълна от гняв и възмущение залива селището и района. След два дни във в. “Труд” излиза дописката “Спасете ни!”. На 2 май на гара Костенец пристига група полицаи от София начело с началника на криминалния отдел Данаил Коларов. С тях идват двама данъчни инспектори и двама финансови ревизори от Българска народна банка. Полицаите блокират фабриката, директорът, надзирателите и чиновниците са поставени под домашен арест. Направен е обиск и са открити важни документи. Разпитани са работниците. Започва финансова ревизия.

На 9 май в Костенец идват журналисти от столичните вестници: “Зора”, “Заря”, “Утро”, “Днес”, “Слово” и “Труд”, които правят обществена анкета за положението на работниците. Изпратена е комисия, назначена от министъра на труда Ст. Никифоров, осигурен е инспектор от БДЖ. Директорът е изненадан - финансовите ревизори Димитър Генков и Иван Арнаудов са първите, които не приемат подкупи и рушвети.

Какво установяват анкетите и ревизията?

Фактите далеч надхвърлят очакванията. Дървеният материал е доставян на по-ниска цена, а фактурите са издавани на по-висока. Етикетите на кибритените кутийки също са фактурирани на по-висока цена. Изкуствено е завишаван разходът на дървен материал. Много от работниците са се подписвали във ведомостите за по-високи заплати. Началникът на ж.п. гарата получавал по 1200 лева месечна заплата като “чиновник” на фабриката, за да не начислява глоби за неразтоварените с дни вагони с трупи...

Работниците очакват, че ще се сложи край на своеволията. И наистина, съставени са няколко акта на директора за неспазване на законите. Начетът на фирмата възлиза на 24 милиона лева, а оценката на фабриката е за 19 милиона.

Директорът на труда Ат. Бараков издава заповед, с която се отнема правото на Ото Грамингер да пребивава в България.

Взетите мерки обаче се оказват половинчати. За директора се застъпват високопоставени лица и той остава. Теророът и заплахите за уволнения не спират. Направено е изложение до министър-председателя, подписано от 60 души ръководители от селището - подписват се и бирниците, свещеникът, търговци и чиновници. Публикува го в. “Труд” под заглавие: “Костенското гражданство въстава като един човек против произволите и далаверите в Кибритената фабрика”.

Поставя се въпросът и в Народното събрание.

В този двубой правителството не е на страната на работниците, но под натиска на общественото мнение е принудено да отстъпи. И се случва нещо уникално - на 16 юни 1938 г. Министерският съвет взема решение за сключване на колективен трудов договор за Кибритената фабрика. В него се удовлетворяват всички искания на работниците.

Но! Дирекцията отказва да прилага колективния трудов договор. Грамингер остава на поста си уж “докато дойде заместник”. Методите на ръководство са старите.

След основен ремонт, на 13 септември, фабриката започва работа, но главният надзирател застава на входа и вратите на предприятието се оказват затворени за 74 души. Те се вълнуват, напират да влязат, но пазачът насочва пушката срещу тях. Работникът Димитър Карамишев, гатерист, се втурва напред и изтръгва пушката от ръцете на пазача.

Тогава касиерът изскача от канцеларията с желязо в ръка и го удря през лицето - то се обагря с кръв.

Всички се стъписват. Чашата на търпението прелива. Възмутени, те отиват в Околийския синдикат на БРС и решават да заминат незабавно, така както са - с цървули, галоши, налъми, пеша - за София, и там да търсят защита.

Начело на похода е Васил Стоилков, бивш сметководител във фабриката, но застанал на страната на работниците, заради което го уволняват.

Тръгват 66 души. Уморени, стачниците пристигат в с. Шишманово (сега под язовир “Искър”), където кметът им разрешава да пренощуват в училището. На другия ден след обяд, повечето боси, навлизат в София. Известени от печата, по улиците и от прозорците столичани ги приветстват.

Първия ден, заедно с Цветан Ханджиев, председател на Централния комитет на БРС, посещават министъра на търговията, промишлеността и труда Ст.Никифоров, който заявява:

“Ще ви приемем на работа още щом се върнете, но не можем веднага да го уволним, той е чужденец”.

Отиват при министъра на земеделието Банков. Тези две срещи са окуражаващи. Но министъра на вътрешните работи д-р Н. П. Николаев ги посреща грубо с думите:

- Какво правите, вие ще вдигнете революция в България!

Печатът отразява широко “Походът на босите”, както го наричам в книгата си. Отпечатани са материали в съветския печат, в Англия, Франция. До правителството пристигат протестни телеграми от страната.

Походът на босите изиграва изключително голяма роля. Правителството отива към крайни решения.

Ото Грамингер е уволнен и екстерниран от гара Костенец, като заедно с Никола Петков са дадени под съд и осъдени на затвор. Въпреки това той успява нелегално да напусне страната...

Назначен е нов директор. Започва изпълнението на Колективния договор.

Най-голям интерес предизвиква делото по паричния начет, известно навремето като делото по “Аферата Грамингер”, възлизащ на 14 000 000 лева!

В Народното събрание министърът на финансите Добри Божилов изтъква, че Кибритената фабрика е едно от най-рентабилните предприятия в страната и е оправдано прекратяването на концесията.

На 1 юли 1943 г. Кибритената фабрика е одържавена. Работническите вълнения със своя вълнуващ апогей - Походът на босите - всъщност стават основният фактор за национализирането на фабриката.

www.duma.bg

За забраните в българските училища

Красиво изписаните правила в закона не вършат работа, трябват ни реални

Д-р Юлиян ПЕТРОВ, председател на Синдиката "Образование"-"Подкрепа"

Смартфонът е устройството, което притежават около 85% от българските ученици, а приблизително 95% процента от тях имат профил във фейсбук. Моделите и цените на ученическите смартфони обикновено надвишават тези на техните родители, а средната им цена надвишава твърдо минималната работна заплата.

Използването на мобилни телефони в учебен час е новият обществен дебат, в който страните родители и учители кръстосват своите

използването на мобилни устройства

се появява още през 2008 г., когато над 50% от българските ученици вече разполагат със смартфони. За да няма недоразумения, трябва да разясним термина "мобилен" телефон, който включва и смартфон, т.е. телефон, който не е само за разговори, но е и с мобилна връзка с интернет и достъп до социалните мрежи и приложения за постоянна мобилна комуникация. И ако притесненията на българските родители е липсата на мобилна връзка с техните деца, то те биха закупили точно такива мобилни устройства с възможност само за разговор, което не е реалността!

В световната училищна практика има два модела за регулиране на правилата. Първият е на принципа на правилата и санкциите, а вторият е на принципа на консенсуса. По-

разпространен е този със санкциите, който е преход към следващия с консенсуса. Франция е поредната страна, която е прозряла, че само препоръките на директора и учителя не вършат работа и трябва да се намеси негово величество законът. Премиерът на Франция Макрон е поел риска от обществения реваншизъм за това действие. Защото Франция е демократична страна, страна на свободите, които се гарантират със задължения. На практика във френските училища се подписва

договор между семейството и училището

и вече част от този договор е изключване на мобилния телефон в училище. Който ученик не спазва правилото за изключения телефон (респективно и другите правила), се предупреждава и следва "изключване" за 3 дни. Родителите нямат опция и практика за несъгласие или намеса в училищните политики. Френските родители и по-голямата част от младежите приемат нормално спазването на правилата, включително и това за телефона, защото толерират формирането на гражданските умения да се случва в училище.

Подобна е ситуацията и в Англия - там също е забранено използването на мобилни телефони в училище, като за учебни цели се ползват таблети с регулиран достъп до интернет. Английските ученици искат да ходят на училище и изпитват голям интерес към учебните дейности. Според техните родители учениците нямат време за мобилни телефони и все пак използването на личен телефон в час е абсурдно. Но ако все пак някой ученик не спазва училищните правила, което е изключение,

то с него се заема не учителят, а помощник-учителят, който комуникира с родителите и предлага наказания. Английските ученици се изключват по много олекотена процедура, по която родителят не може да въздейства. Ако ученик отсъства безпричинно, на родителя му веднага се завежда съдебно дело и го осъждат на глоби в хиляди паунда. Родителите са партньори в училищните дейности и са най-активни в доброволчеството.

В Германия, в повечето от федералните провинции, е изрично забранено учениците в основен курс да влизат с телефон в училище, има дежурен телефон за връзка с родителя при нужда.

В Полша има забрана за ползване на мобилни телефони в час, която се налага с вътрешните правилници на училищата. За неизпълнение на училищните правилници се намалява рейтингът на поведението, а намаленото поведение влияе върху избора на училище.

И в Полша, и в Германия е абсурдна мисълта за неспазване на училищните правилници поради строгите безкомпромисни санкции към ученика и родителя и безспорния авторитет на учителя.

В българските училища вече ще има достъп до интернет на цялата територия на училището, според МОН, надяваме се - регулиран. Но има ли семейна регулация и надзор към децата на възраст до 14 години във връзка с техни профили в социални мрежи и опазване от дигиталния тероризъм. Всички знаем, че дори за фейсбук има изискване за 18 години, но повечето родители толерират своите деца за създаване на профили и достъп до социалните мрежи.

Българското семейство трудно създава правила

за регулиране на достъпа до глобалните мрежи и превенцията от огромните опасности, които съществуват там. Но българските родители вече не одобряват евентуалната забрана на мобилните телефони в час.

Или, казано с други думи, текстът от ЗПУО за забрана за ползване на мобилен телефон по време на учебен час не действа. Българските ученици могат и си играят на смартфоните или си "чатят" по време на час. Защото няма инструменти за противодействие на този порок. Защото виждаме несъгласието на повечето българските родители към всички ограничения към техните деца. И защото законотворците не целят създаването на правила, които да се спазват, а предпочитат такива, които звучат красиво. Не можем да пропуснем някои образователни институции,

които са създали правила и в часа "молят" учениците да поставят телефоните в къщички за телефони. Това е чудесна практика, но трябва ли една птичка да прави пролетта.

Изходите от тази ситуация са два: Да продължим да се давим в океана от формални текстове и да си мечтаем, че не сме стигнали дъното на упадъка на българското образование, или да използваме

отдавна откритата „топла" вода

и да създадем действащи правила.

Но преди това трябва категорично да подредим йерархията в правилата и задълженията между ученици, родители, учители, директори и министерство. За да се случи това обаче, законотворците трябва да овладеят страховете си! Защото сега правилата за ученици и родители са спорни и неефективни!

Предложението на Синдикат "Образование" е за промяна в ЗПУО, като се вмени задължение за подписване на договор между образователната институция и семейството, който да включва и изрична забрана за притежание и ползване на мобилен телефон в учебен час. Във връзка с политиката за дигитализация МОН по-бързо трябва да осигури дигитални устройства на образователните институции за работа в час - таблети, монитори, интерактивни дъски и др., които да привлекат интереса на децата и учениците.

Светът е малък

Денят след!!!

Николай КОЕВ

Световното кино предлага не един шедьовър за апокалипсиса в света след тотална разруха, било то ядрена или природна. Тези иначе стойностни творби оставят доста тягостно чувство, та дори и мисли за обреченост. В почти лунния пейзаж на Земята се движат обезумели човешки същества и продължават да воюват за вода, храна и всичкото малко, което е останало в „Деня след". На територията на зловещата пустиня, сътворена за съжаление не от друго, а от егоизма, агресивността и алчността на хората, също има някакви правила и властелини. Те обаче дори възпроизвеждат и организират хаоса, за да го управляват единствено и само в свой интерес.

Присетих се за тези тъжни картини не случайно. Преминавайки по пътищата на Отечеството през тези дни, се нагледах на тъга и безпътица в села и градове. Сякаш мощен тайфун е преминал и оставил след себе си просто разруха. Читалища - тези извори за духовност и крепители на българското и българщината, немеят в насред безлюдни селища. Единствената грижа на местната власт е да закове с грозни дъски прозорците, защото нагли крадливци не само от ромския етнос отнасят всичко щогоде останало от тези чисти извори на просветителска и творческа дейност. Българи повсеместно няма или доживяват дните си по няколко души сред все по-многолюдното мургаво малцинство. А нима пустинни петна по картата на Отечеството не завладяват за съжаление и много от градовете? Защо не се огледат властниците какво униние цари сред големи маси от населението? Каква духовна нищета и драстичен недоимък мори българите, на които все по-малко им е до деца, преситени от илюзиите на политическите манипулатори. Употребяват ги електорално като стадо, което след това остава само и без пастири. В грозния „Ден след" също има някакви правила, но не са за тях, а с цел трупане на капитали от додрапалите до власт за поколения напред.

Това, което ни се случва в последно време, все по-ясно очертава контурите на неизбежни избори и дава основание да говорим за започналата прожекция на стария филм „Денят пред". Празнословието на управляващите за стабилност, манипулирани проценти, международни и вътрешни успехи прави все по-смешни приказките, че един вот щял да дестабилизира и дори „счупи" държавата. Все по-малко се тези, които се връзват на номера. Боята на ГЕРБ-ерските безумия така се сгъсти, че поводи за прекратяване на ужаса колкото искаш. То не бяха кланета на животни без сигурни сигнали за зараза в Странджа, то не бе прокарване на лобистки закони за допълнително облагодетелстване на „наши" бизнесмени, то не бяха напъни за отдаване на софийското печелившо летище на концесия, за да се бръкне дълбоко в кацата с меда. Ами нещо да кажете за неуспешната засега конвулсия на скрили се в БАН любители на „джендъра" и проблемно ръководеното външно министерство, та с байпас през решението на КС да се набута обучение за учители на обреченото на нормалност общество. Или пък играта на законосъобразност в решението на КЗК с откровено оборими в съда аргументи да се открие пътят за закупуването на ЧЕЗ от лицето Върбакова и стоящите зад нея. И още, и още, та безкрай. Може да има ОЩЕ много наводнения, пожари и срутвания, много движения ала „лява ръка, десен джоб", изобилие от демагогия и благозвучни песнопения. И бързане да се завинтят на добри позиции свои хора, които да припечелват добре, но и да саботират вероятно бъдещата нова администрация.

Но да избягаме отново напред, към деня след неизбежната промяна във властта. Очевидно голямо чистене на подводни камъни ще падне, докато потече що-годе реката на нормалността. Голямо е затлачването с корупция, престъпност и безхаберие. Тревожни са обезверяването на хората, отпуснатите безпомощно ръце пред неефективността на държавата. Голям ще бъде и реваншизмът, който вече се усеща с реакциите по повод на предложената от БСП за обсъждане Визия за България, пък и срещу всичко конструктивно отляво. Но не се заблуждавайте. Това е само артилерийска подготовка. Истинската канонада срещу евентуалните нови управляващи ще бъде масирана и безпощадна, може би с традиционна логистика отвън. В това отношение десните имат добри традиции от 97-ма насам. Затова, както е тръгнало, Визията за България си е чиста проба Борба за България. Тази борба ще бъде тежка за всички, защото със съвместни усилия, с действия и бездействие, с кариеризъм и лакомия докарахме държавата до опасен предел. След който вече нямаме път назад. Или вървим напред с радикални промени като общност от родолюбци, или се сриваме, обезличаваме и... изчезваме. На тези ДОЛУ страшно им писна и колкото и да са примирени в нищетата и огорчението, не им се иска да бъдат персонажи от филма „Денят след", пък макар и американски. Нали?

ПРОЕКТ ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

(Продължение от броя от 1.08.2018)

II. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ

ДОХОДИ

България се нуждае от по-динамично развитие на заплатите. Затова нашата **Политика по доходите включва цел за минимални възнаграждения не помалки от 60% от средната работна заплата за страната за предходната година, както и по-справедливи ставки за заплащане на нощния труд и труда в извънработно време. В момента добавката за нощен труд е 25 ст. на час.**

Изграждането на модерна европейска социална държава изисква и **много по-голяма солидарност с най-уязвимите групи от населението, включително децата, лишени от родителска грижа, хората с увреждания, самотно живеещите възрастни хора.** За тях трябва да бъде осигурена качествена грижа извън институциите. Ето защо е необходимо да бъдат актуализирани стандартите за издръжка на социалните услуги за деца и възрастни, като бъде гарантирано и съответстващо заплащане на квалифициран персонал.

Хората с увреждания са част от нашето общество, за които е необходим равен, пълен достъп до социални услуги в общността и в семейна среда. Необходими са значителни усилия за осигуряване на заетост на тези лица, включително с целенасочена подкрепа на общините за създаване на социални предприятия, според местните потребности и спецификата на целевите групи.

В съвременния свят най-висок стандарт и качество на живот на гражданите си осигуряват страните със силно развита социална политика, която действа като коректив спрямо несъвършенства на пазарната икономика и генерираните от нея неравенства и осигурява реална защита на най-бедните и най-уязвими групи от населението.

България има остра нужда да възприеме и приложи на практика европейския социален модел, затвърден с приетия през ноември 2017 г. Европейски стълб на социалните права. Модел, основан на равните възможности и достъп до пазара на труда, справедливите условия на труд, всеобщата социална защита и активно социално включване.

НОВ ПЪТ КЪМ УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

България се нуждае от икономически растеж, базиран на потребление и износ. В момента България изнася основно суровини и продукция с ниска добавена стойност, като 80% от износа се реализира от 40 фирми при 420 000 регистрирани по ДДС. Оптимален ефект от експортно ориентиран растеж може да се постигне само при структурно модернизиране на икономиката. Това означава инвестиции в по-съвършени производствени технологии, заетост на по-квалифицирани работници, по-висока вътрешна добавена стойност и промяна в условията за правене на бизнес в страната.

Инвестиции в нови и с висока добавена стойност производства

Общите очаквания на чуждестранните инвеститори в България са свързани с намаляване на административните пречки пред бизнеса, изкореняване на корупцията, подобряване на инфраструктурата, поддържане на стабилна политическа среда, подобряване работата на администрацията и съдебната система. Настоящите конкурентни предимства на българските фирми са свързани преди всичко с ниските цени (ценови предимства), основани на евтина работна ръка, но такива предимства са нетрайни. В съвременните условия потребителите са готови да платят по-високи цени за по-висококачествени, диференцирани, нови, уникални продукти и услуги; бързина на доставките; високо качество на

маркетинг и мениджмънт и т.н. Българските фирми отстъпват на своите конкуренти на европейските пазари по отношение на тези елементи. Ето защо **предлагаме да се раздвижи българският капитал,** който в момента стои в банките и не може да намери сигурна среда за инвестиции. На първо място да се смени концепцията и да се поставят българският и чуждестраният инвеститор на равна основа. Нека първо стимулираме инвестиционния процес, а после да търсим чужд капитал. Нека погледнем първо на държавата като инвеститор номер едно. Нека погледнем на държавата като партньор и едва тогава да привличаме външен капитал. Държавата да участва с дялово финансиране в проекти.

На инвеститорите ще се предложи "Социален инвестиционен пакет". Това са държавно гарантирани ценни книжа с по-висока от нормалната доходност. Набраните от тази емисия средства ще отидат за финансиране на проекти (чрез безлихвени кредити, като държавата поема ангажимента за доходност пред инвеститорите) в областта на социалните инвестиции, "зелената икономика", нови форми на образование и др. Земеделието от своя страна изпитва остра необходимост от възстановяване на хидромелиоративните съоръжения, което предопределя и едно от направленията на публичните инфраструктурни инвестиции.

Ще се приложи Секторна стратегия за привличане на инвестиции в страната, на базата на която са определени следните сектори, към които приоритетно следва да се насочват инвестициите в България: **електротехника и електроника, информационни и комуникационни технологии, земеделие и хранително-вкусова промишленост, машиностроене и по-специално транспортно оборудване, транспорт и логистика, здравеопазване и фармацевтика, химическа промишленост и производство на изделия от каучук и пластмаса.** България е с отлични изходни предпоставки и за развитието на биологично земеделие, което е с възможности за реализирането на висока добавена стойност.

Държавни фирми и социални предприятия

Да укрепим държавните активи в икономиката и да поставим управлението им на пазарен принцип. Подготвили сме специално законодателство за предприятията с над 50% държавно или общинско участие. Необходимо е професионално мениджърско управление на конкурсно начало, отчетност и прозрачност в управлението, за да гарантират приходи в държавния и общинските бюджети. **Тези предприятия ще се управляват на пазарен принцип и веднъж завинаги ще се пресече зависимостта на държавния и общинския сектор от политическите промени.** Предлагаме да се оздравят публичните предприятия и да се превърнат в инструмент за натрупване на финансови средства и излизане на българските държавни фирми на външни пазари. **Печалбата от тези предприятия ще се акумулира в "Държавен инвестиционен фонд".**

Новият подход в засилване социално-икономическата роля на **държавата е създаване на нов тип организации/предприятия - със "социалноикономическа цел".** Социалното предприятие е оператор в социалната икономика, чиято цел е за въздействие върху общественото. То предоставя стоки и услуги за пазара по предприемачески и новаторски начин и използва своите печалби основно за постигане на социални цели. Социалното предприятие се управлява по открит и отговорен начин, като включва служители, потребители и заинтересовани страни, засегнати от нейните търговски дейности. Тези предприятия могат да се създават и на ПЧП основа с общините и държавата. Важно е единствено да не реализират директно печалба, а ефектът от това да се пренесе върху заинтересованите социални групи, например при доставката на евтини генерични лекарства от последно поколение за населението. Следвайки тенденциите и насоките на ЕС в развитието на социалната икономика и възможността за ползване на европомощи и финансиране при осъществяване на тази дейност, условно приемаме социалните предприятия основно да оперират в следните 4 области:

- работна интеграция - обучение и интеграция на хора с увреждания и безработни;
- лични социални услуги - здраве, благосъстояние и медицинска помощ, професионално обучение, образование, здравни услуги, услуги за отглеждане на деца, услуги за възрастни хора или помощ за хора в неравностойно положение;
- развитие на необлагодетелстваните райони - социални предприятия в отдалечени селски райони, схеми за развитие/рехабилитация на квартали в градските райони, помощ за развитие и сътрудничество за развитие с трети държави;
- Други - включително рециклиране, опазване на околната среда, спорт, изкуство, култура или историческо съхранение, наука, научни изследвания и иновации, защита на потребителите и любителски спортове.

Достъпът до нови пазари е ключов за българските и държавни, и частни предприятия. Като отчитаме рисковете, които съпътстват навлизането на нови външни пазари, ние предлагаме държавна подкрепа в лицето на Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ). Ще увеличим застрахователния капацитет на БАЕЗ и ще дадем силен тласък на износа на продукти на малките и средните предприятия, като държавата поема рисковете.

По отношение на **достъпа до финансиране** да развием и небанковите канали за финансиране на промишлени проекти от фондове за рисково финансиране, пенсионните фондове и др., въобще от капиталовия пазар. Да развием и дадем тласък на сегмента за малките и средните предприятия на Българската фондова борса, чрез който малки, бързо развиващи се фирми, без дълга финансова история, да набират капитал чрез опростена процедура, без проспект за публично предлагане и без да имат статут на публични дружества.

Създаване на благоприятна бизнес среда

Устойчива икономика е немислима без благоприятна бизнес среда. Успоредно с ускореното продължение на процеса на облекчаване на лицензионните, разрешителните режими и другите административни тежести, **остават неразвитите въпроси с фирмите, които са изпаднали в затруднено положение, несъстоятелност и фалит. Един от основните приоритети е разрешаването и топенето на междуфирмената задлъжнялост.** В тази връзка трябват законодателни инициативи и мерки, които създават условия за втори шанс на закъсалите фирми, които искат да се върнат в пълноценен правно-икономически оборот: реструктуриране/оздравяване/извънсъдебни споразумения. Друга наша цел е развитие на публичното частно партньорство като начин за обединяване на усилията на държавата за насърчаване на стопанската дейност с частната инициатива.

Производство и индустриални зони

Едва ли някой ще оспори, че икономиката ни се нуждае от "възраждане на индустрията" - такава промяна в структурата на стопанската дейност и внедряване на технологии, за които се очаква да предоставят по-добри перспективи за икономически растеж и социално благоденствие. **Цел на индустриалната политика на България е да стимулира търсенето в страната, да обезпечи експортно ориентирана икономика и да насърчи инвестиционния процес.** Възраждането на индустрията е силно обвързано с иновациите и оптимизацията в традиционните производства, без които българската промишленост не е конкурентоспособна на световните пазари. **Наша цел е създаване на Български иновационен индустриален модел, основаващ се на прилагане на интегрирана политика между отделните сектори с цел повишаване на равнището на образованието, на науката, на технологиите и иновациите.** Ключов етап за осъществяване на този нов модел е разработването на биотехнологиите, нанотехнологиите, новите материали, фотониката, микро и нано електрониката, както и внедряването на нови производствени схеми и системи. Това ще даде основа за развитието на широка гама от нови производствени процеси, стоки и услуги, като индустрии от ново поколение през следващото десетилетие. **Така българската индустрия ще бъде поставена на нови икономически основи, базирани на знанието, което ще я направи по-конкурентоспособна, ориентирана към проучванията и иновациите с цел постигане на по-устойчива, интелигентна и приобщаваща икономика.**

Възраждането на индустрията се фокусира върху индустриалните зони по региони и превръщането им в притегателен център за инвестиции и иновативни технологии. **Предлагаме да се определи и внесе ред в дейността на индустриалните зони и взаимоотношенията между фирмите, компанията, която управлява зоната и държавата, и да се реши проблемът с дългите срокове при съгласувателните процедури.**

Да се **увеличи капацитетът на Национална компания индустриални зони (НКИЗ) с 500 млн. лв., като тези средства се насочват по три оси:**

Местоположение. Средствата по тази ос се разпределят на регионален принцип и според степента на развитие на индустриалната зона - действащи, в развитие и за създаване на нови.

Инфраструктура. Държавата ще инвестира в изграждане на инфраструктура в зоните и след това да се привличат инвеститори.

На стр. 31

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Живеем на края на света

Спомен за доматите и чемшира на баба

Зорница ИЛИЕВА

Какво става в държавата ни. От една страна, по националната телевизия пускат филми за лесбийки и само великолепната игра на актриси като Анет Бенинг прикрива задкулисния замисъл. От друга страна, кратки съобщения ни информират, че Руската Дума е отхвърлила законопроект, предвиждащ съжителството да се приравни с официалния брак. По същата тази наша обществена телевизия върви италиански сериал, в който т.нар. обратни хора са толкова симпатични и героизирани, че едва ли не само те са пазители на справедливостта и честността. Примиреното ни общество е наясно, че в Русия няма как да има масови гей паради и мрънкането на нови дисиденти там едва ли ще промени нагласите на хората по въпроса.

В същото време някой е решил, че отново имаме нужда от стария рупор "Свободна Европа", който, няма спор, отново ще ни показва що е то демокрация и свобода на словото. Преценили са, че нещо ни куца. Знаем, че куцането не е само при свободата на словото и медийните манипулации.

В същото време руският патриарх води хилядно шествие в Екатеринбург в памет на екзекуцията на последния руски император Николай II, в което участвали хора от Сърбия, Украйна, Черна гора, Беларус и т.н. Преди това години наред в молитви, беседи и изявления патриарх Кирил, казват, не пропускал да възвеличае семейството като пазител на руските ценности, традиции и възпитание. Истанбулската конвенция изобщо не е тема за руското общество, въпреки втаченията на Запад погледи на немалка част от младите в Русия.

Накъде ще натежат везните в тази ситуация на мислещите у нас? За какво ще им трепне сърцето и какво ще анатемосват? Че са останали малко от тази порода, при това в "красивата средна възраст", няма спор. Че отвръщат поглед от множащите се реклами на английски, че се мръщят на името на хотел "Африка" в центъра на освежен български град, че се чудят защо им се предлага "тайвански сладолед", "белгийски торти" или "чешки меденки-топки" в капанчета по родното Черноморие, е повече от разбираемо. Те държат на родното, но вдигат безсилно рамене, защото точно това не са успели да предадат на децата си.

Децата в повечето случаи търсят реализация на мечти, т.е. пари, на Запад и, като прескачат у дома за малко, се гневят на липсата на тротоари и мръсния въздух. И питат защо са изсъхнали всички чемшири в града, а никой даже не протестира. Е, то и дървото-символ на Сливен (на 1000 години) изсъхна, та за чемширите на Кюстендил ли ще се тревожим! Ама с чемшир се връзвали китките за черква, с чемшир се ходело на Задушница да се почетат близки, че преди е нямало български двор без такъв храст, кой го е грижа.

Ругаем, като един бивш наш посланик, руснаците, че вдигали годините за пенсия, сякаш на Запад се пенсионират по-рано. Страдаме като "Дойче веле", че имало нечовешко отношение към някакъв затворник в руска институция, която обичаха да наричат обобщаващо ГУЛАГ, "внимаваме с троянските коне на Китай на Балканите", както ни призовава напоследък комисарят по разширяването Йоханес Хан, стискаме палци управляващите във вече Северна Македония да се справят с предстоящия там референдум, за да влязат час по-скоро в НАТО, цъкаме състрадателно за пожарите в съседна Гърция и някак между другото се чудим каква беше тази история с чумата по овцете и новата болест по свинете, която идвала от Румъния. Смеем се под сурдинка на бодливата тел, която щяла да спира свинете от "страната на мамалигата", но малко русенци пропускат да си купят при честите си посещения в Гюргево от онова царевично брашно, което е в основата на вкусния "бабин" качамак. Така, както редица нашенци от пограничните райони не пропускат да пазаруват зеленчуци, плодове, месни и млечни продукти в почивните дни от Македония или Сърбия. Защото са истински, "като на баба". И си спестяват посещения в огромните чужди супермаркети, където и цените често са по-високи от тези в собствените им страни, и доматите са от Турция, Испания и дори Албания. Няма лошо, съюзници сме, ама от детството помним нашия вкус, нашето производство.

Дреболии. Дали? Горката "Свободна Европа", финансирана отвъд Океана, как ли ще се справи с такива настроения и спомени? Като се обезлюдим съвсем, проблем няма да има. Мрачно, но има логика. А друг изход има ли? Винаги има. С повече вяра в себе си, със запретване на ръкави, с по-малко чудене кой кого пръв е ощипал, с градеж отново на съсипаното образование, здравеопазване и родно производство, с възстановяване на държавността, чиито корени рязахме поне две десетилетия. За да опровергаем, ако успеем, популярното напоследък "Българите не чакат края на света, те живеят там".

Колко от предлаганите на пазара "български зеленчуци" наистина са родно производство

ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

От стр. 30

Кадри. Държавата ще инвестира чрез партньорство между НКИЗ и средните и висшите училища по региони в нови образователни програми, свързани с профилиране на средното образование по места и обвързването му със специалности в пряка връзка с индустрията, както и за изграждане на единна база данни на завършващите ученици и студенти в региона.

Допълнително НКИЗ ще разполага с **венчър капитал**, за да участва в реализирането и управлението на проекти в следните приоритетни области:

- "интелигентните градове" чрез публично-частното партньорство между вузовете, общините и бизнеса, приоритет за по-малките областни градове с технически вузове;
- изграждане и развитие на индустриални зони на терените на съществуващи в миналото и разрушени промишлени предприятия;
- оптимизиране на продоволствените вериги. Стимулиране на преработвателната промишленост и прецизното земеделие в малките населени места в близост до индустриалните градове.

Извън индустриалните зони фонд "Индустрия" ще финансира проекти в индустриални сфери, приоритетни по региони.

За преодоляване на задълбочаващите се регионални различия ще създадем нови финансови инструменти, които ще осигурят дългосрочно финансиране на важни инфраструктурни обекти, като предприятия за преработка на отпадъците, пречиствателни станции за питейна вода, хидромелиоративни съоръжения, енергийни проекти и др., чрез публично-частни партньорства и инфраструктурни облигации от страна на държавата и общините.

Зелена икономика

Системата на ООН разглежда зелената икономика като средство за постигане на устойчиво развитие и изкореняване на бедността. Зелената икономика **води до подобряване на човешкото благосъстояние и социална справедливост, като същевременно намалява значително екологичните рискове и екологичните недостатъци.**

Основните принципи, които залагаме за развитието на зелената икономика, са:

- опазване на околната среда;
- социално въздействие;
- икономически ползи.

В нашите виждания мястото на зелена икономика е в пет основни сектора:

- възобновима енергия;
- зелени сгради;
- управление на водите;
- управление на отпадъците;
- управление на земите.

Основен акцент поставяме върху:

Зелени сгради (без влагане на бетон) - като основен и неотменим критерий за архитектура и строителство в защитените територии по Натура 2000, както и по бреговата ивица на Черно море и река Дунав.

Управлението на земята е процес на управление на използването и развитието (както в градските, така и в селските райони) на земните ресурси. Земните ресурси се използват за различни цели, които могат да включват биологично земеделие, презалесяване, управление на водните ресурси и проекти за екотуризъм. Управлението на земята може да има положително или отрицателно въздействие върху земните екосистеми. Земята, прекомерно или неправилно използвана, може да разруши и да намали производителността и да наруши естественото равновесие. Ето защо пазарните свободи, правото да се разпореждаш със земята, трябва да бъдат държавно регулирани с цел защита на социалните права на гражданите като:

- свободен достъп до национални и природни ресурси, брегова ивица и др.;
- право да обработваш земята си с цел задоволяване на потребностите;
- свободен достъп до горите.

Предлагаме:

- Премахване концесиите на плажовете.
- Въвеждане на критерий за екологичните характеристики на земеделската земя при разпределяне на земеделските субсидии.
- Ограничаване на всички мерки, превръщащи земеделската земя в инвестиционен инструмент.
- Забрана концесиите за добив на дървесина в държавните горски стопанства. Държавата като собственик организира и извършва санитарната и промишлената сеч в държавните гори, а частните ползватели купуват дървесината.
- Преразглеждане на екологичните проекти с акцент върху залесяването.
- Задължение на индустрията с високи въглеродни емисии ежегодно да финансира залесителни мероприятия.

Възобновима енергия - акцент върху инсталации за добив на енергия от отпадъци.

Управление на водите - В XXI век все още близо 400 000 български граждани всяко лято са на воден режим. Да изместим фокуса от инсталациите за пречистване на отпадни води към инсталации за пречистване на питейни води. Активни мерки за контрол върху качеството на питейните води.

Управление на отпадъците - предлагаме пакет от мерки за рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци (където изоставането е тотално) чрез тяхното влагане в строителството на различни инфраструктурни обекти за достигане на целта - 70% рециклиране, съгласно Новата рамкова директива за отпадъците. Стимулиране на бизнеса чрез разработване на критерии за "зелени" обществени поръчки и предимства за тези, които осигуряват по-висока степен на рециклиране на строителните отпадъци. Въвеждане на подхода RRR (Reduce, Reuse, Recycle) - ограничаване на генериране на отпадъците, разширяване на повторната им употреба и рециклиране.

Следва

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

„Музикаутор” иска копирането на музика и книги да е легално

Организацията настоява за промени в Закона за авторското право, които да гарантират компенсации при ползването на чужд труд

В специална декларация от “Музикаутор” настояват за промяна в действащия Закон за авторското право. Организацията предлага изменение в чл. 26. Според тях, ако копирането на музика и книги за лични цели да стане легално, авторите ще бъдат компенсирани за използването на труда им.

“България е една от малкото държави, която въпреки че е въвела световната практика за частното копиране, не го прилага изобщо. В резултат на това хиляди български и чужди автори са лишени от справедливо възнаграждение от десетилетия. От отказа от реално правоприлагане са засегнати не само творците. Губи и държавата, която доброволно се отказва от постъпването на свежи пари, с които да се подпомогне развитието на културата у нас. Според закона 30% от събраните пари от тези компенсации ще постъпят в Национален фонд “Култура”, обясняват от “Музикаутор”.

Ако държавата използва всички механизми за финансиране на културата у нас, ще има много повече средства и възможности за нейното развитие вместо за разпад по примера на Царските конюшни, коментира изпълнителният директор на организацията Иван Димитров. Той е и съпредседател на КОПИ-БГ, дружеството, което следва да събира компенсационните плащания за авторите. Миналата седмица то проведе свое общо събрание и избра нов Управителен съвет с двама съпредседатели.

“Компенсации за авторите се дължат не от обикновените хора, които ползват празни носители – в това число дискове, флашки и др., на които може да се съхраняват произведения обект на авторски права, а от техните производители или вносители. Събраните средства след това се разпределят на всички правоносители. От 2011 г. обаче, когато компенсациите за частно копиране са разписани в закона, до днес механизмът не работи, заради сериозни пропуски”, обясняват в позицията си от “Музикаутор”. Именно заради това според тях са нужни спешни промени, които да доведат до ревизиране на правната рамка.

“Музикаутор” започна петиция, в която ще се разпишат българските автори, които подкрепят искането за законови промени. Всяка седмица “Музикаутор” ще изпраща картички до министъра на културата Боил Банов, в които ще му показва какви са позитивите от работеща регламентация на компенсационните възнаграждения от частно копиране.

Чл. 26 от закона посочва и как събраните суми да бъдат разпределени между отделните категории носители на права. В музикалния бизнес половината отива за авторите, 25% за артистите-изпълнители, останалото е за продуцентите. При печатните произведения авторите и издателите делят наполовина.

37 ПРОЕКТА ПОЛУЧИХА 151 000 ЛВ.

Чрез Културния си фонд тази година “Музикаутор” подкрепи млади автори и дебютанти, като даде за 10 техни проекта 37 500 лева. От организацията уточняват, че за тази година са подадени 129 заявления. Финансирани са общо 37 проекта, които са получили между 1500 и 5000 лв. Общата сума, която “Музикаутор” е дала, е 151 000 лв.

Тази година за първи път по решение на Общото събрание на сдружението отпуснатите средства бяха разпределени в отделни категории, гарантирайки равнопоставеност между жанровете, уточняват от “Музикаутор”.

В комисията, оценявала проектите, квотата за класическа музика е представена от Георги Арнаудов и Красимир Тасков, популярната - от Венцислав Мицов, Петко Дреников и Петър Георгиев, а фолклорната от Милен Иванов. Авторите в комисията са Васил Гюров и Иван Тенев, а “Вирджиния Пъблишинг” ЕООД е представлявала музикалните издатели.

БЛАГОЕВГРАД НЯМА ДА ИМ ПЛАЩА ЗА „ФРАНКОФОЛИ” 2016 Г.

Искът на “Музикаутор” срещу община Благоевград бе отхвърлен преди дни от местния окръжен съд. Дружеството съдеше местната власт за неизплатени авторски права по произведения, включени в репертоара на фестивала “Франкофоли”, който се проведе на 17 и18 юни 2016 г.

Съдът прие, че по силата на договор между Община Благоевград и френското дружество “Франкофоли”, организацията и провеждането на музикалния фестивал е поета от френското дружество. Недоказано остана и твърдението, че “Музикаутор” има сключени договори, с които са му отстъпени правата върху музикалните произведения, изпълнени на фестивала. Според съда организацията има право на възнаграждение само за използването на права върху музикални произведения, които са му отстъпени от авторите, а в хода на делото такива не са установени.

ВИТОМИР САРЪИВАНОВ СЕ ЗАВЪРНА В БНТ

Витомир Саръиванов вече е главен продуцент на продуцентски център “Спорт” към дирекция “Информация” в БНТ, съобщиха от медията. До началото на юни журналистът бе част от екипа на БТВ. Още тогава се появиха слухове, че той ще се завърне в БНТ, откъдето тръгва и кариерата му.

Шефският пост в спортния отдел на БНТ бе свободен, след като новото ръководство освободи Методи Манченко, временно поста бе зает от Боряна Тончева.

Витомир Саръиванов има над 20-годишен опит в телевизионната журналистика, а професионалният му път започва именно в БНТ, където неговите качества забелязва покойният акад. Хачо Бояджиев. Повече от 10 години Витомир Саръиванов е спортен коментатор и водещ в обществената телевизия, по-късно е едно от основните лица в българския филиал на “Евроспорт”. Работил е за всички големи телевизионни компании у нас като водещ и продуцент на някои от най-успешните предавания в родния ефир”, анонсираха шефския трансфер от БНТ.

Страница на Павлета ДАВИДОВА

Наз@ем от мреж@та

Изненадващата хвалба на премиера Бойко Борисов, че в държавния бюджет има над 2 млрд. излишък повдигна безброй въпроси в обществото. Какво е довело до тези пари, справя ли се кабинетът с правенето на финансови разчети и какво може да се направи с тези средства бяха само част от акцентите, които подхвана онлайн общността.

● Това че има 2 милиарда излишък не е за хвалене. Това означава само едно: Държавата товари данакоплатците прекомерно, със суми които няма идея за какво са й.

● Самохвалко. щом се реализират приходи повече от 2 милиарда на година защо не наредиш на твоите послушници-депутати да формират бюджет с пари за хората с увреждания, за увеличаване на всички пенсии и да закриеш паразитното министерство на туризма от което ще дойдат още приходи в държавната хазна?

● Когато финансовият ти министър е с полувисше образование от училището за счетоводители в Свищов, два милиарда са малко! Можеше да ги стъкмиса поне до 8-9 милиарда!

● Доста нелепо е да се хвалиш с огромни бюджетни излишъци. Наличието им означава, че бюджетът не е добре планиран. То какво да очакваш и от ПУЦ като Горанов де - поставени са лесни цели, за да може Рапона да се бие в гърдите колко е спестил, вместо парите да отидат за действителни нужди. А и в контекста на 16-те милиарда заем, за какви излишъци бръщолевят, не е много ясно.

● Разбира се, че след всичко, което се случва в държавата - ежедневни протести отвсякъде, природни бедствия, бедност, Вожда трябва да си поддържа самочувствието. Според него винаги всичко е било по мед и масло, когато той управлява и винаги другите му пречат.

● Първо, има бюджетен излишък, защото така нарочно е заложено в бюджета! Второ, какво общо имат бюджетният излишък и задлъжнялостта на държавата? Трето, като има бюджетен излишък, защо непрекъснато избухват тук и там брожения поради липсата на финансиране и на пари? Ако сме толкова добре, защо на територията сме под 5 милиона? А не ми се мисли какви са числата на реално работещи, пенсионери, ученици, ман-гали и т.н.

● Нова опашата манипулативна Бойко Борисова лъжа. Къде потрошихте Бойко 16 милиарда заем ,800 милиона вътрешен кредит,недвижимите имоти на КТБ и пиар излишъка от 2016-2017 г.? Ни звук ни стон,устата промълвила “Аз Бойко Борисов взимам и давам в зависимост от настроението ми и натиска на хората” .

● Борисов, с този излишък да не забравиш да отделиш догодина 1 мрд за саниране на празни апартаменти. Но за образование и здравеопазване няма смисъл да даваш, то не останаха хора, които да се образоват и лекуват...

● Всеки един излишък, трябва да се инвистира в деца, но на образовани родители. Всичко друго е ала-бала. Капитала на едно общество са хората, а те изчезват като топъл хляб.

● Врътката е, че залагат нереалистично ниски стойности в бюджета, и накрая винаги има преизпълнение, което могат безконтролно да си похарчат. В същото време ББ обяснява, че за да увеличи парите за децата с увреждания трябвало да взима едва ли не от пенсионерите. Отврат герберска!

● Отново демагогия и манипулации, ще видим че в края на годината отново ще сме на дефицит, защото тази държава не се ръководи в интерес на обществото, а в интерес на олигархията и мафията. Без справедливост, ред и законност не може да има богата държава. Вижте къде закъсват приходите в кражбите от ДДС, там крадат наште хора, а да е чул някой за осъден за кражба на ДДС?? Няма и няма да има.

(Запазен е оригиналният правопис)

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Очаквайте

ШЕСТАТА НОЩ НА ТЕАТРИТЕ В 15 ГРАДА НА 17 НОЕМВРИ

Джазово време в Банско

Петя Буюклиева открива утре фестивала с Биг бенд Благоевград, 8 дни изпълнители и публика ще обменят енергии под открито небе

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Прогнозата за времето в Банско през следващите дни е: джазово. Защото още днес градът ще се настрои на тази вълна под ръководството на Аксел Цвингенбергер и ЛаДива. Довечера двамата изключителни пианисти ще залюлеят пиринския град в буги-вуги ритъм. Макар че местата в културния дом са ограничени, все още може да се намерят билети за това уникално представление, което, така да се каже, подгрява чаканото цяла година събитие - XXI Банско джаз фест. От 4 до 11 август форумът отново ще събере музиканти и меломани от цял свят. 27 концерта на площада със свободен вход ще доставят наслада и радост на банскалии и техните гости, всяка вечер по три-четири формации ще покоряват сцената. За "нощните птици", както винаги, са предвидени джем сешъни, а през деня музикантите ще имат изяви в клубове на хотели и други сцени. Тома Спространов, освен че ще бъде водещ на концертните вечери заедно с Емил Войников от Джаз ФМ радио и Яна Иванова, ще представя всеки ден от 14 и 16 ч. играли филми от историята на джаза и портрети на джазови звезди.

Ето че навършваме 21 години, откакто като на шега създадохме Международния джаз фестивал в град Банско. Този факт ни изпълва както с чувство на гордост, така и на удовлетвореност, че в нашата страна има музикален фестивал, който се развива успешно и привлича все повече приятели от България и от редица страни по света. Никога няма да забравя как двама почитатели на великия Соломон Бърк - тя от Австралия, а той от Канада, дойдоха да прекарат медения си месец на джаз фестивала и оттогава редовно го посещават. Те доведоха и много техни приятели в Банско и с всяка изминала година посетителите се увеличават. Площадът в града се оказва вече малък, за да събере всички любители на музиката, на импровизациите и свободата. И тази година ще имате възможността да чуете великолепни изпълнители и да останете с много топлина в душите по време на вашата джаз ваканция, уверява създателят и организатор на фестивала д-р Емил Илиев.

Българското участие започва още първия ден с откриването от "дебютантката" на фестивала Петя Буюклиева и Биг бенд Благоевград с диригент Борис Янев и гост вокалистка Весела Морова. Утре ще гледаме и "Дърти пърчис" и Амалия. А в неделя на сцената ще се качи една от последните изненади, включени в програмата - Камен Кацата и "Карго стейшън". "Индиго кидс", които спечелиха наградата на музикалната и журналистическата гилдия на радиоконкурса "Пролет 2017", поставят началото на третата вечер, след тях своя репертоар ще представят Надя Тончева, артистичен директор на Джаз фест Казанлък и Националната младежка джаз сцена - Стара Загора, и квартет "Латино джаз проект". Васил Петров остава верен на Банско джаз фест - изявата му ще бъде с Ангел Заберски трио на 7 август. Отново ще видим в Банско Александрина Симеон - в квинтет с изпълнители от Германия. Програмата, подготвена от Камелия Тодорова и Станислав Арабаджиев трио, ще чуем на 9 август. И закриването на фестивала на 11-и е запазено за български артисти - Рут Колева лайв бенд за първи път ще се качат на тази сцена, а специалният подарък за публиката ще са няколко песни от предстоящия албум на певицата.

Италианката Киара Панкалди е първата чуждестранна звезда, която ще изгрее на пл. "Никола Вапцаров" утре вечер с квартет от класни музиканти. Нишвил биг бенд с диригент контрабасистът Владан Караджов е състав от опитни джазови изпълнители от Ниш (повечето от тях са преподаватели по музика) и талантливи млади джазмени. Уралският диксиленд, основан в Челябинск със съдействието на местната филхармония, ще свири за първи път у нас. С интересен набор от инструменти "Джазбонс" изпълнява елегантна смесица от джаз и блус. Чрез още по-необичайни инструменти изразява своите виждания за джаза швейцарско-руското Етно транс дуо - гусли, дръмбой, кларинет и бас кларинет. Гердбенд трио от Германия идва за втори път на Банско джаз фест и вероятно ще чуем нови композиции на Герд Байер. На 7 август ще видим Франк Соливан и "Дърти кичън" от САЩ. С особен интерес се очаква първото участие на Ли Шаочуан квинтет от Китай, воден от най-награждавания китайски тромпетист и композитор. Дейвид Дауър трио от Великобритания е познато у нас и от миналогодишното им турне в България. За "Джайв ейсес" няма какво да се обяснява - те вече няколко пъти са показали в Банско как се прави шоу. НАТО джаз комбо, създаден през 1985 г., концертира по целия свят и се гордее, че поддържа, съхранява и развива традицията на джаза. Известния алт саксофонист Дмитрий Баевски, роден в Русия, живеещ от 20 години в САЩ и титулуван като изпълнител с изумителни качества и оригинален стил, ще чуем с неговия квартет. "Джипси кингс" и Пако Балиардо идват от Франция, за да разтърсят сцената с темпераментните си композиции - да се готвят танцьорите в публиката!

Барабаниста, композитор и преподавател Балаж Бади, един от най-уважаваните музиканти на унгарската джаз сцена в наши дни, ще видим с неговата група и солистка водещата джаз певица Криста Почкаи. Лиза Симон, дъщерята на прочутата Нина Симон, която не само пее великолепно, но създава и авторска музика, ще дойде за първи път в Банско. Любимците и на българската публика "Мат Бианко" от Великобритания ще изнесат третия концерт на 10 август.

Седемчленната ритъм енд блус сензация "Джук джойнт роялс" е базирана в Австрия, посветени са на музиката от 40-те и 50-те години, облагородявайки звука с малко чист рокендрол. В заключителната вечер на 11 август освен тях ще видим съпрузите - пианистката Рейчъл Зи и барабаниста Омар Хаким, еднакво компетентни по отношение на джаза и рока, твърдят музикалните експерти.

„До, ре, ми в пелени" за децата на Видин

Специалният подарък на Държавната опера в Стара Загора за малчуганите на Видин по време на второто издание на "Летни вечери на операта и балета - Баба Вида 2018" е незабравимо музикално приключение със спектаклите "До, ре, ми в пелени" и "Музичко в света на музиката", съобщава Сийка Лапачка, пиар експерт на операта.

Един от най-успешните проекти за деца на Старозагорската опера "До, ре, ми в пелени" - опера за деца от 0 до 3 години, ще бъде представен днес, 3 август, от 11 ч. в Крайдунавския парк във Видин. Режисьорка на атрактивното представление е Росица Костова, асистент-режисьорка е Пенка Александрова. Участват Нина Димитрова, Нели Нечева, Теодор Петков, Никола Марулев и трио "Реверанс". Съпровод на пиано - Светлана Денева.

Снимка ДО СТАРА ЗАГОРА

"До, ре, ми в пелени" предлага на най-малките любители на операта вълнуващо пътешествие на крилете на музиката. С класически произведения от цял свят мъниците от 0 до 3 годинки ще преплуват хубавия син Дунав, ще танцуват неаполитанска тарантела и виенски валс, ще подремнат с руски приспивни мелодии, ще играят и ще се забавляват.

Спектакълът за малко по-големите "Музичко в света на музиката" - анимиран музикален проект за деца от 3 до 7 години, ще се състои на същото място от 12.30 ч. Създаден е по идея и режисура на Красимира Георгиева. Участват Нели Нечева, Теодор Петков, инструментално трио "Реверанс".

Музичко е сред нас! Той е пухкаво, бяло мече, което обича да слуша музика и я търси навсякъде - в парка при птичките, на улицата при колите и клаксоните, в детската градина... Музичко е забавен, интересен и увлекателен и е в очакване да се срещне с вас, приятели! Заповядайте да пеем и танцуваме заедно, канят от екипа на Старозагорската опера. Входът и за двете представления е свободен.

КРАТКИ

Младежкото жури на „Любовта е лудост"

Фестивалът "Любовта е лудост" за втора поредна година има своето младежко жури, което ще има задачата да определи най-добрия филм от младежката конкурсна програма. Ментор ще бъде Румен Русев, който беше част от миналогодишното младежко жури. Късометражният му филм "Джъмп кът" ще бъде излъчен по време на фестивала. Петимата членове на журито са от Варна - Адриан Стефанов на 18 години, ученик в IV ЕГ "Фр. Жолио-Кюри", Антония Ганева на 17 г., ученичка в I ЕГ Варна, Християна Иванова на 19 г., току-що завършила IV ЕГ "Фр. Жолио-Кюри", София Филева на 16 г., ученичка в Международното френско училище "Шарл Перо", и Александра Златева на 16 г., ученичка в IV ЕГ "Фр. Жолио-Кюри".

Село Арчар посреща гости на събор

Традиционният събор "Илинден 2018" във видинското село Арчар ще се проведе от днес до 5 август. Тазгодишното осмо издание е посветено на 120 години културно-просветна дейност в село Арчар и 120 години Народно читалище "Образование 1898", казва пред БНР организаторът Мирослав Людмилов: "Тази година се честват 120 години от изграждането на сградата, в която днес се помещава читалището и също така ние честваме 120 години културно-просветна дейност. В рамките на събора ще има организирана празнична концертна програма на 4 август от 20 ч. пред сградата на читалището."

Пускат още 200 билета за концерта на Горан Брегович в Пловдив

Снимка "МОКО СЪЛЮШЪН"

Заради огромния интерес към концерта на Горан Брегович и неговия Оркестър за сватби и погребения на 28 септември от 20 ч. в Античния театър в Пловдив, организаторите от "Моко сълюшън" пускат допълнителни 200 билета. Почитателите на балканската звезда имат последен шанс да се сдобият с пас за уникалния двучасов лайв, на който той ще изпълни най-големите и емблематични хитове от началото на кариерата си до днес - "Аризонска мечта", "Месечина", "Калашников", "Буба Мара" и др. Брегович в компанията на най-добрите музиканти от легендарния си оркестър, както и талантливите български певици - сестрите Людмила и Даниела Радкови, обещават да зарадват публиката с близо 120 минути луди балкански ритми. Билетите са по 50 и 60 лв. и може да бъдат купени в мрежата на "Ивентим" в цялата страна, както и онлайн на eventim.bg, научи ДУМА от Поли Петрова, пиар мениджър на "Моко сълюшън".

www.duma.bg

Очаквайте

ПЛОВДИВ СТАВА СТОЛИЦА НА СПИРТНИТЕ НАПИТКИ

Българин създава десерти за звезди

Стремежът на 30-годишния шеф Павел Павлов е да сътворява съвършени произведения на кулинарното изкуство

Шеф Павел Павлов е български сладкар, правил десерти за краля на Норвегия, за рок легендите от "Kiss", за поп идола Джъстин Бийбър, както и за много холивудски звезди. Стремежът на 30-годишния готвач е да създава съвършени произведения на кулинарното изкуство, като не спира да търси нови вкусове и да работи върху стила и техниките си.

Есенният телевизионен сезон ще донесе специална изненада на любителите на изкусните десерти и неочаквано вълнуващите вкусове. Премиерното предаване в програмата на 24Kitchen - "Нещо сладко с Павел Павлов", е изцяло локална продукция, която от 10 септември, всеки ден, в 14 ч., ще въвежда зрителите в изкуството на десертите.

"Този път ще предложим среща с професионален готвач и то от световна величина. Досега в българските продукции дадохме възможност на публиката да се вдъхнови от изключителната страст към храната на Йоли и Божана. Сега предлагаме различен поглед и фокус върху високото майсторство на човек, който е избрал кухнята за своя професия", обясни програмният директор на Фокс нетуъркс груп за Балканите Весела Димитрова.

Снимка 2018 © 24KITCHEN

В 20-те епизода на предаването "Нещо сладко с Павел Павлов" майстор-сладкарят ще сподели рецепти и кулинарни техники за приготвяне на някои десерти

Павел е не само обаятелен и харизматичен, но и изключителен професионалист, който с желание споделя богатия си опит и майсторски тайни. Младият сладкар обича да пътува и да експериментира. Започва кариерата си в България и усъвършенства професионалните си умения на различни места в Европа и Америка. Шеф Павлов е единственият български сладкар, член на Норвежкия кулинарен отбор. В момента живее и работи в Норвегия, където открива и страстта си към изключително взискателната, предизвикателна, но и вдъхновяваща работа с шоколада.

Вицът

Четири приятелки се връщат от отпуска:

- Ще разкажа всичко на мъжа си! - зарича се едната.

- Каква глупост! - възкликва втората.

- Каква смелост! - удивлява се третата.

- Каква памет! - възхищава се четвъртата...

Проф. ВЛАДИМИР ИГНАТОВСКИ, кинокритик, преподавател
ГОРАН БЛАГОЕВ, тв водещ
ДИМИТРИНА ГЕРГОВА, журналистка, гл. редактор на в. „Русия днес"
ИВАН ГАЙТАНДЖИЕВ, журналист, дипломат
Проф. д-р МИЛАДИН АПОСТОЛОВ, писател, педагог
ПАНАЙОТ ПАНАЙОТОВ, актьор, сценарист, режисьор
РУШИ ВИДИНЛИЕВ, певец
ХРИСТО ХРИСТОВ, журналист

Зам.-управителят на ДУМА и народен представител от „БСП за България"

ИВАН ЧЕНЧЕВ

празнува в неделя, 5 август, своя рожден ден. Пожелаваме му преди всичко да не се отърве от здраве, много лично щастие и професионални успехи във всички поприща, с които се е нагърбил.

Иване, не забравяй, че парламентът е довреме, а свързването с ДУМА е доживот.

От екипа на ДУМА

ЦИРКОВА „НОЩ" ИДВА В ГРАДА НА ТЕПЕТАТА

"Нощ" на португалската компания Circolando ще гостува в Пловдив. Ценители ще имат възможност да станат свидетели на съвременен цирков спектакъл, в който трима изпълнители и един диджей прекрачват в мрака, за да търсят просветление сред стотици автомобилни гуми. Този изключително физически, но същевременно и силно емоционален танц оспорва нашите изразни средства и естетика и дълбае в полето на импровизацията. Вдъхновен от всекидневието в крайните градски квартали и правилата на подземния живот, спектакълът избухва диво и неочаквано сред развалини и отломки. Не подценявайте нощта. Тя е по-жива, отколкото си мислите. През нощта може да се случи всичко. Навсякъде...

Circolando е мултидисциплинарна компания, която съчетава танц, цирк и театър с множество други изкуства - поезия, визуални изкуства, музика и видео. Спектакълът "Нощ" е част от 11-ото издание на международния фестивал за съвременен танц и пърформанс One Dance Week и ще бъде изигран на 5 октомври в залата на Дом на културата "Борис Христов".

Представлението не се препоръчва на лица под 16 години. Ограничен брой билети за спектакъла на цени от 15 лв. има онлайн в системата на EpayGo.bg, както и на касите на EasyPay.

„Б.Т.Р." гостува в Бургас със самостоятелен лайв

Сцената на Летен театър Бургас на 11 август ще е домакин на концерта "Невидими стени" на "Б.Т.Р.". Жители и гости на града ще имат възможност да чуят около 26 песни. Атанас Пенев - вокали, Славчо Николов - китари, вокали, Иван Калфов - бас-китара, Илиян Диков - барабани, ще забият повечето парчета от последната си тава "Невидими стени" и най-популярните хитове от 25-годишната си история. Седмица след самостоятелния си концерт в Бургас родната банда и "Гласът на рока" - Глен Хюз, ще бъдат едни от хедлайнерите на "Варна Мега рок" фестивал.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

3

Преп. Исакий, Фавст и Далмат

БЕЗПЛАТНИ УЕБИНАРИ ПОМАГАТ НА МЛАДЕЖИ

Две полезни и интересни безплатни онлайн обучения са насочени към млади хора между 17 и 30 години и ще бъдат достъпни за всеки, който има желание и се е регистрирал предварително за участие. Екипът на "Форум Ключ" е готов да сподели своя опит на работа с различни презентатори за това как да бъдем успешни, когато излезем пред публика.

При подбора на темите е отчетен досегашният опит от събитията. "Как да преодолеем стреса при презентиране" ще се проведе днес, 3 август, от 16 ч. и в рамките на 40 минути до час ще даде на участниците много конкретни насоки как да овладеят собствените си страхове при излизане пред публика. Уебинарът "Как да структурираме презентацията си" е насрочен за събота, 4 август, и отново за час ще насочи участниците как да подредят презентацията си така, че посланията им да бъдат запомнени и ефектът да бъде максимален.

Вертикален тийн сериал ще се гледа вече и у нас

"Seen" е първият вертикален тийн сериал, който се пуска в България. Епизодите вървят всяка седмица в петък и може да се гледат на MySparx/WOAH и във фейсбук.

Сагата показва в развитие отношенията на група приятели - Елла, Нина, Алекс и Джейк. Те са на 16 години и като всички на тази възраст са изцяло в мрежата. Животът, или поне по-важната част от него, според личния им мироглед, е това, което се случва, докато споделят, обсъждат, преживяват, харесват или отричат в собствените си онлайн кръгове. Пишат съобщения за всичко и за всички. И, разбира се, получават Seen - проклятието на чата. Това усложнява нещата и променя отношенията вътре в групата. Защото в чата на техния живот Seen (видяно съобщение, но без отговор) означава много: пренебрежение, нежелание, нехаресване, несигурност, страх - все неприятни неща.

Сериалът е хит в Полша, Сърбия, Италия, Румъния и Унгария и тази година бе сред номинираните за надпреварата в категория "Медии" на филмовия фестивал в Кан от общо 2594 кандидатури. Историите и героите на "Seen" се следят не само от връстниците им, но и от техните родители. Защото дават възможност да погледнат живота на децата си отблизо и без маски. Допълнително предимство за популярността на сериала е вертикалният формат на епизодите. Те са направени специално за мобилни устройства, за максимално добро изживяване.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

СРЕЩИ

МИРОСЛАВА ЗАХОВА:

Имаме нужда от леко и непретенциозно изкуство

То трябва да е поле за преживяване на споделени събития и емоции между изпълнител и зрител, казва младата артистка

Интервю на
Боян БОЙЧЕВ

☐ *Мира, откъде у теб тази любов към танца и сцената?*

- По-скоро е усет към танца и сцената, които съм имала, откакто се помня, и сега развивам. Любов не бих използвала като дума, защото чувствата, които изпитвам към творческата работа, са смесени и любовта невинаги преобладава.

☐ *Ти си актриса и танцьорка. Все пак, кое е водещото при теб?*

- Аз съм завършила Националното училище за танцово изкуство в София със специалност модерен танц и съм бакалавър по танцов театър от Нов български университет, което ме прави по-скоро танцьор и изпълнител в сферата на сценичните изкуства. Участвам в някои театрални представления, но тялото и движението са водещи при мен.

☐ *Защо актриса на свободна практика, а не към някой театър?*

- Заради свободата на избор. И без това финансовата страна на нещата е слаба, в което и поле да се развиваш. На свободна практика поне сам решаваш кои ангажименти да поемеш и в кой проект да работиш.

☐ *Много от проектите, в които участваш, са изградени на базата на пърформанса. С какво те привлича това направление в съвременното изкуство?*

- Пърформансът е изкуството на времето "тук и сега"! Време, което среща зрители и изпълнители, за да създадат творбата заедно. Има идея, но трябва да бъде развита и от изпълнител, и от зрител. Най-интересното за мен в пърформанса, е, че може да бъде всеобщ начин за комуникация. Може да бъде времето. Служи за универсализиране на образа и естетизиране на събитийността. Именно тази ежедневна пътека от събития, които съществуват в живота на всеки човек. Това е което ме привлича, чувствам го най-честно, отворено и ясно като изразно средство засега.

☐ *В началото на тази година участва в "Историята на вчерашния ден", една инициатива на галерия "Етюд". Разкажи за нея. Какво значи да се концентрираш до връхната точка на "пасивната деятелност"?*

- Това е едно галерийно представление, в което, най-грубо казано, се забавлявахме с това как може да разтеглим времето на едни нормални и естествени действия, как може да сме активни, но да не правим нищо или криейки се, да покажем най-интимното. "История на вчерашния ден" ще продължи да се играе през есента в галерията.

☐ *А "Мадам Кифла"? Това е твое авторско представление. Провокираш зрителя да се замисли върху въпросите "Какво определя едно тяло като красиво?" и "Кога то се превръща в грозно?". Какъв е твоят отговор?*

- Тялото е красиво, само когато душата е красива, това е истинската красота за мен. Всеки опит да се постигне красота наобратно, отвън, изглежда грозен.

☐ *Участваш в "Саломе", в "Медея". Две доста провокативни представления, дори има и възрастово ограничение. Разкажи на нашите читатели за тях. Съзнателно ли търсиш провокацията? И какво искаш да кажеш на зрителите чрез нея?*

- Това са две много любими мои представления на Мирослав Йорданов, с когото работим от години. Той е човек, които умее да използва провокацията, и то доста точно. Да, съзнателно провокираме зрителите, при това - успешно. След наши представления мненията са различни, хората са развълнувани от видяното - приятно или не. И всъщност това е най-ценното - да възбудиш внимание, дискутиране и интерес.

☐ *А "Сърцето на мрака" по Джоузеф Конрад? Разкажи за твоята роля в този спектакъл.*

- В "Сърцето на Мрака" Явор Костов (един от любимите ми български актьори) води историята на Джоузеф Конрад за първите стъпки на европейците в Африка. Всички останали участници имат малки и разнообразни образи, през които преминават, за да потопят зрителите в пътя към сърцето на мрака. Било то европейци, тъжни и весели негри, човекоядци, музиканти и прочие. Всичко това бе възможно поради невероятната и мащабна сценография на Мартиан Табаков и режисурата на Валерия Вълчева.

☐ *Над какво работиш в момента?*

- В момента по-скоро си почивам, малко се дистанцирам от изявата. Работя като модел за творбите на Радослав Мълов, един интересен наш скулптор. Скоро в Гьоте-институт, може да видите негови неща.

☐ *А теб къде и кога могат да те видят зрителите? Какво планираш в бъдеще и накъде искаш да се развиваш?*

- Сега се ориентирам към кухнята на творческите процеси, не толкова към крайния резултат. Посещавам като участник и зрител международния фестивал за съвременен танц и пърформанс "Антистатик", който се провежда всяка пролет. Тази година положението беше извънредно - Създаде се първата българска танцова платформа към фестивала и успяхме да покажем нещата си пред публика от високо ниво и да създадем връзки и контакт с интересни колеги.

☐ *Какво според теб е модерното изкуство?*

- Изкуството на миналия век е така наречено модерно изкуство. Изкуството, което създава нови светове, наративното изкуство. Иначе като дума "модерно", може да се използва за актуално, съвременно изкуство. То обаче трудно би се определило, защото живеем в него. Когато имаме малко дистанция, бихме могли по-добре да определим актуалното изкуство.

☐ *Има ли нужда съвременният човек от изкуство и от какво?*

- Да, разбира се, всеки човек има нужда от изкуство. И всяко време си има изкуство, което зависи от много полета и слоеве - културни, социални, икономически и техните обмени. Аз мисля, че съвременният човек има нужда малко да "успокои топката" и по-полека да изживява живота. Имаме нужда от леко и непретенциозно изкуство, което да е поле за преживяване на споделени събития и емоции!

☐ *Къде е границата между истинското изкуство и псевдоизкуството?*

- В България няма такава граница. Но според мен е въпрос на усещане. Когато гледаш нещо, то ти влияе по определен начин, за мен може нещо да е много истинско и съкровено, а за теб същото нещо да не достигне по този начин и съзнанието ти да го възприеме като фалшиво. Относително е, както всичко.

☐ *Какво мислиш за чалгата - не само като музика, но и като начин на живот?*

- Забавлява ме! Не ме дразни толкова, както преди, но мисля, че вече не е толкова модерно да слушаш такава музика и да имаш такъв начин на живот. Всеки е свободен да избира, мъчно ми е, когато видя този избор, но се радвам, че живеем в разнообразен свят.

☐ *Има ли възможност у нас талантливи млади хора да се посветят на изкуството и да могат да се издържат чрез него?*

- Не. Налага се да работиш нещо странично, за да се издържаш.

☐ *Спомняш ли си твоя дебют на сцената?*

- Да, разбира се, това е представлението "Медея". Започнах обещаващо и съм много благодарна за професионалния си път дотук.

☐ *Любимата ти постановка, в която участваш?*

- Проектите са като деца! Не мога да кажа, че обичам някой повече от друг или че имам любими. Всеки процес те учи и развива, дава и ти взима, формира те по различен начин.

☐ *Коя роля изразява най-вече теб или това е просто игра на сцената?*

- В нашето изкуство няма роли! Има агенти, проводници и образи, зависещи от контекста и темата на творбата.

☐ *Добре, а каква си в живота? Можеш ли да се опишеш с няколко думи?*

- Комуникативна, всеотдайна и нетърпелива. Инат.

☐ *Любимата ти пиеса?*

- Обичам текстовете на Бекет, на Дюрас.

☐ *А коя книга стои на нощното ти шкафче?*

- Нямам нощно шкафче, но в момента чета "Танцът на реалността", на А. Ходоровски.

☐ *Случва ли ти се да танцуваш просто ей така и в какви ситуации?*

- Да, постоянно, така ми е лесно да изразявам чувствата си!

☐ *С какво разпускаш в свободното си време?*

- С приятели, разходки, храна. Обичам да си угаждам!

☐ *Какво цениш най-вече в хората? Кое не прощаваш?*

- Трудно прощавам на себе си, на другите е полесно! Ценя отговорността, търпението и откритостта.

☐ *Твоята философия за живота?*

- Нямам философия, а по-скоро нагласа за живота и тя е през призмата на любовта! Или поне се старая да е така!

МИРОСЛАВА ЗАХОВА е родена на 26 май 1993 г. в София. Артистка на свободна практика. Участва в танцовите представления "Медея", "Леда и лебедът", "Viva la Classica", "Моят живот! Да имаш ляв палец", "История на вчерашния ден", в театралните постановки "Три и половина", "ТРАЕВРЕМЕНЕ", "Росмерсхолм", "13-ят месец", "Бунюел на плажа", "Сърцето на мрака", в пърформансите "Саломе", "Figura sedens", "Не ходовите линии на зрителя", "Право на собственост", "Per-la", "Реквием за две лисици и едно писмо", "Madame Kifla" и др.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

(Не)познатите приказки или различните варианти на класиката

Ако се вярва на анимациите на Уолт Дисни, във всички класически приказки щастливият край е неизбежен. Защото вълшебният свят е невъзможен без милите говорещи животни, които спасяват хората, без добрите феи, чиито магически пръчки вършат чудеса, без любовта, побеждаваща всички злини... Но такъв ли е бил първоначалният замисъл на световноизвестните истории или познатите на няколко поколения сюжети са далеч от оригинала?

Независимо от някои стряскащи детайли, разкриващи първоначалния замисъл на известните вълшебни истории, те ще бъдат запомнени като красиви примери, когато доброто винаги побеждава злото

Всъщност повечето варианти на бисери от съкровищницата на народното творчество, събирани и записвани от прочути майстори на словото като Ханс Кристиан Андерсен, Шарл Перо и братя Грим, залагат на доста по-мрачни и дори кървави събития.

Касапницата в „Пепеляшка”

В познатата ни версия на приказката бедна девойка, обиждана и тормозена от нейните доведени сестри и злата мащеха, отива на бал, където в нея се влюбва красив принц. Но на горката се налага да избяга от двореца преди полунощ и в бързината губи пантофката си. После престолонаследникът обикаля с нея из цялото кралство и пробва дали обувката ще е по мярка на някое от момичетата. Открива Пепеляшка, на която чепикът пасва идеално, женят се и живеят дълго и щастливо. Във варианта, предложен на първите читатели от Шарл Перо, жадната за богатство и власт майка заповядва на дъщерите си да отрежат пръстите на краката, за да успеят да намъкнат пантофката и така да излъжат принца. Но пъкленият план се проваля и птици изкълвават очите на измамничките. В германския първоизточник на приказката наказанието за двете сестри е особено сурово: заради постъпката си те

са осъдени да танцуват с обувки от нагрят до червено метал, докато умрат. Има също история, разказваща как на помощ на Пепеляшка идва не феята кръстница, а починалата й майка, която се явява като животно или дърво. В друга трактовка на случката принцът заповядва да се намаже стълбището на двореца със смола, за да не може клетото момиче да избяга от съдбата си... Любопитното е, че в наше време изследователите на устното народно творчество са документирали над 500 различни варианта на историята за Пепеляшка.

Изнасилването на „Спящата красавица”

Според известното на всеки предсказание принцесата си убожда пръста на вретено и заспива вечен сън, докато храбрият принц не я събужда с целувка, вдигат голяма сватба и заживяват като семейство за пример. Обаче в оригиналната приказка на Джамбатиста Базиле красавицата се свестява от... раждането на близнаци(!), след като негово кралско височество не просто я докосва с устни, а я изнасилва и си тръгва, понеже вече е женен. Хубавицата обаче го открива и “изненадва” с факта, че е станал баща. Но законната му съпруга (естествено) се опитва да убие натрапницата. Дядото на децата пък отсъжда майка им да се омъжи за човека, който откраднал честта й, докато била в несвяст... В друг вариант на историята принцесата с новороденатата си дъщеря Аврора и сина си Денят попадат в замъка на кралица-човекоядка, която иска да ги изконсумира за вечеря. За щастие, се намесва икономът на двореца, който слага на тяхно място една коза с двете й малки козлета и така успява да измами злата вещица...

Проклятието на „Малката русалка”

Дъщерята на морския крал - Ариел, заменя своята рибешка опашка и прекрасния си глас за човешки крака и се опитва да спечели любовта на принц Ерик. Той също я харесва до такава степен, че заедно убиват злата вещица, обрекла морското създание на непоносими изпитания. След това магията е развалена, младите се женят и остаряват заедно. В първоначалния вариант на приказката Андерсен отделя специално внимание на проклятието, сполетяло малката русалка, според което тя завинаги при всяка крачка ще изпитва болка сякаш стъпва по остриета. Понеже трагедията и прекрасното са взаимно изключващи се понятия, в крайна сметка негово височество се отказва да понася мъките на девойката от дълбините и се жени за друга. Изоставеното същество, което вече не е риба, но няма как да е пълноценен човек, се хвърля в морето и се превръща в пяна...

Самоубийството на храбрата „Мулан”

Във версията на “Уолт Дисни пикчърс” храбро младо момиче, което не се вписва в скованите традиции на своето общество, открива, че старият му баща е получил заповед да се включи в отбраната на Китай срещу нашествениците-хуни. В пристъп на храброст и всеотдайност Мулан се предрешва като мъж и влиза на мястото на родителя си в армията на императора, преминавайки през трудното обучение заедно с комична групичка воини, предвождани от красивия капитан Шанг. Оставайки вярна на сърцето си, девойката се превръща в опитен боец, като осигурява победа на своята нация и дълго чаканите почести за семейството си. В оригиналната поема за Хуа Мулан обаче Китай губи войната. Вражеският хан я оставя жива с условието, че тя ще стане негов трофей. Но момичето успява да избяга, а като стига до родния дом, открива, че татко й е починал, а майката се е омъжила отново. Тогава храбрата Мулан решава да отнеме живота си...

Бракът и децата на „Рапунцел”

Дългокосата Рапунцел е прекарала целия си живот във висока кула, но случайни обстоятелства я срещат с красив разбойник. Те решават да се възползват от ситуацията, за да може всеки да сбъдне мечтата си. Принудени да прекарат известно време в приключения, естествено, се влюбват един в друг. Принцесата свързва живота си с чаровния тип и двамата намират истинското си семейство. Такъв е сюжетът на известната музикална анимация, прочула се в цял свят с тази завладяваща история. Във версията на братя Грим, за които всъщност това е една от най-благополучните приказки, бедни селяни са принудени да продадат дъщеря си за шепа семена. Момичето попада при зла вещица, която я затваря на върха на една планина в недостъпна за хората постройка без врати и стъпала. Веднъж край кулата минавал принц, който чул прекрасната песен на Рапунцел и успял да се качи при нея благодарение на дългите й руси коси. Злата магьосница обаче разбрала за срещите им и избутала годеника на девойката от прозореца. Клетият младеж паднал точно върху острите колове край кулата, които му проболи очите. Слепецът няколко месеца обикалял гори и планини, докато отново не чул гласа на възлюбената си. Като я намерил, сълзите й успели да му върнат зрението, а тя вече имала две деца. Въпреки всичко, решили да сключат брак и заживели като в приказка...

Независимо от истината за доста стряскащи детайли, разкриващи първоначалния замисъл на някои прочути класики за деца, ясно е, че те ще бъдат запомнени от поколения ценители на вълшебните истории като красиви примери, когато доброто и любовта винаги побеждават злото.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

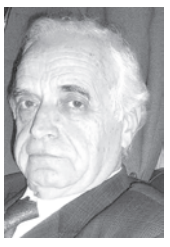
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 3 АВГУСТ 2018

Пионер на българската микроелектроника

На 16 август се навършват 90 години от рождението на чл.-кор. проф. Йордан Касабов, човека, който мисли оригинално и действа стойностно

Кирил МОМЧИЛОВ

Роденият в село Троица, Шуменско, Йордан Димитров Касабов има рядкото щастие в Софийския университет "Св. Климент Охридски" да попадне в полезрението на академик Георги Наджаков. Докато учи, е в кръжока му по опитна физика, след дипломирането - спечели конкурс и продължи като аспирант при своя учител. В 1956 г. защити кандидатска дисертация на тема "Върху строежа на запиращия слой на селеновите токоизправители". С нея показва, че добър изправителен ефект при селеновите токоизправители се получава при сложна структура на запиращия слой. Младият учен предложи нова технология за получаване на качествени селенови токоизправители, която успешно бе внедрена в едно от предприятията на ЕЛПРОМ.

Във Физическия институт на БАН от 1959 г. създаде и ръководи лаборатория "Силиций", която прерасна в секция, а на нейна основа през 1967 г. бе създаден Централен институт по елементи при ДСО "Изот". И съвсем естествено бе Йордан Касабов да бъде негов директор. За да го видим по-късно като директор на Института по микроелектроника.

От началото на 1979 г. до смъртта (13.4.1992) чл.-кор. проф. Касабов ръководи Сектора по физически проблеми на микроелектрониката и Лабораторията към него в Института по физика на твърдото тяло на БАН.

Славната ботевградска фирма за полупроводникова техника "Микроелектроника" бе включена в списъка за ликвидация като част от програмата за реализиране на структурната реформа през 1996 г.

Плодотворна бе дейността му и като преподавател по физика на полупроводниците, полупроводниковите прибори и интегрални схеми в Софийския университет. Той има изключителни заслуги за подготовката на поколения висококвалифицирани физици-специалисти и докторанти в микроелектрониката, негови възпитаници днес работят в Чехия, Германия, Канада, САЩ, Мексико и в други страни.

Йордан Касабов е автор и съавтор на повече от 20 изобретения в областта на микроелектронните технологии с голямо значение. Изобретенията му за сензори бяха патентовани в Англия, Италия, Франция, Русия. Библиографската справка ни посочва 112 негови публикации в наши и чуждестранни списания и сборници, 5 книги и монографии по полупроводници, прибори и интегрални схеми, 30 научнопопулярни статии, над 60 разработки, които са внедрени в практиката.

Под ръководството на проф. Касабов бяха създадени и внедрени оригинални полупроводникови прибори и МОС-интегрални схеми, с които бе ускорено развитието и международното утвърждаване на българската микроелектронна промишленост. България разполагаше за времето си с модерна и съвременна технологична и изследователска база и с екип от превъзходни специалисти за разработка и производство на МОС-прибори и интегрални схеми. Нека се знае, че на Световното изложение в Осака, Япония, през 1970 г. нашата страна бе трета след САЩ и Япония, която изложи електронни калкулатори на основата на интегрални схеми!

Професор Касабов е създател на научното направление за МОС ИС-метал-окис-силиций интегрални схеми в България; разработи физичните и технологични основи на силициевите прибори и МОС ИС - дифузионни процеси на примеси в силиций, силициеви слънчеви елементи, МОС-транзистори и интегрални схеми с висока степен на интеграция, МОС-холотрони и др. През последните години

Йордан Касабов

от живота си се насочи и към проблеми от областта на сензориката и информатиката.

В края на този кратък очерк ще цитирам оценката на проф. Крум Коленцов от Института по физика на твърдото тяло при БАН за чл.-кор. Йордан Касабов: "От съвместната ни работа съм останал с впечатлението, че той умееше да мисли оригинално и да действа стойностно, благодарение на което постигна забележителни научни резултати, плод на които бяха нови изделия за индустрията, които няма кой да изтрие от Златния фонд на българската приложна и инженерна физика - в полупроводниковата техника и микроелектроника през Двадесетия век"

На 4 август се навършват 40 ДНИ от смъртта на

ВЕСКА КОЛЕВА

Родена на 23.02.1942 г.
в с. Правец, Ботевградско

Тя работи много ефективно като организационен работник и отличен експерт в Института по криминалистика.

Веска бе прекрасна съпруга, майка и баба. Много активен член на БСП, безпределно предана на социалистическия идеал.

Ще я носим в сърцата си не само като ярък общественик, но преди всичко като кристално чист човек.

ПК „Политолог" към РС на БСП „Средец"

Акад. Никола Михов за погребението на Енгелс

Никола ЧОЛАКОВ,
Горна Оряховица

Никола Василев Михов е роден на 18 март 1877 г. в Габрово. Учителства в с. Драганово през учебните 1895-1896 и 1896-1897 г. Тук денем учи децата в новото двуетажно трикласно училище, а вечер - техните родители. Младият учител основава театрална трупа, раздава книги от читалищната библиотека, свири на цигулка и ръководи хор от ученици, учителки и учители. Той организира синдикална учителска организация под името "Драгановско околийско учителско дружество "Сам си помагай", в което членуват учители от Драганово, Стрелец, Сушица и Долна Оряховица, често с месеци неполучаващи заплати. По инициатива на 19-годишния учител Михов в околностите на Драганово местните учители Марин Пенков (баща на Владимир Русалиев), Христо Иванчев, Христо Калицов, Иван Гацов (баща на Боян Мага) и други образуват социалдемократическа група, която е поздравена от секретаря на РСДП в София Георги Бакалов. Пеят "Интернационала" по Драгановските баири, когато излизали на разходка. Младият учител чете пред селяните френския вестник "Малката република", като превежда дописката на С. Менделсон "Погребението на Фридрих Енгелс".

Ето част от текста: "Ковчегът е обкичен с 50 венци, изпратени от различни работнически социалистически организации в Европа, в това число и от българските социалисти. Евелинг, превел "Капиталът" на английски език, Либкнехт от страна на Германската социалистическа партия и Лафарг се разделят с добрия и обичан приятел, с големия теоретик на социализма, изказвайки своята почит и мъка по неговата загуба". Драгановските социалисти са развълнувани и пожелават превода на дописката да се изпрати в търновския вестник "Освобождение", който я отпечатва на 23 август 1895 г., бр.5, на страница четвърта с подпис: Прев. Колю.

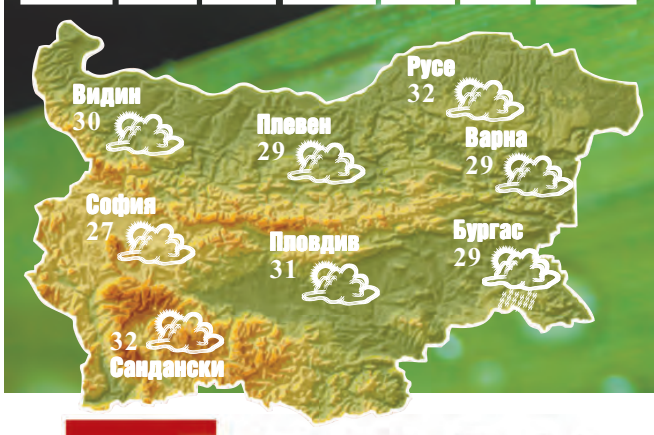
След завършване на висшето образование в Брюкселския университет през 1900 г. с докторат по история на статистиката, Никола Михов отдава целия си живот, ум и талант за издирване в европейските библиотеки на всичко публикувано за България, описва и полага на научни основи издирения от него материал, като оставя 17 тома ценно библиографско наследство От 1938 г. до 1956 г. работи във висшето търговско училище "Д. А. Ценов" в Свищов за уреждане на академичната библиотека, която днес носи неговото име. За голямата му научно обоснована издирвателска дейност е признат за патриарх на българската библиография. По предложение на Тодор Павлов през 1947 г. става член на БАН. Почива през 1962 г. в София.

На 10 юни 1956 г., придружен от Янко Апостолов, гл. редактор на в. "Дунавско дело" в Свищов, Михов след 60 години посещава Драганово, за да се види със свои бивши ученици и остави на училището архивни документи от онова време. Разказва на беловласите вече ученици спомени и показва учителския си бележник с техни имена. Той посещава и квартирата, в която е живял в центъра на селото, намирайки внука на своя хазаин Петър Тошков, на когото показва прозорците на къщата, до които е стигнала залялата селото р. Янтра през 1897 г.

По време на наводнението младият Михов е плувал до къщата, за да спаси партийния архив

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде слънчево, а слаби краткотрайни валежи са възможни само на изолирани места около планините. Дневните температури ще бъдат от 28 до 33 градуса. В столицата се очакват температури около 25-27 градуса. По Черноморието ще бъде слънчево. Атмосферното налягане ще бъде близко до нормалното за месеца.

Изгледи за

4
максимални
27°/31°

5
максимални
28°/32°

В събота и неделя ще бъде слънчево, с незначителна купеста облачност. Температурите ще се повишават и ще са от 27 до 33 градуса, в неделя - до 34 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес" ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000, ул. „Позитано" 20А
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
Онлайн редактор - Ралица Николова - 207
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юри Михалков - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов**; Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245
ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Мариета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:10 Васко да Гама от село Рупча тв филм
10:15 Семеен бизнес тв филм
10:40 IN SITU: Божествени двери документален филм
12:00 По света и у нас
12:30 Пътуващо лятно кино с БНТ
12:40 Семейство Даръл 2 тв филм
13:30 „Бързо, лесно, вкусно" представя: „Вкусната Европа" /п/
14:00 Малки истории /п/
15:00 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
15:15 Лошите добри приятели тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Капри тв филм
17:20 Япония днес
17:30 „Бързо, лесно, вкусно" представя: „Вкусната Европа" кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
18:00 По света и у нас
18:20 Холивудски знаменитости документална поредица
18:45 Отрядът тв филм
19:35 Животни по пижами анимационен филм
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:30 Спортни новини
20:45 Съкровище в двореца тв филм
22:55 По света и у нас
23:15 Фестивалът в Гластънбъри
00:15 Капри тв филм
01:10 Здравето отблизо /най-доброто/
02:20 Семеен бизнес тв филм
02:45 Холивудски знаменитости документална поредица/п/
03:10 Туристически маршрути
03:50 Семейство Даръл 2 тв филм
04:40 Вяра и общество /най-доброто/п/
05:40 Принцесата и писарят детски игрален филм /п/

bTV

07:00 „Тази сутрин" - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед" - най-доброто от токшоуто с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави" /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Висше общество" - сериал, с.1, еп. 30
15:00 Премиера: „Шест сестри" - сериал, с.3, еп. 59
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта" - сериал, с.1, еп. 58
17:00 bTV Новините
17:30 „Комиците и приятели"/ п./ - комедийно шоу
17:50 Спорт тото
18:00 „Опасни улици" - сериал, с.12, еп. 10
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Семейни тайни" - сериал, с. 1, еп.5
21:30 „Всичко може да се случи" - сериал, с.1, еп.24
22:30 „Менталист: Крадецът на мисли" - сериал, с.7, еп.8
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Загадките на Лора"- сериал, с.1, еп.21
01:00 „Шест сестри" /п./- сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед" /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици"- сериал, с.11, еп. 25
05:30 „Аламинут"/п./

NOVA

07:00 „Здравей, България" - сутрешен блок
09:30 „Сезони на любовта" - сериен филм
11:30 „Бон Апети" - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите" - сериен филм
13:30 „Остани с мен" (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми" (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме" (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка"
18:00 „Семейни войни" - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Черешката на тортата" - предаване на NOVA, избрано
21:00 „Хавай 5-0" (премиера) - сериен филм, 8 сезон
22:00 Новините на NOVA
22:30 „Транспортер" - сериен филм
23:30 „Незабравимо" - сериен филм
00:30 „Тайнствени афери" - сериен филм, 5 сезон
01:30 „Докоснати от слънцето" - сериен филм
02:30 „Ритъмът на мечтите" - сериен филм
06:00 „Войната на розите" - сериен филм /п/

Канал 1

06:00 Телеканал „Добро утро"
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро"
09:55 „Живей здравословно!"
11:00 „Модна присъда"
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже"
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!"
16:00 „Мъжко / Женско"
17:00 „Времето ще покаже"
18:00 „Вечерни новини" (със субтитри)
18:15 Премиера. „Видяхте ли видеото?"
19:00 „В действителност"
20:00 „Поле на чудесата"
21:00 „Време"
21:30 Премиера. Международен музикален фестивал „Жара"
23:40 Филм „Горчиво!"
01:30 Филм „По-бързо от зайци"
03:05 Филм „Зовът на делфина"
04:40 „Модна присъда"
06:00 Новини
06:10 „Гении и злодеи"
06:35 „Ералаш"

ОВЕН
Ако се почувствате не във форма, вземете отпуск днес, за да се възстановите. Очакват ви интересни срещи.
21 март - 20 април

РАК
Изостанали служебни задачи ще ви принудят да потърсите по-добри решения, за да наваксате днес пропуснатото.
22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Днес с подходящи занимания ще постигнете желаното спокойствие. Но не се ангажирайте с безперспективни неща.
24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Днес вникнете в деловите детайли и разнообразете подхода си с новости, за които ще бъдете бурно приветствани.
22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Ще имате разнообразни контакти и изяви в различни сфери днес, с които ще впечатлите със силата на словото.
21 април - 21 май

ЛЪВ
Уравновесени и с позитивно мислене, днес приемайте случващото се, но без да разпилявате енергията си напразно.
23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Обсъждане на семейни въпроси и свързаните с тях действия ще направят деня ви по-динамичен, но и по-пълноценен.
24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Въздържайте се от конфликти и не позволявайте някой да злослови пред вас точно днес. Изчистете мислите си.
21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Ще разнообразите деня си, ако предпочетете приятни занимания. Среща с приятели ще ви зарадва и разведри.
22 май - 21 юни

ДЕВА
Днес с изпълнението на задача ще подобрите позициите си на работното място, финансите или друга сфера от живота.
24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Обмислените ви намерения днес ще дават добри резултати. Направете баланс на парите, не вземайте точно сега кредит.
23 ноември - 21 декември

РИБИ
Днес творческите занимания ще ви носят удовлетворение, а постигнатото ще ви мотивира да продължите смело напред.
20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Министър Кралев награди младите щангисти

Министърът на младежта и спорта Красен Кралев награди с почетни плакети на ММС медалистите от Европейското първенство по вдигане на тежести за юноши и девойки до 15 и до 17 г. и техните треньори. На шампионата в Милано щангистите ни спечелиха 10 отличия в двубоя – 5 златни и 5 сребърни, и общо 28 медала в отделните движения. Шампиони станаха Карлос Насар (69) при 15-годишните и Ивана Петрова (44), Ангел Русев (56), Галя Шатова (63) и Христо Христов (+94) при 17-годишните.

Насар бе обявен за най-добър щангист на шампионата при 15-годишните, а Галя Шатова - за №1 при 17-годишните. Почетни плакети получиха също старши треньорът на националния отбор Иван Иванов и треньорите Живко Николов, Радослав Атанасов и Алан Цагаев. „Поздравявам ви за доброто представяне. Така се работи, така се побеждават противниците, така се защитава честта на България. Сигурен съм, че в бъдеще ще постигнете успехи и в състезанията при мъжете и жените. Вие сте надеждата на българските щанги“, заяви министър Кралев и подчерта радостта си и от факта, че успехите на щангистите ни идват от различни краища на България и това показва, че федерацията работи в правилната посока.

Председателят на БФВТ Неделчо Колев благодари на министъра за

подкрепата и за помощта при намирането на сумата за заплащане на глобата от $250 000, която беше наложена на федерацията. Средствата бяха осигурени след подписване на рекламни договори с БСТ за 250 000 лв. и с частната компания „Медина Мед“ за 150 000 лв., както и от частни дарители, което направи участието на българските състезатели възможно.

На III младежка олимпиада в Буенос Айрес България ще бъде представена от Галя Шатова (63) и Христо Христов (+94).

Ултраси на Хайдук безчинстват в Белград

200 хърватски фенове потрошиха бензиностанция на път за София

Ужасяваща група от около 200 хърватски фенове безчинстваха по пътя към България за реванша на любимците им със Славия, игран снощи на Националния стадион “Васил Левски”.

Миналата вечер ултрасите щурмуваха бензиностанция около Белград, а за да пресекат безчинствата им, се очакваше хърватите да бъдат ескортирани от границата.

Трима работници от бензиностанцията разказаха за атаката на феновете, която по думите им е оставила страшни щети. “Стояхме неподвижни, когато се изсипаха 200 човека. Когато видяхме, че започват да драскат графити и да лепят стикерите си навсякъде, разбрахме, че са извън контрол. Скрихме се в храстите, докато не си заминаха. Бяха откраднали храна и напитки, а имаше и много счупени неща в бензиностанцията. Добре, че нямахме други клиенти, защото можеха да пострадат. Бензиноколонките са добре защитени и нямаше как да направят нещо по-сериозно, но пораженията са страшни. Правим оглед и ще съставим списък за щетите”, коментираха служители, свидетели на атаката на ултрасите.

Снощи Славия посрещна Хайдук във втория мач от II предварителен кръг на Лига Европа след загуба с 0:1 в първия мач.

ЦСКА-Сф пък гостува на австрийския Адмира Вакер след класически успех с 3:0 в София.

Снимка БГНЕС

Играчите на Ювентус поздравяват защитника Матиа Де Шилио, отбелязал решителната дузпа срещу Звездите на МЛС в приятелския мач на стадион “Мерцедес-Бенц” в Атланта, Джорджия след 1:1 в редовното време и 5:3 след дузпите

Колина подаде оставка в УЕФА

Шефът на Съдийската комисия на УЕФА Пиерлуиджи Колина подаде оставка след 8 години на поста. Той изтъкна лични причини за решението си да напусне. Италианецът заема същата позиция и в Съдийската комисия на ФИФА и беше твърд привърженик на въвеждането на системата за видеоповторения в помощ на рефериите (VAR), която беше използвана за първи път на Мондиала в Русия.

УЕФА пък реши да не използва VAR през този сезон в най-комерсиалния си турнир Шампионската лига, тъй като президентът Александър Чеферин смята, че новата технология все още не е развита достатъчно и трябва да мине време. Не е ясно дали това решение на словенеца е причина за оттеглянето на Колина. Поста шеф на Съдийската комисия на УЕФА поема сънародникът му Роберто Розети.

Депутат от ГЕРБ свири на Левски в Монтана

Владимир НИКОЛОВ

Съдийската комисия към БФС определи депутатът от ГЕРБ Стефан Апостолов да свири гостуването на Левски в Монтана на Ботев Вр от III кръг на Първа лига в неделя от 18.30 ч. Пак тогава, но от 20.45 ч., е мачът ЦСКА-Сф - Дунав с главен рефер Владимир Вълков. Днес от 18.30 ч. Петър Костадинов ще ръководи срещата Ботев Пд - Етър, а старозагорското дерби довечера от 20.45 ч. Верея - Берое е поверено на Георги Давидов.

Николай Йорданов ще изведе утре от 18.30 ч. отборите на Черно море и Септември, а от 20.45 ч. мача Лудогорец - Локо Пд ще свири Станислав Тодоров. Последния мач от кръга Славия - Витоша Бистрица в понеделник от 20.30 ч. ще свири Георги Димитров.

Нарядите във Втора лига

Събота, 18.00 ч.: ЦСКА 1948 - Черноморец Бч (Станимир Тренчев); Добруджа - Несебър (Никола Петров); Поморие - Литекс (Мустафа Шефкет), Арда - Струмска слава (Васимир Ел-Хатиб); Ботев Гъл - Кариана (Димитър Желязков). **Неделя, 18.00:** Царско село - Пирин (Валентин Станчев); Лудогорец-2 - Локо ГО (Ивелин Занев). **Понеделник, 18.00 ч.:** Монтана - Локо Сф (Румен Христов).

ГЛЕДАЙТЕ

ДНЕС

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
20.45 Верея – Берое
ПО НОВА СПОРТ
18.30 Ботев Пд - Етър
ПО БНТ HD
20.20 Всички голове на Мондиал 2018
ПО ЕВРОСПОРТ 1
14.30 MLS, мач на звездите
ПЛУВАНЕ
11.30, 19.00 ЕП в Глазгоу
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.45, 20.20 ЕП на писта в Глазгоу
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ГРЕБАНЕ
9.30, 11.30, 19.30 ЕП в Глазгоу
ПО БНТ HD
Евро 2018
11.30 Плуване, Гребане (репешажи)
15.00 Синхронно плуване (дуети)
19.00 Плуване (финали)

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
18.30 Черно море – Септември
20.45 Лудогорец – Локо Пд
ПО ЕВРОСПОРТ 1
ПЛУВАНЕ
11.30, 18.45.00 ЕП в Глазгоу
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.15, 20.50 ЕП на писта в Глазгоу
КОНЕН СПОРТ
0.00 Световен тур на шампионите в Лондон
ПО БНТ HD
Еврофестивал в Глазгоу
7.00 Плуване (финали)
11.30 Плуване, Гребане (финали)
15.10 Спортна гимнастика (отборно, жени, финал)
17.45 Синхронно плуване (ансамбли, финал)
19.00 Плуване (финали)
ПО БНТ HD
Еврофестивал в Глазгоу
11.30 Плуване (серии)
13.00 Гребане (финали)
15.30 Синхронно плуване
17.00 Спортна гимнастика (жени, финали на уредите)
19.00 Плуване (финали)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ГРЕБАНЕ
13.00, 20.15 ЕП в Глазгоу (финали)
СПОРТНА ГИМНАСТИКА
15.15, 21.50 ЕП В Глазгоу, жени
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.45 Класика Сан Себастиан
18.45 Обиколка на Полша, I etap

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
18.30 Ботев Вр – Левски
20.45 ЦСКА-Сф – Дунав
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Челси – Манчестър Сити (финал за Къмюнити шийлд)
ПО НОВА СПОРТ
18.30 Лийдс - Стоук Сити
ПО БНТ HD
Еврофестивал в Глазгоу
11.30 Плуване (серии), Гребане (репешажи)
15.00 Синхронно плуване (дуети, финал)
19.00 Плуване (финали)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
ПЛУВАНЕ
11.15, 18.00, 19.00 ЕП в Глазгоу
ГРЕБАНЕ
13.00, 0.00 ЕП в Глазгоу
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.15, 21.00 ЕП на писта в Глазгоу

НАКРАТКО

Сестри Стоеви отпаднаха на световното

Стефани и Габриела Стоеви отпаднаха в III кръг на световното първенство по бадминтон в Нанкин, Китай. Европейските шампионки бяха поставени под №9 в схемата, но отстъпиха пред японките Юки Фукушима и Саяка Хирота (№2) с 10:21, 11:21 за 43 мин.

www.duma.bg

Кралев награди младите щангисти

Стр.39

Лудогорец отпада след 0:1 от МОЛ Видн

Австрийски рефер изгони пресилено Мисиджан още в 40-ата минута

Снимка БГНЕС

Френският защитник Лоик Него е спечелил битка за висока топка между бранителите на Лудогорец Натанаел и Козмин Моци при победата на МОЛ Види с 1:0

Шампионът Лудогорец отпадна още във II кръг на квалификациите на Шампионската лига, след минимална загуба с 0:1 от унгарския първенец МОЛ Види (в миналото Видеотон). На "Панчо Арена" в село Фелчут скъпоценния гол за маджарите вкара босненецът Анел Хаджич (45). Разградчани със само двама българи в състава си - капитанът Светльо Дяков и централният защитник Георги Терзиев, играха 50 минути с човек по-малко, след като Върджил Мисиджан бе изгонен след пресилени жълти картони още в 40-ата мин. от австрийския съдия Мануел Шутенгрубер. Решението за изгонването на холандското крило на Лудогорец бе дискусионно, защото втория картон му беше уж за симулация, а Виру претендираше само за нарушението, извършено срещу него. В срещата рефериът подмина с лека ръка много нарушения на домакините, които отново бяха доста груби и извършиха 27 фаула срещу 13 на българите. Австриецът остави двата отбора да играят по-свободно, но битката и борбата в центъра на терена бе жестока. Вратарят на Лудогорец Ренан дос Сантос направи редица спасявания в мача, но капитулира в 45-ата мин., когато на терена имаше само 9 "орли", а Георги Терзиев получаваше лекарска помощ заради разкървавена глава. През второто полувреме Лудогорец нападаше стихийно в опит да стигне до решаващ гол след 0:0 в първия мач, но защитата на Видеотон отново работеше безотказно и тотално отчая нападателите на разградчани. Само Жоао Пауло (82) от пряк свободен удар разтресе напречната греда.

Собственикът на Лудогорец Кирил Домусчиев бе на "Панчо Арена", за да наблюдава своите футболисти.

Все пак "орлите" ще продължат в III кръг от пресявките в Лига Европа, където ще срещнат победителя от Ла Валета (Мал) и Зрински (БиХ), излъчен снощи. Първият мач в Мостар завърши 1:1.

След мача

Георги Терзиев, защитник:

„Дори и с 10 човека контролирахме мача. Лошото е, че във футбола се броят головете. Допуснахме гол, който се оказа фатален. Опитахме се с 10 човека да върнем гола, доминирахме, но не стигахме до чисти положения. За жалост се подведохме по отбора на Видеотон. Зарядът за този мач беше сериозен и може би това повлия."

Козмин Моци, защитник:

„Не играхме, както трябва и не вкарахме. Получихме гол от корнер, знаехме, че чакат статични положения, играят добре в защита. Подведохме се по играта им и така паднахме. Много повече от всички искахме да сме в Шампионската лига. И когато срещу теб е отбор, който само се защитава, и останахме с 10 човека, се подведохме. Ако бяхме играли както в Разград срещу Крусейдърс, нямаше как да паднем, но не играхме това, което тренирахме. Най-добрата година за Лудогорец бе преди 4 години. Резултатите не са така добри като преди. Имаме още един шанс - да влезем в групите на Лига Европа. За нас това вече трябва да е най-важната цел. Днес не играхме, както трябва. Този отбор нямаше положения за 180 минути. Разчиташе на статичните положения. Нормално с човек по-малко да има повече напрежение пред нашата врата, но ние трябва да бием, дори ако свири треньорът им."

Снимка UEFA.COM

Играчите на МОЛ Види са наскачали върху босненеца

Славчев с Карабах изхвърлиха албанци

Българският национал Симеон Славчев игра цял мач за Карабах при победата с 3:0 над Кукеши в реванша от II предварителен кръг на Шампионската лига. Тимът от Азербайджан, който миналия сезон игра за първи път в историята си в груповата фаза, получи общо 3 дузпи и реализира 2 от тях, за да елиминира шампиона на Албания.

В 23-ата мин. вратарят на Кукеши Стиви Фрашери извърши нарушение в наказателното си поле и словашкият рефер Петер Кралович посочи бялата точка. Испанското крило Дани Кинтана безпроблемно откри и резултатът се запази до почивката. След нея пък рефериът свири втора дузпа за азерите, но тъмнокожият швейцарец Иносент Емегара (53) я пропусна. За нарушението Алби Алиа (52) получи червен картон и така албанците останаха с човек по-малко. Само след 4 минути словакът отново посочи бялата точка за нарушение в пеналта и зад топката застана Кинтана (57) и той отново не пропусна. В 60-ата мин. Кинтана отстъпи мястото си на конгоанеца Джон Делярж (89), който оформи класическия успех на азерите и ги класира за следващия кръг срещу БАТЕ Борисов.

Славчев игра силно и дори можеше да се разпише, но в 79-ата минута прати топката покрай вратата.

Снимка СПОРТАЛ

Симеон Славчев (вляво) и съотборниците му в Карабах поздравяват привържениците си след победата над албанския Кукеши с 3:0 в пресявките на Шампионската лига

РЕЗУЛТАТИ

Шампионска лига

II ПРЕДВАРИТЕЛЕН КРЪГ, РЕВАНШИ:

МОЛ ВИДИ (Унг) - Лудогорец 1:0 *Хаджич (45)(общ рез. 1:0);* ***ХИК Хелзинки (Фин) - БАТЕ БОРИСОВ (Блрс) 1:2*** *(1:2);* ***Мидтиланд (Дан) - АСТАНА (Каз) 0:0*** *(1:2);* ***КАРАБАХ (Азер) - Кукеши (Алб) 3:0*** *(3:0);* ***МАЛМЬО (Шв) - ЧФР Клуж (Рум) 1:1*** *(2:1);* ***Судува (Лит) - ЦЪРВЕНА ЗВЕЗДА (Сър) 0:2*** *(0:5);* ***Базел (Швейц) - ПАОК СОЛУН (Гър) 0:3*** *(1:5);* ***Щурм Грац (Австрия) - АЯКС (ХОЛ) - 1:3*** *(1:5);* ***Розенборг (Нор) - СЕЛТИК (Шот) 0:0*** *(1:3).*

III ПРЕДВАРИТЕЛЕН КРЪГ (7 И 14 АВГУСТ)

Шампионски поток: *Селтик (Шот) - АЕК Атина (Гър); Залцбург (Ав) - Шкендия (Мак); Червена звезда (Сър) - Спартак Търнава (Слвк); Карабах (Азер) - БАТЕ Борисов (Блрс); Астана (Каз) - Динамо Загреб (Хър); Малмьо (Шв) - МОЛ Види (Унг).*

Нешампионски поток: *Стандард Лиеж (Бел) - Аякс (Хол); Бенфика (Пор) - Фенербахче (Тур); Славия Прага (Чех) - Динамо Киев (Укр); ПАОК Солун (Гър) - Спартак Москва (Рус).*

КРАТКИ

Фенове на Базел нападнаха гърци

Група от около 20 маскирани лица е нахлула в лобито на хотел "Новотел Ибис" в швейцарския град Базел и е атакувала гръцки футболни фенове преди реванша от II квалификационен кръг на Шампионската лига Базел - ПАОК Солун, предаде ДПА. Най-малко един човек е бил ранен, а хотелските мебели са били сериозно повредени, съобщиха от местната полиция. Нападателите са напуснали бързо след инцидента и не са били открити веднага от органите на реда. ПАОК спечели мача с 3:0 и продължава в III кръг с общ резултат 5:1.

Мидтиланд без Краев отпадна от Астана

Бившият тим на Станимир Стоилов Астана изхвърли датския Мидтиланд във II предварителен кръг на Шампионската лига. Божидар Краев не попадна в групата на датчаните за двубоя на "Арена Херниг", завършил 0:0. В първия мач Астана победи с 2:1 и продължава в III кръг, където ще спори с Динамо Загреб (Хър). Пред 8371 зрители Астана излезе със силен състав, като в атака разчиташе на завърналия се след контузия конгоански национал Жунио Кабананга. Гостите удържаха домакинския натиск и след 10-ата мин. започнаха на свой ред да гледат към вратата на Йеспер Хансен. Датчаните се опитаха да си изпросят дузпа в средата на първата част, но испанският рефер Хуан Мартинес не наду свирката. След паузата те се хвърлиха в щурм, а гостите се бранеха умело. Пресата на домакините се засили и те успяха да вкарат гол, който ги класираше, но беше отменен от испанеца.